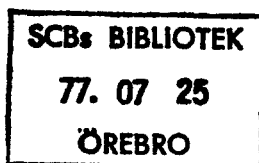

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
JORDBRUK MED BINÄRINGAR

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL
1959

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1960

INLEDNING

TILL

**Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.**

1914-1934 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –
1935-1949 även med fransk parallelltitel: Agriculture et élevage du bétail
en ... – 1951-1963 med innehållsförteckning, sammanfattning samt
parallelltitel på engelska: Farming and stockraising in 1951, från 1952 och
framåt: Agriculture.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. –
Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.
Täckningsår: 1865-1911.

Efterföljare:

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. –
Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1964-. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på
Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på
Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm:
Statistiska centralbyrån, 1999.

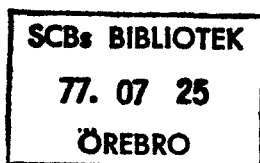
Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. –
Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruk och boskapsskötsel. År 1959. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
JORDBRUK MED BINÄRINGAR

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL
1959

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1960

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
AGRICULTURE AND FISHERIES

AGRICULTURE
1959

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS

STOCKHOLM 1960
KUNGL. BOKTRYCKERIET P. A. NORSTEDT & SÖNER

TILL KONUNGEN

Statistiska centralbyrån får härmed överlämna sin berättelse angående jordbruk och boskapsskötsel år 1959. Utarbetandet av texten till det avsnitt av berättelsen, som behandlar statistiken över arbetskraften i jordbruket, har omhänderhåfts av förste aktuarien K. Ziverts.

Stockholm den 15 april 1960.

Underdånigst

INGVAR OHLSSON

KNUT MEDIN

Torsten Söderlind

Innehållsförteckning

Text	Sid.	Sid.	
Engelsk översikt	x	Tab. H. Antal husdjur i hela riket år 1959 i jämförelse med åren 1958 och 1957	35
I. Inledning	1	Tab. I. Antal husdjur år 1959 på 100 hektar reducerad jordbruksareal	36
II. Jordbruk	5	Tab. J. Antal kor, fördelade på två åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, åren 1959 och 1958	41
Ägoslag	5	Tab. K. Antal svin den 11 januari 1960 i jämförelse med antalet den 12 januari och den 12 oktober 1959	45
Åkerjordens användning	6	Tab. L. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor för varje månad åren 1955—1959	49
Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper	16	Tab. M. Fördelning på olika storleksgrupper av antalet husdjur den 1 juni 1959, hela riket	51
Ängens användning	16	Tab. N. Antal i jordbruket den 3 juni 1957, den 2 juni 1958 och den 1 juni 1959 sysselsatta personer över 15 år samt totala antalet lejda arbetstimmar åren 1957 och 1958	54
Hösten 1959 besädda arealer	17	Tab. O. Procentuell fördelning på olika storleksgrupper av arbetskraften i jordbruket i jämförelse med åkerarealens och brukningsenheternas fördelning	55
Odlingen av vallfrö år 1959	18	Tab. P. I jordbruket den 1/10 1958, 13/4, 1/6 och 1/10 1959 sysselsatt arbetskraft över 15 år	57
Utsäde	18		
Skörd per hektar och totalskörd	19		
Skördens beskaffenhet	31		
Allmän skördesiffrå	33		
III. Boskapskötsel	34		
Hästar	38		
Nötkreatur	40		
Får	43		
Getter	43		
Svin	44		
Höns	50		
Nötkreatursenheter	52		
Husdjurens fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen	52		
IV. Arbetskraften i jordbruket	53		
Texttabeller			
Tab. A. Absoluta och relativa storleken på det år 1959 använda urvalet för de jordbruksstatistiska undersökningarna	3	Tabeller	
Tab. B. Åkerjordens användning i hela riket år 1959 i jämförelse med åren 1958 och 1957.	7	Tab. 1. Hela ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, och antalet brukningsenheter, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1959	60
Tab. C. Åkerjordens användning, i procent, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1959 .	12	Tab. 2. Åkerjordens användning, i hektar, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1959	62
Tab. D. Åkerjordens användning år 1959 inom olika storleksgrupper, hela riket	15	Tab. 3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, inom större riksområden, år 1959	66
Tab. E. Skörden per hektar av viktigare växtslag, i kilogram, inom vissa större produktionsområden, år 1959	22	Tab. 4. Utsädet inom län och hushållningssällskapsområden, i ton, år 1959	67
Tab. F. Totalskörden i hela riket åren 1959 och 1958 samt medelskörden 1949/58 och 1954/58	24	Tab. 5. Skörden per hektar, i kilogram, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1959	68
Tab. G. Åkerns och den naturliga ängens avkastning, i skördeenheter per hektar, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1959	29		

	Sid.	Sid.	
Tab. 6. Skörden, i ton, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1959	72	Tab. 14. Antal hästar, nötkreatur och får i olika storleksgrupper, inom större riksområden, den 1 juni 1959.	89
Tab. 7. Skördens beskaffenhet inom hushållningssällskapsområden, år 1959	76	Tab. 15. Sädesslagens medelvikt, i kilogram per hektoliter, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1959	90
Tab. 8. Antal hästar, nötkreatur och får inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, den 1 juni 1959	80	Tab. 16. Antal i jordbruket den 1 juni 1959 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1958, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket . .	91
Tab. 9. Antal kor, fördelade på åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, vid brukningsenheter med över 2 hektar åker inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, den 1 juni 1959	82	Tab. 17. Antal i jordbruket den 1 juni 1959 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1958, per 100 hektar åker, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket	92
Tab. 10. Antal nötkreatur den 13 april och den 12 oktober 1959 i Götaland, Svealand och Gästrikland	84	Diagram	
Tab. 11. Antal kor samt kalvar under 1 år med fördelning på åldersgrupper m. m. den 13 april och den 12 oktober 1959 i Götaland, Svealand och Gästrikland	85	Diagram 1. Arealerna för olika slag av stråsäd i procent av hela åkerarealen under tiden 1913—1959	11
Tab. 12. Antal svin den 13 april och den 12 oktober 1959 samt antal höns den 13 april 1959 i Götaland, Svealand och Gästrikland inom län och hushållningssällskapsområden	86	Diagram 2. Skörden per hektar av höstvetete, höstråg, vårvetete och korn åren 1913—1959	21
Tab. 13. Beräknat antal nötkreatursenheter inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1959	88	Diagram 3. Antal hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm åren 1916—1919, 1927 och 1930—1959	39
		Bilagor	
		Formulär	93

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	Repetition
Intet finnes att redovisa	—	Magnitude nil
Mindre än $\left. \begin{matrix} 0,5 \\ 0,05 \end{matrix} \right\}$ av enheten	$\left. \begin{matrix} 0 \\ 0,0 \end{matrix} \right\}$	Magnitude less than half of unit employed
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	Data not available

Contents

Text	Page		Page
Summary	x	Table H. Number of domestic animals in 1959 as compared with 1958 and 1957	35
I. Introduction	1	Table I. Number of domestic animals per 100 hectares agricultural land in 1959	36
II. Agriculture	5	Table J. Number of cows by two age groups and number of calves intended for breeding and slaughter in 1959 and 1958	41
Types of land	5	Table K. Number of hogs on 11th January 1960	45
Use of arable land	6	Table L. Number of boars and covered sows monthly in 1955-1959	49
Use of arable land within different size groups	16	Table M. Number of domestic animals within different size groups on 1st June 1959	51
Use of meadows	16	Table N. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 3rd June 1957, 2nd June 1958 and 1st June 1959 and the number of paid working-hours in 1957 and 1958	54
Areas sown in the autumn of 1959	17	Table O. Distribution of the labour force in agriculture into different size groups as compared with the distribution of arable land and the number of farms, %	55
The cultivations of certain kinds of meadow-hay seed in 1959	18	Table P. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st October 1958, 13th April, 1st June and 1st October 1959	57
Sowings	18		
Crop per hectare and total harvest	19		
Quality of the harvest	31		
General harvest figure	33		
III. Stock-raising	34		
Horses	38		
Cattle	40		
Sheep	43		
Goats	43		
Hogs	44		
Poultry	50		
Units of cattle	52		
Distribution of cattle by size groups as measured by arable land	52		
IV. The labour force in agriculture	53		
Tables in text			
Table A. The number and area of farms in the sample in 1959	3	Tables	
Table B. Use of arable land in 1959 as compared with 1958 and 1957	7	Table 1. Distribution of the entire compass of land by separate types of land, in hectares, and number of farms, within county agricultural societies and natural farming areas in 1959	
Table C. Use of arable land within county agricultural societies and natural farming areas in 1959, %	12	60	
Table D. Use of arable land within different size groups in 1959	15	Column 1: Areas. Col. 2: Arable land. Col. 3: Tame pasture land. Col. 4: Other pasture land. Col. 5: Forest. Col. 6: Other types of land. Col. 7: Total land area. Col. 8: Number of farms.	
Table E. Yield per hectare of more important crops, in kilogrammes, within major production areas in 1959	22	Table 2. Use of arable land, in hectares, within county agricultural societies and natural farming areas in 1959	
Table F. Total crops, in tons, in 1959 as compared with 1958 and the average harvest in 1949/58 and 1954/58	24	62	
Table G. Crop of arable land and grass land in crop units per hectare within county agricultural societies in 1959	29	Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches.	

	Page		Page
Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Green forage from grain and leguminous crops. Col. 15: Hay, tame. Col. 16: Clover and grass seed. Col. 17: Green forage, silage and pasturage from temporary pasture land. Col. 18: Permanent pasturage. Col. 19: Winter rape. Col. 20: Spring rape. Col. 21: Turnip rape. Col. 22: Oil flax. Col. 23: Other oleiferous plants. Col. 24: Vegetables. Col. 25: Other crops. Col. 26: Fallow and temporarily untilled arable land. Col. 27: Permanently untilled arable land. Col. 28: Total.		rape. Col. 17: Spring turnip rape. Col. 18: Oil flax. Col. 19: Hay from cultivated land. Col. 20: Hay from natural meadows. Col. 21: Field straw of winter grain. Col. 22: Field straw of spring grain. Col. 23: Field straw of leguminous plants.	
Table 3. Use of arable land within different size groups, in hectares, in major areas in 1959	66	Table 6. Crops, in tons, within county agricultural societies and natural farming areas in 1959	72
Col. 1: Areas and size groups. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Green forage from grain and leguminous crops. Col. 15: Hay, tame. Col. 16: Clover and grass seed. Col. 17: Green forage, silage and pasturage from temporary pasture land. Col. 18: Permanent pasturage. Col. 19: Oleiferous plants. Col. 20: Vegetables. Col. 21: Other crops. Col. 22: Fallow and temporarily untilled arable land. Col. 23: Permanently untilled arable land. Col. 24: Total.		Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Winter rape. Col. 15: Spring rape. Col. 16: Winter turnip rape. Col. 17: Spring turnip rape. Col. 18: Oil flax. Col. 19: Hay from cultivated land. Col. 20: Hay from natural meadows. Col. 21: Field straw of winter grain. Col. 22: Field straw of spring grain. Col. 23: Field straw of leguminous plants.	
Table 4. The sowings within county agricultural societies, in tons, in 1959	67	Table 7. Quality of the harvest within county agricultural societies in 1959	76
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes.		Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Winter rye. Col. 4: Spring grain. Col. 5: Leguminous plants. Col. 6: Potatoes. Col. 7: Sugar beets. Col. 8: Fodder roots. Col. 9: Oleiferous plants. Col. 10: Hay. Col. 11: Field straw of winter grain. Col. 12: Field straw of spring grain.	
Table 5. Yield per hectare, in kilogrammes, within county agricultural societies and natural farming areas in 1959	68	Table 8. Number of horses, cattle and sheep within county agricultural societies and natural farming areas in June 1959	80
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Winter rape. Col. 15: Spring rape. Col. 16: Winter turnip		Col. 1: Areas. Col. 2: Horses, 3 years old and over. Col. 3: Colts, 1 and 2 years old. Col. 4: Foals. Col. 5: Total number of horses. Col. 6: Bulls and oxen, 1 year old and over. Col. 7: Cows. Col. 8: Heifers, 1 year old and over intended for breeding. Col. 9: Steers and heifers, 1 year old and over intended for slaughter. Col. 10: Calves under 1 year. Col. 11: Total head of cattle. Col. 12: Sheep and lambs.	
		Table 9. Number of cows divided into age groups and number of calves under 1 year intended for breeding and slaughter on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land within county agricultural societies and natural farming areas in June 1959	82

Page	Page
Col. 1: Areas. Col. 2: Cows that have calved once. Col. 3: Other cows. Col. 4: Total number of cows. Col. 5: Calves under 1 year intended for breeding. Col. 6: Calves under 1 year intended for slaughter. Col. 7: Total number of calves under 1 year.	
Table 10. Number of cattle in April and October 1959	84
Col. 1: Areas. Col. 2—3 Bulls and oxen, 1 year old and over. Col. 4—5 Cows. Col. 6—7 Heifers, 1 year old and over intended for breeding. Col. 8—9: Steers and heifers, 1 year old and over intended for slaughter. Col. 10—11: Calves under 1 year. Col. 12—13: Total head of cattle.	
Table 11. Number of cows and calves in April and October 1959 divided into age groups etc.	85
Col. 1: Areas. Col. 2—3: Cows that have calved once. Col. 4—5: Cows that have calved 2—4 times. Col. 6—7: Cows that have calved 5—7 times. Col. 8—9: Cows that have calved 8 times and more. Col. 10—11: Calves under 1 year intended for breeding. Col. 12—13: Calves 3—12 months, intended for slaughter. Col. 14—15: Calves under 3 months intended for slaughter.	
Table 12. Number of hogs on 13th April and 12th October 1959 and number of poultry on 13th April 1959 in Götaland, Svealand and Gästrikland, within county agricultural societies	86
Col. 1: Areas. Col. 2—3: Stock of hogs. Col. 4—5: Breeding hogs. Col. 6—7: Other hogs of 3 months and over. Col. 8—9: Pigs under 3 months. Col. 10—11: Total number of hogs and pigs. Col. 12: Poultry owners. Col. 13: Poultry hatched in 1957 and earlier. Col. 14: Poultry hatched in 1958. Col. 15: Chickens hatched in 1959. Col. 16: Total number of poultry and chickens.	
Table 13. Estimated number of units of cattle within county agricultural societies and natural farming areas in 1959	88
Col. 1: Areas. Col. 2: Number of units of cattle.	
Table 14. Number of horses, cattle and sheep within different size groups in major areas in June 1959	89
Col. 1: Areas and size groups. Col. 2—12: Cf. above Table 8, col. 2—12.	
Table 15. Average weight of the different kinds of grain, in kilogrammes per hectolitre, within county agricultural societies in 1959	90
Col. 1—10: Cf. above Table 4, col. 1—10.	
Table 16. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1959 and number of paid working-hours in 1958	91
Table 17. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1959 and number of paid working-hours in 1958, per 100 hectares arable land . . .	92
Diagrams	
Diagram 1. The areas of different kinds of grain in percentage of the total area of arable land in 1913—1959	11
Diagram 2. Yield per hectare for winter wheat, winter rye, spring wheat and barley in 1913—1959	21
Diagram 3. Number of horses, cows, cattle, sheep and lambs in 1916—1919, 1927 and 1930—1959	39
Appendices	
Forms	93

Summary

In the present publication an account is given of the final results of the stocktaking by areas and the census of domestic animals as on the 1st June 1959 and also of the estimated harvest of different crops in 1959. Further, figures are given showing the results of the census of hogs and poultry in April and the hog census in October 1959. The publication also contains results from surveys of the labour force in agriculture in 1959. All these surveys were carried out by the sampling method.

Compared with the preceding year the area of arable land devoted to various crops in 1959 showed an increase in the case of bread cereals, fodder cereals, potatoes and pasture and a reduction as regards leguminous plants, green forage, root crops and hay. There was a decrease in the area of fallow and untilled arable land. An additional 37 000 hectares (9.9 %) was used for the production of bread cereals, a further 20 000 hectares (1.9 %) for fodder cereals, 5 000 hectares (4.6 %) more for potatoes and another 20 000 hectares (7.2 %) for pastureland. The reductions were 5 000 hectares (20.9 %) for leguminous plants, 12 000 hectares (17.7 %) for green forage and 31 500 hectares (2.7 %) for hay. The cultivation of root crops was more or less unchanged. The area of fallow and untilled arable land was 34 000 hectares (12.3 %) less than in 1958.

As regards weather conditions and growth trends during the year under review it may be mentioned that, owing to the late harvest, the sowing of winter wheat and winter rye was greatly delayed in the autumn of 1958. However, sowing conditions were favourable and covered a greater area than during the previous year. The sowing of winter rapeseed and winter turnip rape was complicated by rainy weather. The autumn-sown crops developed favourably during the autumn months and, by and large, the autumn cereals wintered well. Oleiferous plants fared less well and only in the southern parts of the country did

they survive the winter well. Spring sowing could be undertaken unusually early and there was every prospect of a good harvest in 1959 but, owing to dry conditions the plants soon began to suffer. In the middle of July it was reported that the drought was hampering growth. Frost damage was also noticed in many parts of the country. The drought continued throughout the summer and most crops showed a smaller yield than usual. The autumn-sown crops on the other hand fared better. It was possible to harvest the crop in 1959 under very favourable conditions and the quality was exceptionally good.

According to definitive harvest estimates the harvest of bread cereals in 1959 amounted to 1 047 000 tons, which was 36 % more than that of the immediately preceding year. The harvest of fodder cereals was estimated at 1 937 000 tons, 7 % less than in 1958. The leguminous crop — 28 000 tons — was 11 % below the 1958 figure. The harvest of potatoes, sugar beet and fodder root crops was estimated at 1 411 000 tons, 1 733 000 tons and 732 000 tons respectively, which figures, compared with 1958, show a negligible difference in case of the first two commodities but a decrease of 14 % for fodder root crops. The estimated harvest of oleiferous crops was 148 000 tons or 7 % more than during the previous year. The total hay harvest was 3 664 000 tons, or 17 % below the 1958 figure.

The reason for the increased harvest of bread cereals was both increased area and a greater yield per hectare but this condition did not apply to all types of bread cereal. A considerably smaller area was devoted to spring wheat. In regard to fodder cereals the smaller harvest was due mainly to a lower yield per hectare while in the case of the leguminous crop the decrease was due exclusively to a reduction of the area. The improved figures for potatoes were due to increased area and for sugar beet by a better yield. A reduction of both these factors led to reduced harvests of fodder root

crops and hay. In the case of oleiferous plants the increase was due mainly to a much greater yield per hectare for the autumn-sown varieties.

The number of horses showed a continued decline (6.2 %) in 1959. As to the cattle, the total number was 1.5 %, higher than in the preceding year. Bulls and oxen decreased in number by 2.9 %, and cows by 2.2 %. The other groups of cattle increased in number, heifers intended for breeding by 2.5 %, steers and heifers intended for slaughter by 32.8 %, calves under one year intended for breeding by 2.3 % and calves under one year intended for slaughter by 4.5 %. The number of sheep and lambs, which has decreased for a long period, increased by 4.9 % in 1959. The total number

of hogs and pigs was 8.4 % higher than the previous year and the number of poultry and chicken increased by 11.0 %.

In conjunction with area survey conducted on the 1st June 1959 an investigation was made into labour force in agriculture. The number of persons over 15 years engaged in agriculture amounted on the 1st June 1959 to 573 000 of whom 345 000 were men and 228 000 were women. Of the entire number, the farmer and the members of his family comprised 491 000, regular employees 46 000 and casual labour 36 000, implying a decline of respectively 1.3, 2.9 and 9.4 %. The total number of hours of hired labour amounted in 1958 to 149 257 000, which was 4.2 % less than in 1957.

The areas under different kinds of crops on arable land in 1959 (see also Table 2), compared with corresponding data for the years 1957—1958:

	Hectares			Per cent		
	1959	1958	1957	1959	1958	1957
Winter wheat	202 890	107 180	179 980	5,6	3,0	5,0
Spring wheat	111 820	175 250	153 160	3,1	4,9	4,2
Rye	97 010	92 090	114 510	2,7	2,6	3,2
Barley	316 820	293 180	262 780	8,8	8,1	7,3
Oats	536 270	532 410	515 200	14,9	14,8	14,3
Mixed grain	247 320	254 830	271 770	6,9	7,1	7,6
Peas, dry edible	8 540	10 940	14 910	0,2	0,3	0,4
Fodder peas and vetches	10 670	13 360	11 390	0,3	0,4	0,3
Green forage from grain and leguminous crops	55 220	67 120	67 780	1,5	1,9	1,9
Potatoes	118 840	113 660	119 280	3,3	3,1	3,3
Sugar beets	51 120	51 410	53 570	1,4	1,4	1,5
Fodder roots	25 940	26 080	27 070	0,7	0,7	0,8
Hay, tame	1 120 780	1 152 280	1 135 800	31,2	32,0	31,6
Yield of other meadows	347 380	326 040	322 320	9,7	9,1	8,9
Oleiferous plants	84 750	87 400	95 860	2,4	2,4	2,7
Other crops	23 020	21 410	23 460	0,6	0,6	0,6
Fallow and untilled arable land	239 550	273 300	229 100	6,7	7,6	6,4
Total	3 597 940	3 597 940	3 597 940	100,0	100,0	100,0

Yield per hectare and total crop for the entire country in 1959 (see also Tables 5 and 6):

	Yield per hectare in kg			Total crop in tons	
	1959	1958	1957	1959	1958
Winter wheat	3 010	2 420	2 400	611 060	259 140
Spring wheat	2 010	1 930	1 820	225 050	338 400
Winter rye	2 210	1 870	2 040	207 720	166 110
Spring rye	1 130	1 180	1 210	3 280	3 650
Barley	2 100	2 250	2 120	664 490	658 780
Oats	1 470	1 680	1 640	787 060	893 800
Mixed grain	1 960	2 040	2 020	485 560	519 910
Peas, dry edible	1 400	1 140	1 270	11 940	12 520
Fodder peas and vetches	1 540	1 440	1 570	16 430	19 230
Potatoes	11 880	12 260	12 560	1 411 360	1 393 470
Sugar beets	33 900	34 300	39 300	1 732 840	1 764 260
Fodder roots	28 280	32 700	33 600	732 190	852 650
Hay, tame	3 140	3 690	3 690	3 516 980	4 249 750
Natural meadow hay	1 260	1 460	1 440	147 160	169 990
Field straw of winter grain	2 680	2 570	2 510	796 720	504 610
Field straw of spring grain	1 510	1 940	1 890	1 832 790	2 443 480
Field straw from leguminous plants	1 310	1 670	1 550	25 210	40 650

Number of domestic animals in 1959; the data regarding horses, cattle and sheep relate to the 1st June the number of hogs and poultry as on the 13th April (see also Tables 8 and 10):

Horses	229 010
Cattle	2 580 270
Of which cows	1 353 300
» » bulls and oxen, 1 year old and over	29 800
» » heifers and steers, 1 year old and over	618 180
» » calves under 1 year old	578 990
Sheep and lambs	145 830
Hogs and pigs	2 202 310
Poultry and chickens	12 552 940

I. Inledning

Enligt den nuvarande organisationen av jordbruksstatistiken skola de grundläggande uppgifterna om arealen för olika ägoslag och antalet brukningsenheter m. m. inom olika storleksgrupper och områden inhämtas vid allmänna jordbruksräkningar. Den första jordbruksräkningen verkställdes år 1927 och följdes av liknande åren 1932, 1937, 1944, 1951 och 1956. Enligt den ursprungliga planen skulle jordbruksräkningar anordnas vart femte år i samband med de allmänna fastighetstaxeringarna. De längre tidsintervallerna före 1944 och 1951 års jordbruksräkningar sammanhängde med att fastighetstaxeringarna på grund av krisförhållandena blevo uppskjutna i två år. Huvudändamålet med dessa totala jordbruksstatistiska undersökningar är således att lämna uppgifter om arealerna av olika ägoslag samt att belysa jordbrukens storleksgruppering och förändringar däri inom olika områden ned till kommuner och församlingar. För de sistnämnda erhållas vid jordbruksräkningarna även uppgifter om åkerjordens användning och antalet husdjur.¹

För att belysa den årliga utvecklingen i fråga om odlingen av olika växtslag och antalet husdjur, ha sedan år 1930 företagits undersökningar varje år. År 1930 föreskrevs, att uppgifter om åkerjordens användning och antalet kreatur senast den 15 juli varje år genom hushållnings-sällskapen skulle inskaffas från omkring en tiondel av samtliga brukningsenheter

med mer än 2 hektar åker. Ur jordbruks-synpunkt mindre betydande områden, såsom städer och köpingar samt vissa delar av Norrland, Dalarna och Värmland, befriades från skyldigheten att lämna dylika uppgifter. Uttagningen av de brukningsenheter, från vilka uppgifter skulle införskaffas, utfördes av de lokala uppgiftsinsamlarna enligt av centralbyrån givna riktlinjer. Centralbyrån angav sålunda urvalets ungefärliga storlek inom varje kommun samt vissa normer för erhållande av största möjliga representativitet hos urvalet beträffande olika delar av kommunerna och olika storleksgrupper.

Med hänsyn till behovet av noggrannare uppgifter under krisåren verkställdes allmänna arealinventeringar och kreatursräkningar under åren 1940—1949 i stället för de tidigare representativa jordbruksräkningarna. Fr. o. m. år 1950 skedde en återgång till representativa jordbruksräkningar men efter andra mer tillförlitliga metoder än tidigare. Särskilda undersökningar¹ företogs år 1949 för att finna lämplig stickprovs-metodik. Därvid eftersträvades en metodik, som förenade kravet på rimlig kostnad och enkelhet med tillfredsställande och mätbar precision. I enlighet med de principer, som härvid godtogos, uttogs för 1950 års arealinventering och husdjursräkning ett stickprov, som omfattade cirka 10 % av totalpopulationen.

Principerna för konstruktionen och uttagningen av detta urval av bruknings-

¹ En fullständigare redogörelse för jordbruksstatistikens organisation återfinnes i Statistisk tidskrift nr 10 år 1953.

¹ En redogörelse för dessa undersökningar har publicerats i Jordbruksekonomiska Meddelanden nr 2 år 1951.

enheter avveko väsentligt från de under 1930-talet tillämpade. Sålunda användes variabla urvalsfraktioner, d. v. s. urvalets relativa storlek växlade mellan olika områden och storleksgrupper. Med utgångspunkt från det ungefärligt fixerade antalet urvalsenheter (brukningsenheter) i hela urvalet eftersträvades en fördelning av dessa på områden och storleksgrupper, som skulle ge största möjliga precision vid skattningarna. Undersökningar ha visat att en god approximation till en optimal fördelning erhålles genom att antalet urvalsenheter göres proportionellt mot åkerarealens fördelning på storleksgrupper och områden. För de viktigare växtslagen och husdjuren ökar nämligen variansen approximativt proportionellt mot åkerarealen. Uttagningen av stickprovet verkställdes centralt av centralbyrån genom slumpmässigt urval storleksgruppvis inom olika områden. Urvalet år 1950 uttogs ur uppgiftsmaterialet till 1949 års allmänna arealinventering, som då mest aktuellt representerade totalpopulationen. Utförligare redogörelse för uttagningen har lämnats i Årsväxten år 1951.

Detta urval användes under åren 1950—1953. Det har varit ett önskemål, att samma urval ej skulle användas under alltför lång period, bl. a. för att en överflyttning i görligaste mån av uppgiftsskyldigheten på andra brukningsenheter inom totalpopulationen skulle kunna ske. Då jordbrukets struktur, t. ex. i fråga om antalet brukningsenheter och deras fördelning på olika storleksgrupper samt åkerarealen, undergår successiva förändringar, erfordras emellertid för uttagning av nya urval aktuella uppgifter om totalpopulationen. Tidigare ha dylika uppgifter kunnat erhållas endast vid totalundersökningar, nämligen de allmänna arealinventeringarna eller

jordbruksräkningarna. Ett annat material rörande totalpopulationen har under senare år insamlats av Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF). Där har upplagts ett hålkortsregister med uppgifter om åkerareal m. m. för samtliga som jordbruk taxerade fastigheter. Detta jordbruksregister erbjuder den stora fördelen, att det fortlöpande aktualiseras och att uttagning av urval förenklas genom hålkortsupplägningen. Statistiska centralbyrån har beretts möjlighet att med hjälp av detta jordbruksregister uttaga nya urval för de jordbruksstatistiska undersökningarna. Under åren 1954—1955 uttogs sålunda ett nytt urval med hjälp av detta register. Hösten 1957 drogs ur nämnda register åter ett nytt urval, som sedan senare delen av år 1957 använts för centralbyråns jordbruksstatistiska undersökningar. Vid uttagningen av dessa urval tillämpades i huvudsak samma principer som år 1950.

För att belysa *urvalets sammansättning* har i *tab. A* gjorts en sammanställning, som för varje län visar det år 1959 använda urvalets absoluta och relativa storlek i förhållande till totala antalet brukningsenheter och hela åkerarealen enligt 1956 års jordbruksräkning.

Urvalets relativa storlek varierar avsevärt mellan de olika områdena. Sålunda omfattade 1959 års urval endast 4,8 % av det totala antalet brukningsenheter i Västernorrlands län, medan motsvarande siffra för Södermanlands län utgjorde 21,4 %. I förhållande till 1956 års åkerareal omfattade det uttagna stickprovets areal endast 7,2 % i Västerbottens län men 48,4 % i Södermanlands län. Dessa skiljaktigheter förklaras av att enligt urvalsmetoderna större relativ andel av brukningsenheterna uttagits i de högre storleksgrupperna än i de lägre. Urvals-

Tab. A. Absoluta och relativa storleken på det år 1959 använda urvalet för de jordbruksstatistiska undersökningarna *The number and area of farms in the sample*

Här avses endast bruksenheter med över 2 hektar åker

Områden	Antal bruksenheter vid 1956 års jordbruksräkning	Hela åkerarealen vid 1956 års jordbruksräkning, hektar	Uttagna bruksenheter		Antal uttagna bruksenheter i % av antalet vid 1956 års jordbruksräkning	Urvalets åkerareal i % av hela åkerarealen vid 1956 års jordbruksräkning
			Antal	Åkerareal, hektar		
Stockholms län och stad	5 555	140 252	1 040	60 180	18,7	42,9
Uppsala län	5 352	146 641	1 124	62 688	21,0	42,7
Södermanlands län	5 874	167 818	1 255	81 197	21,4	48,4
Östergötlands län	9 735	236 972	1 786	98 305	18,3	41,5
Jönköpings län	13 755	122 826	969	18 219	7,0	14,8
Kronobergs län	11 576	87 596	686	10 146	5,9	11,6
Kalmar län	10 905	173 297	1 346	48 146	12,3	27,8
därav norra delen	3 629	58 684	457	17 224	12,6	29,4
» södra »	7 276	114 613	889	30 922	12,2	27,0
Gotlands län	4 731	82 577	643	20 465	13,6	24,8
Blekinge län	4 767	53 355	415	10 955	8,7	20,5
Kristianstads län	15 507	217 334	1 645	57 076	10,6	26,3
Malmöhus län	15 004	321 841	2 439	127 038	16,3	39,5
Hallands län	10 116	139 423	1 077	34 552	10,6	24,8
Göteborgs o. Bohus län	9 108	85 422	654	11 054	7,2	12,9
Älvsborgs län	19 852	195 462	1 527	31 533	7,7	16,1
därav norra delen	11 182	126 035	996	22 988	8,9	18,2
» södra »	8 670	69 427	531	8 545	6,1	12,3
Skaraborgs län	17 834	306 412	2 359	92 741	13,2	30,3
Värmlands län	16 748	167 744	1 280	36 346	7,6	21,7
Örebro län	8 246	141 563	1 079	46 503	13,1	32,8
Västmanlands län	5 863	157 843	1 223	63 818	20,9	40,4
Kopparbergs län	10 284	90 023	729	12 392	7,1	13,8
Gävleborgs län	11 097	101 449	806	13 817	7,3	13,6
Västernorrlands län	14 909	88 898	730	7 557	4,8	8,5
Jämtlands län	9 744	59 877	530	5 471	5,4	9,1
Västerbottens län	18 631	122 929	936	8 892	5,0	7,2
Norrbottnens län	12 908	80 444	676	6 771	5,2	8,4
Hela riket	268 101	3 487 998	26 954	965 862	10,1	27,7

procenten för olika storleksgrupper har varierat mellan c:a 3 % i de lägsta storleksgrupperna och 100 % i de högsta. I områden med huvudsakligen små bruksenheter, såsom Norrland, har ett relativt litet antal bruksenheter uttagits. Då de högre storleksgrupperna representera större relativ andel av åkerarealen än av antalet bruksenheter, bli skillnaderna mellan länen större i fråga om åkerarealen än för antalet bruksenheter.

Vid arealinventeringarna skattas totalarealer av olika växtslag på grundval

av åkerarealen i totalpopulationen. Skattningar görs för varje storleksgrupp inom naturliga jordbruksområden. Därvid användas senast tillgängliga uppgifter om totalpopulationen, nämligen resultatet från den senaste jordbruksräkningen. Under åren mellan jordbruksräkningarna grundas skattningarna sålunda på samma åkerareal. De fortgående förändringarna i totalpopulationen ha ej beaktats vid de årliga skattningarna. Detta medför en tendens till successivt stigande överskattningar under åren mellan jordbruksräkningarna, be-

roende på att åkerarealen fortlöpande reduceras.

Vid förnyade skattningar, som för vissa år verkställts på grundval av aktuella uppgifter om populationen enligt jordbruksräkningarna, har i allmänhet erhållits en reduktion av tidigare skattningar. Avvikelsen har emellertid varit olika för skilda data, vilket berott på att populationen ej blott undergår en minskning utan även samtidigt ändras i fråga om sammansättning (fördelning på storleksgrupper av areal och antal brukningsenheter). De i denna publikation redovisade uppgifterna för åren 1956—1959 äro skattade på basis av 1956 års jordbruksräkning och för år 1955 enligt 1951 års jordbruksräkning.

De årliga arealinventeringarna och kreatursräkningarna omfatta ej lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker. För denna storleksgrupp användas senast tillgängliga uppgifter. De för år 1959 redovisade arealerna grunda sig på 1951 års jordbruksräkning. Vid 1956 års jordbruksräkning inhämtades nämligen ej uppgifter om åkerjordens användning och antalet husdjur vid brukningsenheter med högst 2 hektar åker.

Även i fråga om antalet husdjur har beträffande det antal, som redovisas för lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker, använts antalet husdjur enligt 1951 års jordbruksräkning. I fråga om arméns hästar, som redovisas i gruppen lägenheter m. m. med högst 0,25 hektar åker, ha uppgifter dock inhämtats för varje år.

På grund av att de årliga jordbruksstatistiska undersökningarna utföras enligt stickprovsmetod äro de därvid er-

hållna resultaten behäftade med vissa slumpfel. För hela riket och större områden torde emellertid de relativa medelfelen i de skattade talen vara obetydliga. Variansberäkningar för antalet kor vid husdjursräkningen år 1950 ha givit ett medelfel för hela riket av c:a 0,3 %. Medelfelens relativa storlek hos länssiffrorna varierade mellan 0,8 och 2,7 %. För växt- och djurslag med ojämn förekomst äro de skattade uppgifterna mera osäkra, särskilt för små områden, vilket bör beaktas vid användningen av uppgifterna. Beträffande sockerbeter finnes möjlighet att erhålla kontroll av tillförlitligheten i den skattade arealen, som år 1959 utgjorde 51 070 hektar. Enligt uppgift från Sockerfabriksaktiebolaget uppgick den odlade arealen till 51 120 hektar. För denna gröda förelåg således god överensstämmelse, trots att den omfattade relativt liten areal.

Arealinventeringar och kreatursräkningar under åren 1950—1955 utfördes med stöd av särskilda kungörelser varje år. År 1956 utfärdades allmänna bestämmelser¹ angående insamlande av årliga uppgifter till rikets officiella jordbruksstatistik, enligt vilka ägare eller brukare av fastighet efter anmodan av statistiska centralbyrån är skyldig att lämna uppgift om bl. a. åkerjordens användning och antalet husdjur. Den lokala insamlingen och granskningen av uppgifterna ävilar kommunernas styrelser. Sedan år 1954 infordras i olikhet mot tidigare år uppgifter även från fjällbygden i Jämtlands län samt inlandet i Västerbottens och Norrbottens län.

¹ Kungl. kungörelse den 13 april 1956 (nr 116).

II. Jordbruk

Ägoslag

Uppgifter om arealerna av olika ägoslag ha ej inforrats för år 1959. Fullständiga uppgifter i detta hänseende erhållas endast vid de allmänna jordbruksräkningarna. De i *tab. 1* för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden angivna arealerna av kultiverad betesmark, naturlig äng och skogsmark äro utan ändring hämtade från 1956 års jordbruksräkning. Vid denna jordbruksräkning erhöles uppgifterna om ägoslagens arealer genom bearbetning av RLF:s jordbruksregister. Detta register avser att omfatta samtliga som jordbruk taxerade fastigheter. Åkerareal kan emellertid även förekomma på »annan fastighet», som ej omfattas av registret. Dylika fastigheter förekomma huvudsakligen i storleksgruppen med högst 2 hektar åker. För att få fullständigare redovisning av åkerarealen och bättre anslutning till tidigare angiven areal har en komplettering verkställts. Sålunda har tillagts åkerarealen för annan fastighet med högst 2 hektar åker enligt 1951 års jordbruksräkning.

För vissa områden avviker arealen av »övrig mark» och hela landarealen från uppgifterna enligt jordbruksräkningen 1956. Uppgifterna om den totala landarealen korrigeras nämligen årligen med ledning av uppgifter om förändringar,

som centralbyrån erhåller från rikets allmänna kartverk.

Beträffande landarealen för hela riket uppstå förändringar genom att mer aktuella uppgifter erhållas vid nymätningar. För län och hushållningssällskapsområden kan arealen dessutom även ändras genom gränsregleringar. Verkställda nymätningar i samband med uppgörandet av nya kartor ha för hittills undersökta områden medfört ändringar av tidigare uppgifter om landarealen. På grund av att dylika nya uppgifter om landarealen ej erhållas specificerade på olika ägoslag, ha ändringarna reglerats på arealen »övrig mark», som utgör skillnaden mellan hela landarealen och den sammanlagda arealen av de olika ägoslagen.

Då korrigerig för ändringar i arealerna av olika ägoslag ej kunna göras årligen utan endast vid jordbruksräkningarna, uppstå därvid rätt stora arealändringar, vilka egentligen hänföra sig till samtliga år mellan jordbruksräkningarna.

I nedanstående tablå ha de för år 1959 redovisade arealerna av olika ägoslag i hela riket samt av »övrig mark» och hela landarealen sammanställts med motsvarande uppgifter enligt 1951 års jordbruksräkning. Såsom framgår därav har en fortsatt nedgång av åkerarealen skett

	1951	%
	Hektar	
Åker	3 647 290	8,9
Kultiverad betesmark	188 850	0,4
Naturlig äng	535 090	1,3
Skogsmark	22 486 060	54,8
Övrig mark	14 199 510	34,6
Summa landareal	41 056 800	100,0

¹ Enligt 1956 års jordbruksräkning.

	1959	%
	Hektar	
Åker	3 597 940	8,8
Kultiverad betesmark	184 220 ¹	0,5
Naturlig äng	500 250 ¹	1,2
Skogsmark	22 505 360 ¹	54,7
Övrig mark	14 323 650	34,8
Summa landareal	41 111 420	100,0

Områden	Hektar							
	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Södra och mellersta Sveriges slättbygder . . .	112	126	133	170	79	42	45	17
Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder	93	77	47	36	41	19	13	12
Norra Sverige	914	959	636	317	434	130	81	79
Summa	1 119	1 162	816	523	554	191	139	108

under perioden mellan de två senaste jordbruksräkningarna, nämligen med 49 350 hektar (1,4 %). Denna reducering sammanhänger med den fortgående rationaliseringen inom jordbruket. Sålunda sker i viss utsträckning utläggning till betes- och skogsmark av sämre och olämpligt belägen åkerjord. Vidare tages en del åkerareal i anspråk för tomter, upplagsplatser, vägbyggnad m. m. Trots att åkerjord delvis nedlagts till betesmark och äng har den sammanlagda arealen kultiverad betesmark och naturlig äng reducerats med 39 470 hektar (5,5 %). Minskningen kommer huvudsakligen på den naturliga ängen och har varit starkast i norrlandslänen. Ängen torde delvis ha fått växa igen och bli skogsmark.

Som ovan nämnts uppstå arealförändringar även på grund av gränsjusteringar mellan administrativa områden. I tab. 1 genomföres årligen korrigering här för. Under år 1959 ha endast ett par mindre sådana justeringar förekommit, som berört gränserna för län och hushållningssällskapsområden. Inom län har däremot ett flertal ändringar av sockengränserna skett. Liksom fallet är vid ny-mätningar erhållas ej uppgifter om den mellan områden förflyttade arealens fördelning på ägoslag. Korrigeringen i tab. 1 göres därför på arealen »övrig mark».

Tidigare (före år 1954) gjordes varje år tillägg till den vid senaste allmänna jordbruksräkning redovisade åkerarealen för därefter nyodlade arealer. Då utvecklingen inom jordbruket för när-

varande är sådan, att nedläggning av åkerjord kan antagas förekomma i större utsträckning än nyodling, har det ej ansetts motiverat att göra dylika årliga tillägg. För årligen utförda nyodlingar, varom uppgifter erhållas i samband med de definitiva uppgifterna om skörden m. m., lämnas dock separat redovisning i ovanstående sammanställning, som visar den sammanlagda arealen nyodlad åker åren 1952—1959 med fördelning på de tre huvudområdena.

Under åren 1952—1959 har enligt inkomna rapporter uppodlats 4 612 hektar åker. Nyodling har förekommit huvudsakligen i norra delen av landet, främst i Västerbottens och Norrbottens län. För åren 1957—1959 konstateras emellertid att nyodlingen varit obetydlig även i norra Sverige.

Åkerjordens användning år 1959

De i denna publikation redovisade arealerna av olika växtslag år 1959 grundas sig på arealinventeringen den 1 juni 1959. De därvid inhämtade uppgifterna framgå av uppgiftsformuläret, vilket intagits som bilaga. Antalet brukningsenheter, som anmodades att lämna uppgifter, utgjorde 26 954. Uppgifter erhöles från 25 138 brukningsenheter eller 93,3 % av samtliga uppgiftsskyldiga. Vissa mindre justeringar av de tidigare publicerade resultaten från arealinventeringen i juni 1959 ha här genomförts. Med ledning av uppgifter i skörderap-

Tab. B. Åkerjordens användning i hela riket år 1959 i jämförelse med åren 1958 och 1957

Use of arable land

Växtslag	År 1959 hektar	År 1958 hektar	År 1957 hektar	Ökning (+) eller minskning (-)			
				1958—1959		1957—1959	
				hektar	%	hektar	%
Höstvete	202 890	107 180	179 980	+ 95 710	+ 89,3	+ 22 910	+ 12,7
Vårvete	111 820	175 250	153 160	- 63 430	- 36,2	- 41 340	- 27,0
Höstråg	94 100	89 000	111 030	+ 5 100	+ 5,7	- 16 930	- 15,2
Vårråg	2 910	3 090	3 480	- 180	- 5,8	- 570	- 16,4
Summa brödsäd	411 720	374 520	447 650	+ 37 200	+ 9,9	- 35 930	- 8,0
Korn	316 820	293 180	262 780	+ 23 640	+ 8,1	+ 54 040	+ 20,6
Havre	536 270	532 410	515 200	+ 3 860	+ 0,7	+ 21 070	+ 4,1
Blandsäd	247 320	254 830	271 770	- 7 510	- 2,9	- 24 450	- 9,0
Summa fodersäd	1 100 410	1 080 420	1 049 750	+ 19 990	+ 1,9	+ 50 660	+ 4,8
Kokärter	8 540	10 940	14 910	- 2 400	- 21,9	- 6 370	- 42,7
Foderarter och vicker	10 670	13 360	11 390	- 2 690	- 20,1	- 720	- 6,3
Summa baljväxter	19 210	24 300	26 300	- 5 090	- 20,9	- 7 090	- 27,0
All säd	1 531 340	1 479 240	1 523 700	+ 52 100	+ 3,5	+ 7 640	+ 0,5
Potatis	118 840	113 660	119 280	+ 5 180	+ 4,6	- 440	- 0,4
Sockerbeter	51 120	51 410	53 570	- 290	- 0,6	- 2 450	- 4,6
Foderrotfrukter	25 940	26 080	27 070	- 140	- 0,5	- 1 130	- 4,2
Summa potatis och rotfrukter	195 900	191 150	199 920	+ 4 750	+ 2,5	- 4 020	- 2,0
Grönfoder av säd och baljväxter	55 220	67 120	67 780	- 11 900	- 17,7	- 12 560	- 18,5
Vall till hö	1 120 780	1 152 280	1 135 800	- 31 500	- 2,7	- 15 020	- 1,3
Vall till fröskörd	44 780	43 830	43 260	+ 950	+ 2,2	+ 1 520	+ 3,5
Vall till bete o. grönfoder (även till ensilage)	103 760	82 620	96 790	+ 21 140	+ 25,6	+ 6 970	+ 7,2
Permanent betesvall	198 840	199 590	182 270	- 750	- 0,4	+ 16 570	+ 9,1
Summa foderväxter	1 523 380	1 545 440	1 525 900	- 22 060	- 1,4	- 2 520	- 0,2
Höstraps	51 900	53 490	58 650	- 1 590	- 3,0	- 6 750	- 11,5
Vårrops	3 820	7 460	6 410	- 3 640	- 48,8	- 2 590	- 40,4
Höstrybs	23 550	16 930	20 220	+ 6 620	+ 39,1	+ 3 330	+ 16,5
Vårrys	1 240	3 030	2 260	- 1 790	- 59,1	- 1 020	- 45,1
Oljelin	730	1 600	1 750	- 870	- 54,4	- 1 020	- 58,2
Övriga oljeväxter	3 510	4 890	6 570	- 1 380	- 28,2	- 3 060	- 46,6
Summa oljeväxter	84 750	87 400	95 860	- 2 650	- 3,0	- 11 110	- 11,6
Köksväxter på åkern	11 090	9 610	10 180	+ 1 480	+ 15,4	+ 910	- 8,9
Andra växtslag	11 930	11 800	13 280	+ 130	+ 1,1	- 1 350	- 10,2
Helträda och tillfälligt obrukad åkerjord	164 280	208 020	175 500	- 43 740	- 21,0	- 11 220	- 6,4
Varaktigt obrukad åkerjord	75 270	65 280	53 600	+ 9 990	+ 15,3	+ 21 670	+ 40,4
Summa åker	3 597 940	3 597 940	3 597 940	± 0	± 0	± 0	± 0

porterna i januari om besädd areal, som ej lämnat mogen skörd, har nämligen verkställt en reducering av spannmålsarealen och motsvarande ökning av arealen grönfoder av säd och baljväxter.

I fråga om sockerbeter redovisas arealer, som erhållits från Svenska Sockerfabriksaktiebolaget.

Uppgifter om åkerjordens användning sommaren 1959 lämnas i *tabellerna 2*

och 3 samt B. I den förstnämnda tabellen redovisas arealerna av olika växtslag för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. Tab. 3 utgör ett sammandrag därav för hela riket och de tre naturliga huvudområdena med fördelning på grupperna högst 2 och över 2 hektar åker.

I tab. B ha uppgifter om åkerjordens användning år 1959 sammanställts med motsvarande uppgifter för åren 1958 och 1957. Tabellen visar i absoluta och relativa tal förändringarna i jämförelse med dessa år.

Brödsädsarealen år 1959 omfattade 411 700 hektar, vilket innebar en ökning med 37 200 hektar (9,9 %). Arealutvidgningen kom helt på höstsåden. Särskilt för höstvetete förelåg en stark arealökning. Arealen omfattade år 1959 202 900 hektar eller 95 700 hektar (89,3 %) mer än den år 1958 skördade arealen. Odlingen av höstråg uppgick till 94 100 hektar, vilket var 5 100 hektar (5,7 %) mer än närmast föregående år. Arealen av vårvetete var däremot betydligt mindre än år 1958. Den utgjorde 111 800 hektar och understeg föregående års areal med 63 400 hektar (36,2 %). Även odlingen av varråg minskade något, nämligen med 200 hektar (5,8 %) och omfattade 2 900 hektar. De stora avvikelserna från 1958 års arealfördelning för brödsäd förklaras främst av att höstsädsarealen var ovanligt liten föregående år på grund av de ogynnsamma betingelserna för höstsådden år 1957. Till följd därav odlades stor areal vårvetete år 1958. Men även i jämförelse med år 1957 och tidigare år var arealen vårvetete liten år 1959.

I fråga om utvecklingen för enskilda län förelåg beträffande höstvetete arealutvidgning i samtliga län. Ökningen var dock jämförelsevis liten i södra Göta-

land, medan länen i nordvästra Götaland och Svealand hade mycket stor ökning av höstvetetearealen; särskilt Uppsala och Västmanlands län hade stor odling av höstvetete jämfört med år 1958. För höstråg förelåg minskning av arealen i södra Götaland. I övriga delar av landet var odlingen större än år 1958. Odlingen av vårvetete minskade i samtliga län i Svealand och Götaland. Nedgången var stor för alla län i Svealand. Av länen i Götaland hade särskilt Östergötlands och Skaraborgs län stark minskning av arealen för vårvetete, medan Malmöhus län hade endast mindre arealreducering. Tillbakagången för varråg hänförde sig till norra Götaland och Svealand; i södra Götaland förelåg arealökning.

Arealen *fodersäd* år 1959 uppgick till 1 100 400 hektar och var 20 000 hektar (1,9 %) större än närmast föregående år. Ökningen hänförde sig till korn och havre, medan arealen blandsäd minskade något. Odlingen av korn omfattade 316 800 hektar, vilket innebar en fortsatt ökning sedan år 1958 med 23 600 hektar (8,1 %). Det är den största areal av denna gröda, som hittills förekommit i landet. Under 1940-talet låg kornarealen i allmänhet under 100 000 hektar. Arealen för havre utgjorde 536 300 hektar och översteg föregående års areal med 3 900 hektar (0,7 %). Blandsäd odlades på 247 300 hektar eller 7 500 hektar (2,9 %) mindre än år 1958.

En jämförelse länsvis för fodersåden visar beträffande korn arealökning i flertalet län. Nedgång förelåg endast i Östergötlands, Jönköpings, Skaraborgs, Gävleborgs och Norrbottens län. I många län voro emellertid avvikelserna från föregående år ganska små. Detta gäller i ännu högre grad för havre, som i flertalet län i Svealand och Götaland var ungefär lika som år 1958. En framträ-

dande arealminskning förelåg dock i Stockholms och Uppsala län, medan havrearealen ökade betydligt i Östergötlands, Gotlands och Malmöhus län. Med undantag av Norrbottens län hade samtliga län i Norrland större odling av havre än år 1958. Även för blandsäd förelåg i huvudsak arealutvidgning i Norrland, medan de flesta länen i Svealand och Götaland hade mindre odling än närmast föregående år.

Odlingen av *baljväxter* (kokärter samt foderärter och vicker) reducerades starkt år 1959. Arealen uppgick till 19 200 hektar, vilket var 5 100 hektar (20,9 %) mindre än föregående år. Minskningen var av ungefär samma storlek för de två slagen av baljväxter, nämligen 2 400 hektar (21,9 %) för kokärter och 2 700 hektar (20,1 %) för foderärter och vicker.

Den sammanlagda arealen för odling av säd och baljväxter (till mognad) år 1959 var 52 100 hektar (3,5 %) större än närmast föregående år.

Potatis odlades år 1959 på 118 900 hektar och översteg föregående års areal med 5 200 hektar (4,6 %).

Arealen för *sockerbetor* uppgick år 1959 till 51 100 hektar, vilket var endast obetydligt mindre än år 1958 (0,6 %).

Även beträffande *foderrotfrukter* var odlingen ungefär lika som föregående år eller 25 900 hektar.

Vallodlingen, som under åren 1957—1958 kännetecknades av en mindre utvidgning, reducerades åter något år 1959. Minskningen hänförde sig främst till odlingen av vallhö. Arealen *vall till hö* omfattade år 1959 1 120 800 hektar, vilket var 31 500 hektar (2,7 %) mindre än föregående år.

Arealerna för *vall till bete och grönfoder* samt *grönfoder av säd och balj-*

växter uppgingo år 1959 till 103 800 respektive 55 200 hektar, vilket för den förstnämnda grödan innebar en ökning med 21 100 hektar (25,6 %) men för den sistnämnda en nedgång med 11 900 hektar (17,7 %).

Vall till fröskörd och *permanent betesvall* omfattade 44 800 respektive 198 800 hektar år 1959, vilket innebar endast mindre avvikelser från föregående år. Arealen för vallfröskörd ökade med 1 000 hektar (2,2 %), medan permanent betesvall minskade i areal med 800 hektar (0,4 %).

Den sammanlagda arealen för *oljeväxter* sommaren 1959 omfattade 84 700 hektar, fördelad på 51 900 hektar höstraps, 23 600 hektar höstrybs, 3 800 hektar vårrops, 1 200 hektar vårrys och 700 hektar oljelin samt 3 500 hektar övriga oljeväxter. Hela oljeväxtarealen var 2 700 hektar (3,0 %) mindre än år 1958. Arealen reducerades starkt för samtliga slag av vårsådda oljeväxter. En mindre nedgång förelåg även beträffande höstraps, medan odlingen av höstrybs var betydligt större än år 1958. Den sammanlagda arealen höstsådda oljeväxter var sålunda större än år 1958.

En jämförelse med år 1958 för enskilda län visar, att oljeväxtodlingen ökade i vissa delar av landet. Detta var fallet i delar av Svealand samt nordöstra Götaland. Betydande arealutvidgning förelåg bl. a. i Uppsala, Östergötlands och Västmanlands län. Däremot gick oljeväxtodlingen starkt tillbaka särskilt i Gotlands, Malmöhus och Örebro län.

I följande tablå har gjorts en sammanställning av arealerna för oljeväxter under de tre senaste åren och den relativa fördelningen av hela arealen oljeväxter på olika slag därav. Liksom de närmast föregående två åren dominerades olje-

Växtslag	Areal, hektar			Procent		
	1959	1958	1957	1959	1958	1957
Höstraps	51 900	53 490	58 650	61,2	61,2	61,2
Vårtraps	3 820	7 460	6 410	4,5	8,5	6,7
Höstrybs	23 550	16 930	20 220	27,8	19,4	21,1
Vårtrybs	1 240	3 030	2 260	1,5	3,5	2,4
Vitsenap	3 510	4 890	6 570	4,1	5,6	6,8
Oljelin	730	1 600	1 750	0,9	1,8	1,8
Summa	84 750	87 400	95 860	100,0	100,0	100,0

växtodlingen starkt av de höstsådda oljeväxterna. Dessa omfattade nära 90 % av hela arealen. Höstrapsarealen år 1959 hade samma relativa omfattning som åren 1958 och 1957. För höstrybs konstateras däremot en ökning, medan andelen vårsådda oljeväxter reducerades betydligt.

Odlingen av *köksväxter på åkern*, som gick tillbaka åren 1957—1958, utvidgades under år 1959 med 1 500 hektar (15,4 %) och omfattade 11 100 hektar.

Arealen för *andra växtslag*, där bl. a. spånadsväxter ingå, utgjorde 11 900 hektar och var i det närmaste lika som år 1958.

Arealen *helträda och obrukad åkerjord* redovisas på två grupper, nämligen dels helträda och tillfälligt obrukad åkerjord, dels varaktigt obrukad åkerjord. Den sammanlagda arealen uppgick år 1959 till 239 600 hektar och understeg föregående års areal med 33 700 hektar (12,3 %). Den fördelade sig på nämnda delgrupper med 164 300 respektive 75 300 hektar. För den förstnämnda gruppen förelåg en arealminskning med 21 %, medan den sistnämnda ökade i areal med drygt 15 %. Genom denna särredovisning av varaktigt obrukad åkerjord erhålles möjlighet till en viss bedömning av den årliga minskningen av den produktivt använda åkerarealen under åren mellan jordbruksräkningarna.

Som *sammanfattning* kan framhållas, att arealdispositionen under år 1959 kännetecknades av ökad odling av bröd-

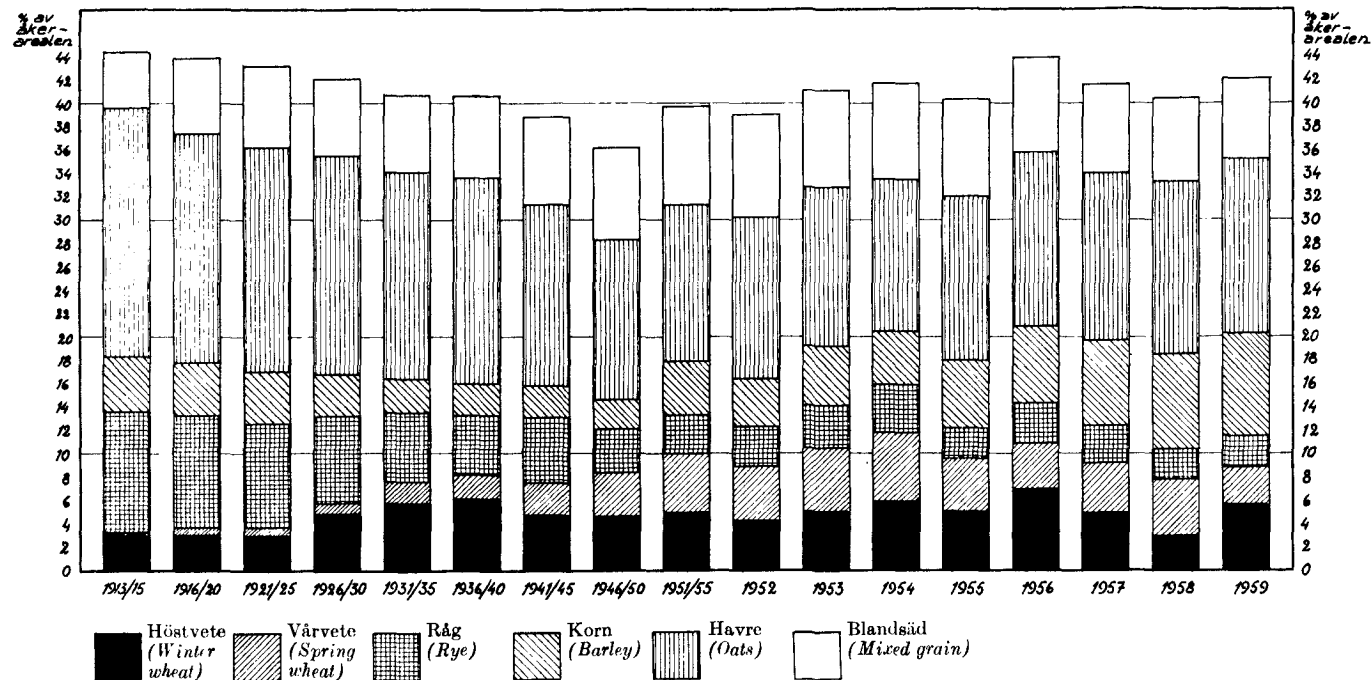
säd, fodersäd och potatis, medan arealen reducerades för baljväxter, rotfrukter, foderväxter, samt helträda och obrukad åkerjord. I fråga om de enskilda grödorna förelåg mycket stor arealökning för höstvetete och stark minskning av vårveteodlingen. Relativt sett voro avvikelserna stora även för baljväxter och vissa oljeväxter.

Den areal för slätterängar, som legat till grund för beräkningen av skörden av hö från naturlig äng, har beräknats på grundval av arealen naturlig äng enligt jordbruksräkningen 1956. Arealen slätteräng har därvid antagits utgöra lika stor del av den naturliga ängen som år 1944, då fördelningen på slätteräng och betesäng senast redovisades. Det är emellertid sannolikt, att den sålunda beräknade arealen slätteräng är för stor. Av den naturliga ängen torde betydligt mindre del nu användas för slätter än år 1944.

Den *relativa odlingen av olika växtslag år 1959* framgår av tab. C, där uppgifter lämnas om de olika växtslagens procentuella andel av åkerarealen för län, hushållningssällskapsområden, naturliga jordbruksområden och hela riket. De olika växtslagens relativa omfattning varierar betydligt mellan olika områden. Veteodlingen hade år 1959 den största relativa omfattningen i Östergötlands län, där den omfattade över 18 % av åkerarealen. I östra Svealand och Malmöhus län användes även stor del av åkern för veteodling (13—15 %). Od-

Diagram 1. Arealerna för olika slag av stråsäd i procent av hela åkerarealen under tiden 1913—1959 (för perioden 1916—1955 femårsmedeltal)

The areas of different kinds of grain in percent of the total area of arable land for the period 1913—1959 (the period 1916—1955 five years average)

Tab. C. Åkerjordens användning, i procent, inom län, hushållningsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1959

Use of arable land, %

Områden	Höstvete	Vårvete	Råg	Korn	Havre	Blandad	Kökarter	Foderarter och vickor	All säd till mogen skörd	Potatis	Sockerbetor	Foderrotfrukter	Gråfoder av säd	Vall till hä	Permanent betesvall	Annan vall	Olivväxter	Andra växtslag	Åkerjord	Hejradå och örnkad åkerjord	Varrigt örnkad åkerjord	Summa
Stockholms län och stad	9,3	4,8	0,8	7,0	11,0	13,0	0,5	0,1	46,5	2,2	—	0,1	0,9	24,6	5,4	3,3	4,4	0,2	9,3	3,1	100	
Uppsala län	8,3	6,9	1,1	9,5	10,0	15,8	0,8	0,1	52,5	1,4	—	0,1	0,9	20,2	4,8	2,5	6,3	0,2	9,7	1,4	100	
Södermanlands län	11,8	3,0	1,4	6,8	22,0	4,2	0,8	0,2	50,2	1,4	—	0,2	0,9	21,8	6,0	4,2	4,9	0,2	8,6	1,6	100	
Östergötlands län	13,0	5,1	3,8	7,5	14,3	9,4	1,0	0,3	54,4	1,5	—	0,5	0,9	18,7	2,3	5,1	7,5	0,1	7,9	1,1	100	
Norra skogsbygden	8,2	3,3	4,4	6,2	21,3	5,5	0,5	0,1	49,5	1,8	—	0,3	1,2	24,9	3,9	5,5	3,8	0,1	7,4	1,6	100	
Östgötsläätten	15,6	6,6	3,8	8,9	12,1	8,6	1,2	0,4	57,2	1,1	—	0,5	0,7	13,7	1,8	5,3	10,0	0,2	8,7	0,8	100	
Södra skogsbygden	7,5	1,6	3,8	4,5	15,4	16,8	0,6	0,3	50,5	2,7	—	0,8	1,4	30,6	2,1	3,5	2,3	0,1	4,0	2,0	100	
Södra kustlandet	12,0	2,6	2,5	4,6	18,9	7,0	0,7	0,3	48,6	1,3	—	0,3	0,5	25,0	3,2	6,1	3,1	0,0	10,4	1,5	100	
Jönköpings län	1,7	2,2	1,9	4,1	24,4	6,2	0,0	0,2	40,7	4,3	—	1,0	2,0	41,1	4,5	2,7	0,4	0,1	1,6	1,6	100	
Kronobergs län	1,2	1,7	2,3	3,4	23,0	6,0	—	0,2	37,8	5,7	0,0	1,3	1,7	36,0	7,4	3,9	0,2	0,1	1,5	4,4	100	
Kalmar län	7,5	2,6	5,9	8,2	12,9	8,0	0,2	0,1	45,4	4,1	1,8	0,9	0,7	27,4	5,3	5,0	2,2	1,2	4,4	1,6	100	
länets norra del	7,0	3,4	3,2	3,9	21,9	6,3	0,4	0,1	46,2	2,7	—	0,7	0,7	31,0	4,9	4,4	2,9	0,1	5,1	1,3	100	
Norra kustlandet	8,5	3,4	3,0	4,1	20,1	6,7	0,5	0,1	46,4	2,3	—	0,5	0,8	29,5	4,9	4,7	3,5	0,1	6,0	1,3	100	
Skogsbygden	2,0	3,6	3,7	3,5	27,9	5,0	0,0	0,0	45,7	4,1	—	1,4	0,5	36,1	4,7	3,3	0,9	0,3	1,8	1,2	100	
länets södra del	7,8	2,2	7,3	10,3	8,3	8,9	0,1	0,1	45,0	4,9	2,7	1,0	0,7	25,5	5,5	5,3	1,9	1,8	4,0	1,7	100	
Kalmarläätten	9,3	2,2	8,0	10,8	9,4	8,5	0,0	0,2	48,4	5,0	0,5	1,1	0,7	22,4	8,1	5,5	3,1	0,3	3,4	1,5	100	
Norra kustlandet	2,0	5,3	3,7	3,3	15,1	6,2	—	—	35,6	4,5	—	0,7	2,6	32,7	7,7	6,0	—	0,0	2,3	7,9	100	
Skogsbygden	2,6	2,9	5,1	6,2	15,2	9,4	0,0	0,1	41,5	6,4	—	0,7	1,1	34,8	4,4	5,9	0,2	0,1	3,0	1,9	100	
Öland	10,5	1,6	8,4	13,4	1,3	9,1	0,2	0,1	44,6	3,7	7,3	1,2	0,2	21,3	3,2	4,6	1,9	4,8	5,7	1,5	100	
Gotlands län	10,5	1,2	6,5	18,7	1,1	4,0	0,5	0,4	42,9	2,0	2,0	4,1	1,9	0,2	22,7	5,8	5,6	5,3	2,1	5,9	1,5	100
Blekinge län	4,7	3,7	6,5	8,9	7,8	7,4	—	0,2	39,2	14,9	1,7	1,6	0,9	23,9	8,3	3,0	0,6	1,1	2,1	2,7	100	
Skogsbygden	1,9	2,2	5,6	4,2	12,9	6,7	—	0,1	33,6	12,5	0,2	1,5	1,5	32,2	8,8	2,8	0,1	0,4	3,0	3,4	100	
Slättbygden	6,5	4,7	7,1	12,1	4,5	7,8	—	0,3	43,0	16,5	2,7	1,7	0,5	18,2	8,0	3,1	0,9	1,6	1,5	2,3	100	
Kristianstads län	3,4	3,0	6,2	8,8	4,3	15,2	0,0	0,5	41,4	9,3	4,9	2,2	2,2	22,5	7,2	4,7	1,1	1,7	1,0	1,8	100	
Skogsbygden	0,4	0,7	2,4	6,0	7,3	17,0	0,0	0,2	34,0	9,2	1,0	2,0	1,6	33,0	9,2	5,8	0,1	0,5	0,9	2,7	100	
Mellanbygden	2,1	2,3	11,0	8,3	2,0	15,0	0,0	0,3	41,0	13,7	4,4	2,4	1,8	20,8	7,3	3,5	0,6	1,9	0,8	1,8	100	
Slättbygden	6,9	5,4	4,4	11,5	4,2	14,1	0,1	1,1	47,7	5,0	8,4	2,3	3,0	16,0	5,4	5,2	2,2	2,3	1,4	1,1	100	
Malmöhus län	7,7	6,9	4,4	12,0	3,7	13,5	0,1	0,7	49,0	3,1	9,7	2,0	2,8	14,1	5,9	4,0	4,7	2,7	1,1	0,9	100	
Skogsbygden	1,4	2,0	1,6	7,3	3,3	22,9	—	0,4	38,9	5,9	1,7	4,1	2,5	27,2	10,3	5,4	0,5	0,7	1,3	1,5	100	
Mellanbygden	3,4	3,4	6,7	8,9	3,4	19,4	0,0	0,6	45,8	5,3	4,7	3,7	3,2	21,0	7,6	3,7	1,6	0,7	1,3	1,4	100	
Slättbygden	10,0	8,7	4,0	13,7	3,9	10,2	0,0	0,8	51,3	2,0	12,5	1,2	2,6	10,0	4,7	3,9	6,3	3,7	1,1	0,7	100	
Hallands län	1,4	4,2	4,5	10,4	18,1	7,0	0,0	0,6	46,2	5,0	0,6	2,3	2,7	24,7	8,4	6,2	0,5	1,2	1,3	0,9	100	
Slättbygden	2,0	5,0	6,1	11,8	15,5	6,9	0,0	0,9	48,2	5,2	1,0	2,5	3,1	20,3	8,9	6,4	0,7	1,6	1,3	0,8	100	
Skogsbygden	0,2	1,5	2,0	6,8	20,1	8,7	0,0	0,2	39,5	5,5	0,1	2,9	2,4	33,0	8,5	5,3	0,2	0,3	1,0	1,3	100	
Norra Halland	1,0	4,4	2,0	10,1	24,7	5,0	—	0,2	47,4	3,5	—	0,9	1,5	29,8	7,0	6,4	0,1	1,3	1,5	0,6	100	
Göteborgs och Bohus län	3,2	4,4	1,3	5,2	21,2	5,3	0,0	0,6	41,2	3,8	—	0,4	1,2	33,6	7,7	3,7	0,2	0,5	5,7	2,0	100	

Älvsborgs län	2,3	2,4	1,7	6,1	25,5	2,4	0,0	0,3	40,7	3,0	—	0,3	1,3	38,5	5,5	4,6	0,4	0,1	3,5	2,1	100
länets norra del	3,2	2,4	1,9	6,7	25,8	1,7	0,0	0,5	42,2	2,0	—	0,1	1,3	35,9	5,4	5,2	0,5	0,1	5,0	2,3	100
Slättbygden	3,8	2,2	2,2	7,8	27,8	1,3	0,1	0,6	45,8	1,5	—	0,1	1,3	32,1	5,4	6,0	0,7	0,1	5,3	1,7	100
Dalbygden	2,2	3,4	1,5	6,0	24,8	2,9	0,0	0,2	41,0	2,5	—	0,1	1,1	37,1	6,2	3,9	0,4	0,1	4,8	2,8	100
Dalslands bergsbygd	3,0	1,7	0,9	3,0	17,6	1,2	—	0,4	27,8	2,4	—	0,0	1,6	50,0	4,3	4,6	—	0,0	4,7	4,6	100
Södra höglandet	2,2	2,2	2,3	4,8	29,6	1,7	—	0,1	42,9	6,4	—	0,2	1,2	42,1	1,6	3,8	—	0,1	1,3	0,4	100
länets södra del	0,7	2,3	1,3	4,9	25,0	3,7	0,0	0,1	38,0	4,7	—	0,7	1,3	43,1	5,7	3,6	0,1	0,1	1,0	1,7	100
Dalbygden	0,9	3,6	1,0	7,5	21,8	6,5	—	0,1	41,4	3,7	—	1,0	2,2	33,7	10,4	4,1	0,8	0,1	1,4	1,2	100
Södra höglandet	0,7	2,1	1,3	4,5	25,5	3,2	0,0	0,1	37,4	4,9	—	0,6	1,2	44,7	4,9	3,5	0,0	0,1	0,9	1,8	100
Skaraborgs län	7,8	0,9	3,6	7,9	27,6	2,8	0,2	0,6	51,4	1,8	—	0,2	1,5	26,7	5,7	3,7	1,9	0,1	5,4	1,6	100
Slättbygden	9,4	0,9	3,7	8,1	28,1	2,5	0,3	0,7	53,7	1,2	—	0,2	1,5	24,5	5,4	3,9	2,1	0,1	6,1	1,3	100
Fälbygden	3,9	1,0	2,9	8,1	27,0	3,8	0,0	0,3	47,0	2,4	—	0,3	1,1	30,9	7,9	2,9	1,3	0,1	2,7	3,4	100
Nordöstra höglandet	4,7	1,1	4,8	5,4	25,3	2,8	0,1	0,4	44,6	2,4	—	0,2	2,3	31,2	5,0	3,7	0,6	0,4	8,2	1,4	100
Sydöstra höglandet	3,3	1,3	3,5	7,8	26,3	3,0	0,1	0,2	45,5	4,6	—	0,3	1,8	33,8	5,1	3,8	1,3	0,1	2,4	1,3	100
Värmlands län	4,6	1,6	1,1	5,5	19,6	1,4	0,0	0,1	33,9	2,5	—	0,0	0,9	39,4	7,0	5,3	0,4	0,2	7,0	3,4	100
Slättbygden	5,6	2,3	1,7	8,0	21,7	2,1	0,0	0,1	41,5	1,6	—	0,0	0,9	29,3	6,8	7,1	0,7	0,2	8,5	3,4	100
Centr. o. v. Värmland	4,2	0,9	0,5	2,9	18,2	0,6	0,0	0,1	27,4	3,1	—	0,1	0,9	47,8	6,8	3,7	0,1	0,3	6,0	3,8	100
Bergslagen	1,8	1,0	0,5	5,3	16,3	3,0	0,0	0,1	28,0	2,0	—	0,0	1,8	45,2	14,8	4,7	—	0,0	3,0	0,5	100
Norra Värmland	1,7	1,3	1,1	2,2	14,4	0,6	0,0	0,1	21,4	6,1	—	0,1	1,4	59,3	3,4	1,5	—	—	4,8	2,0	100
Örebro län	5,9	2,9	2,1	10,8	26,8	1,5	0,1	0,2	50,3	1,9	—	0,1	0,8	24,6	5,5	5,8	1,8	0,2	6,6	2,4	100
Södra skogsbygden	5,1	2,0	3,8	8,3	27,9	1,8	0,1	0,1	49,1	2,7	—	0,2	1,2	27,2	5,3	4,1	1,8	0,2	5,5	2,7	100
Slättbygden	7,3	3,7	2,2	12,2	28,7	1,1	0,1	0,2	55,5	1,4	—	0,1	0,5	19,6	5,0	6,4	2,3	0,2	7,4	1,6	100
Bergslagen	2,7	1,3	0,8	8,6	21,2	2,3	0,0	0,1	37,0	2,6	—	0,1	1,5	36,7	6,8	5,2	0,3	0,4	5,1	4,3	100
Västmanlands län	6,8	6,6	0,9	10,1	24,8	5,8	0,6	0,1	55,7	0,9	—	0,1	0,7	21,1	4,5	4,1	2,9	0,1	8,4	1,5	100
Bergslagen	3,0	1,4	0,7	6,0	28,7	1,9	0,3	0,0	42,0	1,2	—	0,0	0,9	36,0	7,2	4,5	0,9	0,2	4,8	2,3	100
Slättbygden	7,1	7,1	0,9	10,6	24,4	6,3	0,6	0,1	57,1	0,9	—	0,0	0,7	19,5	4,2	4,1	3,1	0,1	8,8	1,5	100
Kopparbergs län	3,3	0,3	1,4	13,8	17,5	2,4	0,0	0,0	38,7	2,5	—	0,2	1,7	42,7	4,4	2,3	0,2	0,2	4,5	2,6	100
Bergslagen	1,9	0,3	0,9	12,5	14,4	1,7	—	0,0	31,7	3,6	—	0,1	2,2	44,8	6,6	3,2	0,1	—	3,9	3,8	100
Östra Dalarna	4,8	0,4	1,8	15,8	22,5	2,4	0,1	0,0	47,8	1,6	—	0,1	1,4	32,6	5,4	2,9	0,3	0,3	5,3	2,3	100
Mellanbygden	1,5	0,1	1,0	11,9	11,3	2,6	—	0,0	28,4	3,7	—	0,3	1,7	55,8	2,7	1,0	0,0	0,1	3,7	2,6	100
Fjällbygden	—	—	—	1,2	2,9	1,1	—	—	5,2	4,5	—	0,2	7,2	71,3	0,6	3,3	—	0,1	1,5	6,1	100
Gävleborgs län	1,2	0,8	0,2	10,3	13,7	5,6	0,1	0,0	31,9	3,1	—	0,1	0,9	48,7	5,3	3,6	0,3	0,4	2,9	2,8	100
Gästrikland	1,9	1,4	0,3	6,8	17,4	3,1	0,1	—	31,0	3,4	—	0,1	1,1	42,8	6,7	4,1	0,3	0,7	4,1	5,7	100
Hälsinglands kustland	1,1	0,6	0,1	11,8	12,4	7,1	0,1	0,0	33,2	2,9	—	0,1	0,7	50,7	4,6	3,4	0,3	0,3	2,3	1,5	100
Inlandet	0,1	0,1	0,4	12,5	9,5	4,9	—	0,0	27,5	3,6	—	0,1	1,5	55,6	4,9	3,1	—	0,0	2,5	1,2	100
Västernorrlands län	0,1	0,0	0,1	10,7	3,6	4,2	0,0	0,0	18,7	4,1	—	0,1	2,8	59,8	5,5	3,0	0,0	0,1	1,4	4,5	100
Kustlandet	0,0	0,0	0,1	11,9	3,7	4,6	0,0	0,0	20,3	4,0	—	0,1	2,3	58,2	5,5	3,3	0,0	0,1	1,2	5,0	100
Inlandet	0,1	0,1	0,1	8,9	3,6	3,5	0,0	0,0	16,3	4,2	—	0,1	3,6	62,5	5,6	2,5	0,0	0,1	1,6	3,5	100
Silurorädet	—	—	—	4,6	1,1	0,9	—	—	6,6	7,6	—	0,1	6,9	68,7	3,1	0,2	—	—	3,7	3,1	100
Jämtlands län	0,0	0,0	0,0	10,6	1,6	2,4	—	0,1	14,7	3,2	—	0,0	4,0	65,6	4,3	3,1	—	0,0	0,9	4,2	100
Silurorädet	0,0	0,0	0,0	13,2	1,5	2,8	—	0,1	17,6	3,1	—	0,1	2,5	64,0	5,1	3,5	—	0,1	0,7	3,3	100
Mellanbygden	0,0	0,0	—	8,9	2,7	2,0	—	0,2	13,8	3,7	—	0,0	6,1	61,8	2,8	2,5	—	0,0	0,8	8,5	100
Fjällbygden	—	—	—	4,2	1,0	1,4	—	—	6,6	3,1	—	0,0	7,0	73,2	2,8	2,2	—	0,0	1,5	3,6	100
Västerbottens län	—	0,0	0,0	11,9	0,7	3,4	—	0,0	16,0	3,0	—	0,1	2,7	67,9	3,0	3,1	0,0	0,0	1,4	2,8	100
Kustlandet	—	0,0	0,0	14,3	0,6	3,9	—	0,0	18,8	2,5	—	0,1	1,9	66,7	3,1	3,3	0,0	0,0	1,0	2,6	100
Inlandet	—	—	—	1,0	1,0	1,1	—	—	3,1	5,4	—	0,1	6,4	73,5	2,5	1,9	0,0	0,1	3,1	3,9	100
Norrbotens län	—	—	0,0	6,2	0,8	2,4	—	0,0	9,4	2,9	—	0,1	1,6	69,5	5,5	3,1	0,0	0,1	3,0	4,8	100
Kustlandet	—	—	0,0	7,4	0,9	2,9	—	0,0	11,2	2,9	—	0,0	1,6	67,6	6,0	3,4	0,0	0,1	2,8	4,4	100
Inlandet	—	—	—	0,2	0,4	0,1	—	—	0,7	3,0	—	0,0	1,9	78,5	2,9	1,7	—	0,0	4,3	7,0	100
Hela riket	5,6	3,1	2,7	8,8	14,9	6,9	0,2	0,3	42,5	3,3	1,4	0,7	1,5	31,2	5,5	4,2	2,4	0,6	4,6	2,1	100

lingen av råg var relativt störst i Kalmar läns södra del, Gotlands, Blekinge och Kristianstads län (6—7 %). Den relativt största odlingen av korn år 1959 förekom på Gotland, nära 19 % av åkerarealen. Betydande odling av korn (över 10 %) hade även Kalmar läns södra del, Malmöhus, Hallands, Örebro, Västmanlands och Kopparbergs län. I Norrland, där korn fortfarande användes i viss utsträckning som brödsäd, omfattade kornarealen 10—12 % av åkerarealen med undantag för Norrbottens län. Kornodlingen omfattade där endast omkring 6 %, vilket torde sammanhånga med sämre mognadsförhållanden. Havreodlingen omfattade relativt stor del av åkerarealen i Södermanlands, Jönköpings och Kronobergs län, Kalmar läns norra del, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs, Örebro och Västmanlands län (21—28 %). Även Hallands, Värmlands och Kopparbergs län hade stor havreodling (18—20 %). I de områden, där havreodlingen hade mindre omfattning, förekom i stället större odling av blandsäd, nämligen i Stockholms, Uppsala, Kristianstads och Malmöhus län (13—16 %). Med undantag för Gävleborgs län, där nära 14 % av åkern användes för havre, hade norrlandslänen relativt liten odling av havre och blandsäd. Potatis odlades relativt mest i Blekinge och Kristianstads län (cirka 15 respektive 9 %). På Öland och Gotland samt i Kristianstads och Malmöhus län användes en betydande del av åkerarealen för odling av sockerbeter och foderotfrukter. Sålunda upptog odlingen av dessa grödor nära 12 % i Malmöhus län och 6—8 % i de tre övriga områdena. Vall till hö omfattade i samtliga län med undantag för Södermanlands, Skaraborgs, Örebro och Västmanlands län större andel av åkern än något annat

växtslag. Skillnaderna mellan olika områden i fråga om slåttervallens relativa storlek voro emellertid betydande. I stor del av Norrland utgjorde slåttervallen omkring två tredjedelar av åkerarealen men i Malmöhus län endast cirka 14 %. Odlingen av oljeväxter hade år 1959 den relativt största omfattningen i Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Gotlands och Malmöhus län (omkring 5—8 %). Under rubriken »andra växtslag», som inrymmer specialodlingar av olika slag, fröodlingar, fruktodlingar m. m., redovisas endast en ringa del av åkerarealen. Den största omfattningen därav förekom på Öland, där nära 5 % av åkerarealen upptogs under denna rubrik.

En belysning av *spannmålsodlingens utveckling sedan år 1911* erhålles av *diagram 1*, som visar den procentuella andel av hela åkerarealen, som använts för odling av respektive höstvet, vårvete, råg, korn, havre och blandsäd under tiden 1911—1959 (för perioden 1911—1951 enbart femårsmedeltal). För vårvete och råg konstateras en olikartad utveckling under ifrågavarande period. Den relativa odlingen av vårvete har ökat avsevärt, medan odlingen av råg gått starkt tillbaka. Under början av 1950-talet utvidgades rågodlingen något men har sedan åter begränsats. Även för vårvete har en mindre tillbakagång av odlingen skett efter mitten av 1950-talet. Den relativa omfattningen av höstvetodlingen företer ingen framträdande långtidsutveckling. För senare år konstateras årliga variationer, som i huvudsak sammanhänger med växlande betingelser för höstsädd och övervintring.

Kornodlingen kännetecknades tidigare av tillbakagång men har efter år 1950 utvidgats starkt. Sålunda utgjorde kornarealen 8,8 % av åkerarealen år 1959

Tab. D. Åkerjordens användning år 1959 inom olika storleksgrupper, hela riket Use of arable land within different size groups

Växtslag	Absoluta tal									Relativa tal								
	0-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-30 ha	30-50 ha	50-100 ha	Över 100 ha	Samtliga	0-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-30 ha	30-50 ha	50-100 ha	Över 100 ha	Samtliga
Höstvete	468	2 698	11 429	36 559	30 621	36 950	37 773	46 395	202 893	0,4	0,8	1,8	4,3	6,7	8,2	10,2	11,8	5,7
Vårvete	1 479	3 827	9 761	18 116	14 408	20 200	19 447	24 581	111 819	1,4	1,2	1,5	2,1	3,1	4,5	5,3	6,2	3,1
Höstråg	689	2 752	9 261	22 655	15 143	16 709	12 632	14 262	94 103	0,6	0,9	1,5	2,6	3,3	3,7	3,4	3,6	2,6
Värråg	68	174	718	980	332	216	226	197	2 911	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Summa brödsäd	2 704	9 451	31 169	78 310	60 504	74 075	70 078	85 435	411 726	2,5	3,0	4,9	9,1	13,2	16,4	19,0	21,7	11,5
Korn	1 893	12 412	38 815	65 292	45 065	54 049	47 136	52 162	316 824	1,7	3,9	6,1	7,6	9,9	12,0	12,7	13,3	8,8
Havre	10 054	38 663	97 565	142 518	73 327	66 705	54 640	52 796	536 268	9,2	12,0	15,4	16,6	16,0	14,8	14,8	13,4	14,9
Blandsäd	4 507	16 009	45 550	80 908	40 271	32 455	17 646	9 977	247 323	4,1	5,0	7,2	9,4	8,8	7,2	4,8	2,5	6,9
Summa fodersäd	16 454	67 084	181 930	288 718	158 663	153 209	119 422	114 935	1 100 415	15,0	20,9	28,7	33,6	34,7	34,0	32,3	29,2	30,6
Kokärter	19	6	322	1 483	1 388	1 718	1 741	1 858	8 535	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5	0,2
Foderkärter och vicker . .	119	394	922	1 917	1 553	1 819	1 632	2 316	10 672	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,4	0,4	0,6	0,3
Summa baljväxter	138	400	1 244	3 400	2 941	3 537	3 373	4 174	19 207	0,1	0,1	0,2	0,4	0,6	0,8	0,9	1,1	0,5
All säd	19 296	76 935	214 343	370 428	222 108	230 821	192 873	204 544	1 531 348	17,6	24,0	33,8	43,1	48,5	51,2	52,2	52,0	42,6
Potatis	10 479	15 956	26 066	29 336	12 862	10 788	7 315	6 036	118 838	9,5	5,0	4,1	3,4	2,8	2,4	2,0	1,5	3,3
Sockerbetor	596	1 194	3 807	11 308	9 489	10 237	7 100	7 387	51 118	0,5	0,4	0,6	1,3	2,1	2,3	1,9	1,9	1,4
Foderrotfrukter	1 266	2 379	5 987	8 171	3 350	2 402	1 259	1 124	25 938	1,2	0,7	0,9	1,0	0,7	0,5	0,3	0,3	0,7
Summa potatis o. rotfrukter	12 341	19 529	35 860	48 815	25 701	23 427	15 674	14 547	195 894	11,2	6,1	5,6	5,7	5,6	5,2	4,2	3,7	5,4
Grönfoder	3 348	8 414	12 307	14 151	6 349	4 544	3 006	3 106	55 225	3,0	2,6	1,9	1,7	1,4	1,0	0,8	0,8	1,5
Vall till hö	66 085	167 309	285 032	286 866	117 006	90 174	58 426	49 878	1 120 776	60,1	62,2	44,9	33,4	25,5	20,0	15,8	12,7	31,2
Vall till fröskörd	80	902	2 630	7 063	6 284	9 206	9 064	9 551	44 780	0,1	0,3	0,4	0,8	1,4	2,0	2,4	2,4	1,2
Vall till grönfoder och bete (även ensilage)	1 276	7 291	17 619	29 570	14 735	12 514	9 535	11 216	103 756	1,2	2,3	2,8	3,4	3,2	2,8	2,6	2,8	2,9
Permanent betesvall	2 108	13 257	28 696	46 781	25 169	25 464	22 866	34 496	198 837	1,9	4,2	4,5	5,4	5,5	5,6	6,2	8,8	5,5
Summa foderväxter	72 897	197 173	346 284	384 431	169 543	141 902	102 897	108 247	1 523 374	66,3	61,6	54,5	44,7	37,0	31,4	27,8	27,5	42,3
Höstraps	179	72	666	3 622	5 449	10 862	14 244	16 807	51 901	0,2	0,0	0,1	0,4	1,2	2,4	3,9	4,3	1,5
Värraps	12	4	5	297	139	745	899	1 716	3 817	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,4	0,1
Höstrybs	52	52	263	1 873	2 848	5 738	6 001	6 733	23 550	0,1	0,0	0,1	0,2	0,6	1,3	1,6	1,7	0,7
Värrybs	8	—	—	195	131	331	244	328	1 237	0,0	—	—	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Oljelin	8	—	24	157	64	140	154	184	731	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Övriga oljeväxter	38	—	14	237	512	707	705	1 300	3 513	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,1
Summa oljeväxter	297	128	972	6 381	9 143	18 513	22 247	27 068	84 749	0,3	0,0	0,2	0,7	2,0	4,1	6,0	6,9	2,4
Köksväxter på åkern	951	763	758	2 027	1 508	1 387	1 587	2 113	11 094	0,9	0,3	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,3
Andra växtslag	587	402	1 165	1 749	954	2 225	2 084	2 769	11 935	0,5	0,1	0,2	0,2	0,2	0,5	0,6	0,7	0,3
Helträda och obrukad åkerj.	3 572	7 744	16 592	31 730	22 700	27 064	26 764	28 112	164 278	3,2	2,4	2,6	3,7	5,0	6,0	7,3	7,1	4,6
Varaktigt obrukad åkerjord	..	17 606	19 076	14 689	6 317	5 932	5 481	6 166	75 262	—	5,5	3,0	1,7	1,4	1,3	1,5	1,6	2,1
Summa åker	109 941	320 280	635 050	860 250	457 974	451 271	369 607	393 566	3 597 939	100	100	100	100	100	100	100	100	100

mot endast 2,5 % år 1950. Havreodlingens relativa omfattning har gått tillbaka något sedan år 1911, medan odlingen av blandsäd kännetecknats av någon utvidgning.

Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper år 1959

En särskild bearbetning av uppgiftsmaterialet till 1959 års arealinventering har företagits i syfte att belysa växtodlingen inom olika storleksgrupper efter åkerarealen. I *tab. D* redovisas för hela riket i absoluta och relativa tal *arealen av olika växtslag år 1959 inom olika storleksgrupper*. För de storleksgrupper, som voro uteslutna vid arealinventeringen år 1959, har komplettering företagits med ledning av uppgifter från 1951 och 1956 års jordbruksräkningar. Fördelningen av den totala åkerarealen i riket på olika storleksgrupper hänförs till år 1956, det sista år, för vilket dylika uppgifter föreligga. På grund av den fortgående sammanslagningen av mindre jordbruk till större brukningsenheter sker årligen förskjutningar i storleksgruppfördelningen. Den relativa fördelningen på olika växtslag inom storleksgrupperna, som är grundad på 1959 års uppgifter, beröres ej av förändringar i åkerarealen inom grupperna.

Av tabellen framgå vissa karakteristiska skillnader mellan de olika storleksgrupperna i fråga om åkerjordens relativa användning. Odlingen av brödsäd, baljväxter och oljeväxter samt förekomsten av helträda och obrukad åkerjord synas öka med åkerarealen. Ett motsatt förhållande kännetecknar odlingen av potatis och rotfrukter samt foderväxter. Fodersädsarealens relativa andel av åkerarealen är något mindre i de två lägsta storleksgrupperna men varierar

endast obetydligt mellan övriga storleksgrupper. I fråga om de enskilda växtslagen konstateras mindre samvariation med åkerarealen för råg än för vete. De tre slagen av fodersäd visa olika förhållande till åkerarealens storlek. Den relativa omfattningen av kornodlingen ökar med åkerarealen, medan havreodlingen har ungefär samma omfattning i de olika storleksgrupperna med undantag av den lägsta gruppen, där något mindre andel av åkern användes här för. Blandsäd odlas relativt mest på de medelstora brukningsenheter. Potatisodlingen sjunker starkt, när åkerarealen ökar. Detsamma gäller även för vall till hö. Den för vall till frö och permanent betesvall använda andelen av åkerarealen ökar däremot från lägre till högre storleksgrupper.

Ängens användning

Vid de allmänna jordbruksräkningarna inhämtas uppgifter om ängsarealen, tidigare fördelad på slätteräng, kultiverad betesäng och annan betesäng.

Vid 1951 och 1956 års jordbruksräkningar ändrades specificeringen till kultiverad betesmark och naturlig äng. Då uppgift om arealen slätteräng erfordras för uppskattning av skörden av hö från naturlig äng, har en beräkning av arealen slätteräng gjorts. För varje hushållningssällskapsområde har arealen naturlig äng enligt 1956 års jordbruksräkning uppdelats proportionellt mot fördelningen på slätteräng och »annan betesäng» enligt 1944 års jordbruksräkning. Det är emellertid sannolikt, att den sålunda beräknade arealen slätteräng är för stor. Av den naturliga ängen torde betydligt mindre del nu användas för slätter än år 1944. I efterföljande tablå har för varje hushållningssällskapsområ-

de den sammanlagda arealen äng (inklusive kultiverad betesmark) fördelats procentuellt på kultiverad betesmark, slätteräng och övrig naturlig äng.

Områden	Kultiverad betesmark %	Slätteräng %	Övrig naturlig äng %
Stockholms län och stad	37,0	10,8	52,2
Uppsala län	26,2	14,9	58,9
Södermanlands län	34,8	4,3	60,9
Östergötlands län	26,3	6,9	66,8
Jönköpings län	36,7	14,3	49,0
Kronobergs län	35,9	15,6	48,5
Kalmar läns norra del	34,7	5,5	59,8
Kalmar läns södra del	9,5	12,3	78,2
Gotlands län	36,1	6,2	57,7
Blekinge län	23,7	8,7	67,6
Kristianstads län	42,0	5,0	53,0
Malmöhus län	43,7	9,4	46,9
Hallands län	41,4	10,4	48,2
Göteborgs och Bohus län	22,6	10,6	66,8
Älvsborgs läns norra del	19,1	18,0	62,9
Älvsborgs läns södra del	37,5	13,6	48,9
Skaraborgs län	30,3	4,9	64,8
Värmlands län	11,0	25,5	63,5
Örebro län	30,7	11,4	57,9
Västmanlands län	28,1	14,3	57,6
Kopparbergs län	3,3	54,1	42,6
Gävleborgs län	7,8	34,8	57,4
Västernorrlands län	7,3	42,8	49,9
Jämtlands län	19,2	27,1	53,7
Västerbottens län	48,0	19,2	32,8
Norrbottns län	22,0	60,8	17,2
Hela riket år 1956	26,9	17,1	56,0
» » » 1951	26,1	18,6	55,3
» » » 1944	13,7	25,4	60,9

Enligt den här beräknade fördelningen utgjorde år 1956 kultiverad betesmark 26,9, slätteräng 17,1 och övrig naturlig äng 56,0 % av den sammanlagda arealen. Motsvarande tal åren 1951 och 1944 voro 26,1, 18,6 och 55,3 % respektive 13,7, 25,4 och 60,9 %. Den relativa arealen kultiverad betesmark har således ökat betydligt sedan år 1944 men nästan hela ökningen inträffade före år 1951. I Götaland och större delen av Svealand är arealen slätteräng, trots den antagna överskattningen av arealen, förhållandevis liten, i många områden mindre än

10 %. I Kopparbergs län och Norrland har slätterängen större relativ omfattning.

Hösten 1959 besädda arealer

Liksom tidigare under en följd av år verkställdes även år 1959 inom Götaland, Svealand och Gävleborgs län en särskild inventering i oktober av de arealer, som besåts med höstvetete, höstråg, höstraps och höstrybs. Denna undersökning utfördes enligt samma metod och grundades på samma representativa urval av brukningsenheter som arealinventeringen den 1 juni 1959. Resultaten av inventeringen för hela det undersökta området redovisas i följande tablå, där jämförelse göres med motsvarande uppgifter för år 1958.

	Besädd areal, hektar, hösten		Förändring i %
	1959	1958	
Höstvetete	268 660	203 820	+ 31,8
Höstråg	108 440	96 210	+ 12,7
Summa höstsäd	377 100	300 030	+ 25,7
Höstraps	34 970	56 270	- 37,9
Höstrybs	17 710	27 370	- 36,5
Summa höstsädda oljevaxter	52 680	84 140	- 37,4

Höstsådden år 1959 kunde genomföras under goda väderleksförhållanden. På grund av den starka torkan försvårades emellertid groningen. Detta gällde särskilt oljeväxterna, för vilka sådden verkställes tidigare. De besädda arealerna måste i betydande omfattning harvas upp. För höstsådden voro betingelserna bättre men den hämmades också till en början av torkan. Genom bättre väderlek under hösten utvecklades dock de höstsädda grödorna förhållandevis gynnsamt.

I de 20 län, som inventeringen omfattade, besåddes hösten 1959 samman-

lagt 377 100 hektar med höstsäd, vilket innebar en arealökning med ej mindre än 77 000 hektar (25,7 %) i jämförelse med hösten 1958. Ökningen hänförelse sig till båda sädesslagen men var större för höstvetete än för höstråg. Sålunda var den besådda arealen höstvetete 64 800 hektar (31,8 %) större än föregående år, medan ökningen för höstråg stannade vid 12 200 hektar (12,7 %). Den med höstvetete besådda arealen var ovanligt stor; den översteg sålunda medelarealen för den senaste tioårsperioden med cirka 40 %.

Arealen för höstsådda oljeväxter, som sammanlagt omfattade 52 700 hektar, var 31 400 hektar (37,4 %) mindre än år 1958. Arealminskningen utgjorde för höstraps 21 300 hektar (37,9 %) och för höstrybs 10 200 hektar (36,5 %). Tillbakagången hänförelse sig till Svealand och östra Götaland, där torkan var mest utpräglad.

Det bör observeras, att uppgifterna om de höstsådda arealerna kunna vara behäftade med viss osäkerhet, beroende på att höstsådden stundom ej är helt avslutad vid tidpunkten för inventeringen.

Odlingen av vallfrö år 1959

I samband med inventeringen av de hösten 1958 besådda arealerna infordrades särskilda uppgifter om de arealer, som under sommaren 1959 hade använts för odling av frö av timotej, rödklöver, alsikeklöver och annat vallfrö inom Götaland och Svealand. I följande tablå redovisas resultaten av denna inventering jämte motsvarande arealer, erhållna vid liknande undersökningar åren 1958 och 1957. Efterföljande uppgifter avse Götaland och Svealand och brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

År	Timotej- frö, hektar	Rödklö- verfrö, hektar	Alsike- klöverfrö, hektar	Annat vallfrö, hektar
1959 .	22 350	17 400	3 160	4 690
1958 .	19 350	21 960	4 130	4 640
1957 .	14 770	28 750	3 780	4 360
Förändring i % i förh. till				
1958 .	+ 15,5	- 20,8	- 23,5	+ 1,1
1957 .	+ 51,3	- 39,5	- 16,4	+ 7,6

I jämförelse med år 1958 förelåg arealminskning för rödklöver- och alsikeklöverfrö, medan odlingen av timotej och annat vallfrö utvidgades. För den sistnämnda gruppen var ökningen obetydlig, medan arealen av timotejfrö utökades med drygt 15 %. Minskningen av arealen för rödklöver- och alsikeklöver var ganska stor, nämligen över 20 %. I jämförelse med år 1957 konstateras främst en mycket stark ökning av timotejfröodlingen och en betydande reducering av arealen för rödklöverfrö.

Utsäde

År 1946 inhämtades genom hushållningssällskapens sockenombud uppgifter angående utsädesmängden per hektar. De sålunda erhållna uppgifterna ha legat till grund för beräkningen av utsädesmängderna även år 1959. I efterföljande sammanställning angivas medeltalen för *utsädet per hektar för hela riket*.

Växstlag	Utsäde per hektar, kg
Höstvetete	218
Vårvete	226
Höstråg	199
Vårråg	201
Korn	197
Havre	223
Blandsäd	214
Säd till bete och grönfoder	250
Arter	238
Vieker	208
Potatis	2 151

I tab. 4 meddelas de för län och hushållningssällskapsområden beräknade to-

tala utsädesmängderna för 1959 års skörd. I samma tabell ingå även uppgifter för hela riket om motsvarande utsädesmängder under några föregående år. I följande tablå ha sammanställts *de två senaste årens totala utsädeskvantiteter för hela riket.*

Växtslag	År 1959 Ton	År 1958 Ton
Höstvete	44 110	23 430
Vårvete	25 670	40 490
Höstråg	18 710	17 670
Vårråg	580	620
Korn	64 120	59 570
Havre	119 820	119 080
Blandsäd	53 040	54 670
Säd till bete och grönfoder	13 740	16 720
Kokärter	2 000	2 580
Foderärter och vicker . .	2 360	2 960
Potatis	256 070	245 020

Skörd per hektar och totalskörd

Enligt år 1956 utfärdade föreskrifter¹ skola årliga uppgifter om skörden insändas till hushållningssällskapen av dess underavdelningar. Sedan sällskapen granskat uppgifterna skola dessa insändas till statistiska centralbyrån.

I de definitiva uppgifterna om skörden m. m. under närmast föregående år, vilka avgivas årligen senast den 15 januari, meddelas uppgifter om skörden per hektar för alla sädeslag, för potatis, sockerbeter, foderrotfrukter, hö från odlad jord och från naturlig äng samt för halm av höstsäd, vårstråsäd och halvväxter. Där lämnas dessutom numera uppgifter om hektarskörden även för vissa slag av oljeväxter, nämligen höstraps, vårraps, höstrybs, vårrybs och oljelin samt för klöverfrö och gräsfrö. Tidigare infordrades sockenvis uppgifter om den totala skörden av klöverfrö, gräsfrö, spånadslin, oljelin, hampa, raps, rybs och senap samt av andra möjligen före-

kommande växtslag, såsom oljedådra, vallmo och solrosor. Dylika uppgifter ha ej infordrats för år 1959. I fråga om skörden av spånadslin och hampa, som redovisas endast för hela riket, ha tillförlitligare uppgifter erhållits på annat sätt. För oljeväxter och vallfrö har det ansetts lämpligare att inhämta uppgifter om hektarskörden. En uppskattning av totalskörden inom en församling försvåras nämligen av att arealerna där av olika grödor ej äro kända för varje år.

I de definitiva skörderapporterna lämnas vidare uppgifter i foderenheter om beräknad avkastning av betet å slätter och betesvallar, naturlig äng och kultiverad betesmark.

Med användande av ovannämnda uppgifter om skörden per hektar samt den vid sommarens representativa arealinventering erhållna arealen för de särskilda växtslagen har totalskörden beräknats. I fråga om sädeslagen har vid beräkningen av skörden av såväl halm som kärna hänsyn tagits endast till den areal, från vilken mogen säd skördats.

Preliminära uppgifter om skörden av spånadslin och hampa för år 1959 samt definitiva uppgifter för år 1958 ha erhållits från Riksförbundet Lin och Hampa. Sveriges Oljeväxtintressenter ha lämnat preliminär uppgift om hektarskörden av vitsenap år 1959 samt definitiva uppgifter för år 1958 om skörden per hektar av samtliga slag av oljeväxter.

I följande tablå redovisas *för hela riket skörden per hektar* av de särskilda växtslagen år 1959 i jämförelse med de två närmast föregående åren samt medeltalen för tioårsperioden 1949—1958 och femårsperioden 1954—1958.

Av tablå framgår, att skörden per hektar år 1959, trots torkan, för vissa grödor var bättre än år 1958. Detta var fallet för höstvete, vårvete, höstråg, kok-

¹ Kungl. kungörelse den 13 april 1956 (nr 116).

Växtslag	År 1959	År 1958	År 1957	Medeltal	åren	År 1959 om		
	kg	kg	kg	1949/58	1954/58	1958	1949/58	1954/58
				kg	kg	= 100	= 100	= 100
Höstvete	3 010	2 420	2 400	2 450	2 450	124	123	123
Vårvete	2 010	1 980	1 820	1 920	1 970	104	105	102
Höstråg	2 210	1 870	2 040	2 040	2 000	118	108	111
Vårråg	1 180	1 180	1 210	1 210	1 210	96	93	93
Korn	2 100	2 250	2 120	2 220	2 200	93	95	95
Havre	1 470	1 680	1 640	1 690	1 690	88	87	87
Blandsäd	1 960	2 040	2 020	2 110	2 090	96	93	94
Kokärter	1 400	1 140	1 270	1 380	1 280	123	101	109
Foderärter o. vicker	1 540	1 440	1 570	1 500	1 480	107	103	109
All säd	1 970	1 950	1 920	1 980	1 980	101	99	99
Höstraps	1 930	1 880	2 710	..	2 100	103	..	92
Vårraps	1 060	1 050	1 250	..	1 200	101	..	88
Höstrybs	1 610	1 300	1 970	..	1 530	124	..	105
Vårrybs	1 810	1 640	1 650	..	790	127	..	103
Oljelin	1 150	1 250	1 490	..	1 290	92	..	89
Vitsenap	1 140	1 780	1 270	..	1 170	146	..	97
Potatis	11 880	12 260	12 560	13 030	12 740	97	91	93
Sockerbetor	33 900	34 300	39 300	34 470	34 350	87	87	87
Foderrotfrukter	28 280	32 700	33 600	32 260	30 910	86	88	91
Hö från odlad jord	3 140	3 690	3 690	3 640	3 520	85	86	89
, , naturlig äng	1 260	1 460	1 440	1 370	1 410	86	92	89
Halm av höstsäd	2 680	2 570	2 510	2 600	2 520	104	103	106
, , vårsträsäd	1 510	1 940	1 890	1 950	1 890	78	77	80
, , baljväxter	1 310	1 670	1 550	1 980	1 550	78	66	85

¹ Preliminär hektarskörd, ej vattenhaltsbestämd.

² Definitiv hektarskörd enligt Sveriges Oljeväxtintressenter, avser frö med 18 % vattenhalt.

³ Preliminär hektarskörd enligt Sveriges Oljeväxtintressenter, avser frö med 18 % vattenhalt.

ärter, foderärter och vicker, samt flertalet slag av oljeväxter. För höstvete och höstråg samt kokärter var förbättringen betydande (18—24 %). Beträffande oljeväxterna föreligger ej full jämförbarhet mellan angivna siffror. De för år 1959 redovisade preliminära hektarskördarna av oljeväxter kunna nämligen ej angivas till en bestämd vattenhalt. För flertalet vårsädsgrödor, potatis och rotfrukter samt hö var skördeutfallet sämre år 1959. I fråga om vissa av nämnda grödor var försämringen ganska stor (12—15 %), nämligen för havre, sockerbetor, foderrotfrukter och hö. Trots de ganska stora skillnaderna för enskilda spannmålsgrödor förelåg endast obetydlig avvikelse i fråga om den genomsnittliga skörden för all säd, som var 1 % högre än år 1958. I förhållande till år 1957 förelågo i allmänhet avvikelser i samma riktning som i jäm-

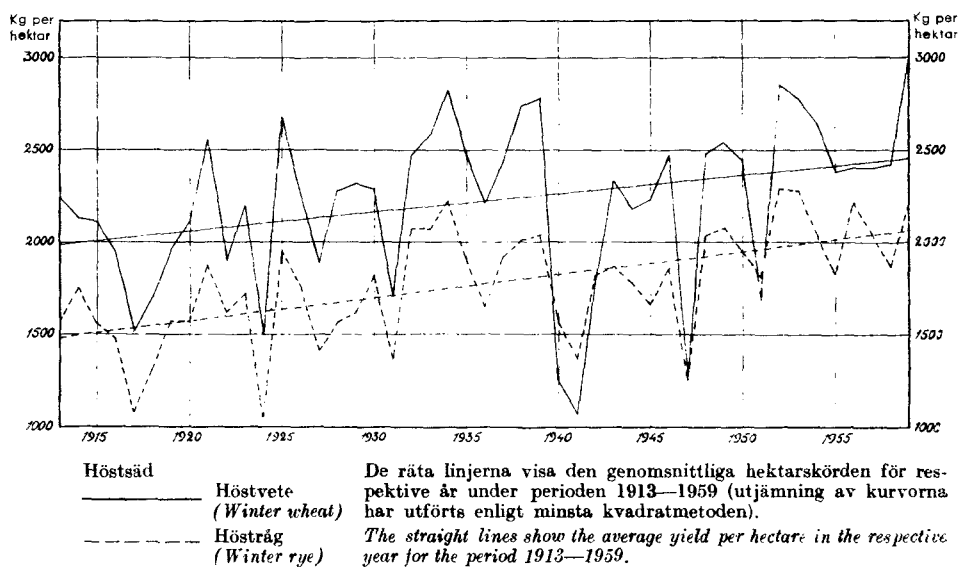
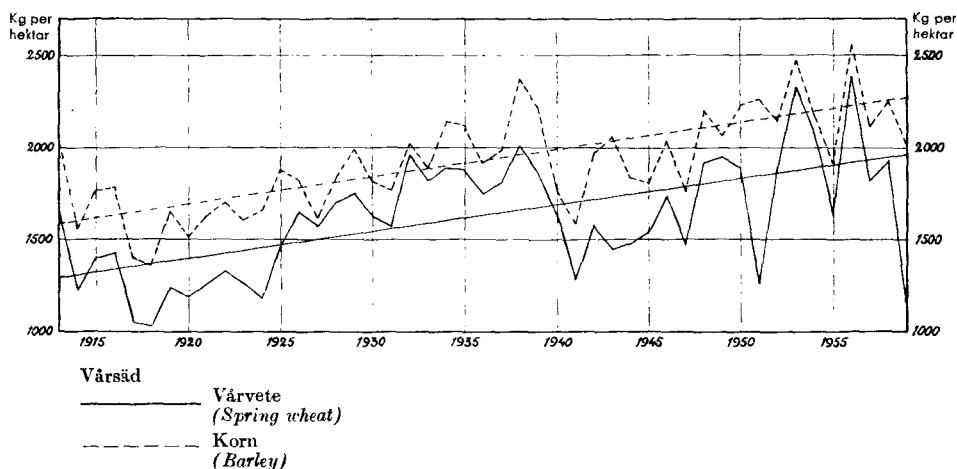
förelse med år 1958. Beträffande oljeväxterna var emellertid skörderesultatet betydligt sämre år 1959 än år 1957. Om hänsyn tages till den goda kvaliteten var skördeutfallet år 1959 i stort sett bättre än som framgår av den siffermässiga jämförelsen.

I förhållande till medelskörderna per hektar för tioårsperioden 1949—1958 förelåg för samtliga grödor avvikelser i samma riktning som vid jämförelse med år 1958 och skillnaderna voro även i de flesta fall av ungefär samma storlek. Medelhektarskörderna för samtliga sädeslag, som var högre än år 1958, understeg dock tioårsmedeltalet med 1 %. I tablån göres även jämförelse med medelskörderna för den närmast föregående femårsperioden. Därvid konstateras i huvudsak samma avvikelser som i förhållande till tioårsmedeltalet.

Vid sidan av de årliga variationerna i

Diagram 2. Skörden per hektar av höstvetete, höstråg, vårvetete och korn åren 1913—1959

Yield per hectare in 1913—1959

avkastningen per hektar har en fortgående ökning av hektarskörden ägt rum. För höstvetete och höstråg samt vårvetete och korn belyses denna utveckling för tiden 1913—1959 i *diagram 2*. Detta visar dels de årliga växlingarna i hektaravkastningen och dels den genomsnittliga förändringen under hela perioden. Utjämningen av kurvorna har utförts enligt minsta kvadratmetoden. Den sålunda beräknade genomsnittliga årliga ökningen av hektarskörden för ifrågasvarande period utgjorde för höstvetete 10,1 kg, för höstråg 12,7 kg, för vårvetete 15,2 kg och för korn 14,0 kg. En framträdande skillnad konstateras mellan höstsäd och vårsäd i fråga om de årliga variationerna; dessa äro betydligt större för höstsäden. Särskilt höstvetete uppvisar stor känslighet för de årliga skördebetingelserna, medan särskilt korn men även vårvetete synes vara mera stabilt i detta hänseende.

Hektarskördenas storlek år 1959 inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden redovisas i tab. 5. Betydande skillnader föreligga mellan dels olika län och dels olika delar inom länen. I Götaland och Svealand hade slätthygdsområdena i allmänhet högre skörd per hektar år 1959 för spannmål än övriga områden. I Norrland, där odlingen domineras av korn, havre och blandsäd, potatis och vallhö, konstateras även i flertalet fall högre skördeutbyte i kustområdena än i inlandet. I fråga om särskilt potatis men även vallhö hade skogs- och dalbygderna ofta högre hektaravkastning än slätthygdena.

Såsom framgår av tab. 5 var skörden per hektar av höstvetete högst i Östergötlands, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län (respektive 3 660, 3 400, 3 890 och 3 240 kg). De tre förstnämnda länen

hade även det bästa skörderesultatet för vårvetete (2 390, 2 490 och 2 980 kg per hektar). I övriga områden understeg hektarskörden för vårvetete 2 000 kg. I fråga om höstråg låg skörden över 2 500 kg per hektar i Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Malmöhus och Västmanlands län. Hektaravkastningen för fodersäd uppgick endast i Östergötlands och Malmöhus län till över 2 000 kg för samtliga tre grödor. Beträffande korn och blandsäd hade vidare Kristianstads samt Jämtlands och Norrbottens län över 2 000 kg per hektar och för enbart korn dessutom Södermanlands, Blekinge, Hallands och Västerbottens län. Det bästa skördeutbytet för kokärter förelåg i Malmöhus län och för foderarter och vicker i Blekinge län. Västerbottens och Norrbottens län hade den högsta hektarskörden av potatis (över 16 000 kg). Den låg i hela Svealand utom Kopparbergs län under 10 000 kg. Kalmar och Gotlands län hade även låg avkastning för potatis. Skördeutbytet på slättervallar översteg 4 000 kg per hektar endast i Kristianstads, Malmöhus och Hallands län. I Kalmar läns södra del samt i Gotlands och Värmlands län uppgick hektaravkastningen på slättervallarna till endast något över 2 000 kg. Med undantag av Gävleborgs län hade samtliga län i Norrland 3 000 kg per hektar eller däröver av vallhö, medan i Svealand endast Stockholms och Södermanlands län hade motsvarande skörderesultat.

För att lämna en mera överskådlig bild av skördeutfallet i olika delar av landet ha i *tab. E* de naturliga områdena sammanförts till *ett mindre antal produktionsområden*. Skörden per hektar för de viktigare växtslagen utom sockerbetor och oljevaxter har där angivits dels i absoluta tal, dels i relativa tal, varvid medelhektarskörden för hela riket satts

Tab. F. Totalskörden i hela riket åren 1959 och 1958 samt medelskörden 1949/58 och 1954/58
Crops

Växtslag	År 1959		År 1958	I medeltal åren		År 1959, om		
	Definitiva uppgifter	Preliminära uppgifter		1949/58	1954/58	1958 = 100	1949/ 58 = 100	1951/ 58 = 100
Höstvete	611 060	609 120	259 140	442 810	467 420	236	138	131
Värvete	225 050	226 160	338 400	323 700	331 930	67	70	68
Höstråg	207 720	212 580	166 110	235 710	223 480	125	88	93
Vårråg	3 280	3 300	3 650	4 450	4 280	90	74	77
Summa brödsäd	1 047 110	1 051 160	767 300	1 006 670	1 027 110	136	104	102
Korn	664 490	666 840	658 780	402 940	519 350	101	165	128
Havre	787 060	791 870	893 800	850 450	866 790	88	93	91
Blandsäd	485 560	486 800	319 910	630 910	590 120	93	77	82
Summa fodersäd	1 937 110	1 945 510	2 072 490	1 884 300	1 976 260	93	103	98
Kokärter	11 940	11 430	12 520	18 880	18 740	95	63	64
Foderärter och vicker	16 430	14 980	19 230	16 600	16 470	85	99	100
Summa baljväxter	28 370	26 410	31 750	35 480	35 210	89	80	81
All säd	3 012 590	3 023 080	2 871 540	2 926 450	3 038 580	105	103	99
Potatis	1 411 360	1 399 480	1 393 470	1 613 910	1 523 430	101	87	93
Sockerbetor	1 732 840	1 777 660	1 764 260	1 823 970	1 832 870	98	95	95
Foderrotfrukter	732 190	715 280	852 650	1 213 340	911 660	86	60	80
Summa potatis och rotfrukter	3 876 390	3 892 420	4 010 380	4 651 220	4 267 960	97	83	91
Hö från odlad jord	3 516 980	3 442 020	4 249 750	4 364 500	4 069 280	83	81	86
» » naturlig äng	147 160	145 790	169 990	204 500	174 510	87	72	84
Summa hö	3 664 140	3 587 810	4 419 740	4 569 000	4 243 790	83	80	86
Halm av höstsäd	796 720	..	504 610	768 060	763 610	158	104	104
» » vårstråsås	1 832 790	..	2 443 480	2 253 180	2 281 170	75	81	80
» » baljväxter	25 210	..	40 650	39 230	39 880	62	64	63
Summa halm	2 654 720	..	2 988 740	3 060 170	3 084 660	89	87	86
Höstraps	1 100 230	1 100 460	..	108 280	100	..	93
Vårraps	1 406 000	1 781 000	..	7 140	52	..	57
Höstrybs	1 379 700	1 220 070	..	25 470	172	..	149
Vårrybs	1 100 000	1 195 000	..	1 640	51	..	61
Oljelin	1 840	2 000	..	2 200	42	..	38
Vitsenap	1 400 000	1 379 000	..	8 920	106	..	45
Summa oljeväxter	..	148 100	138 080	..	153 650	107	..	96
Spånadslin:								
frö ³	2 100	2 020	..	2 440	104	..	86
tåga	350	560	..	680	63	..	51
blånor	850	1 550	..	2 030	55	..	42
Hampa:								
frö ⁴	70	60	..	70	117	..	100
tåga	30	40	..	60	75	..	50
blånor	650	580	..	690	112	..	94
Tobak	330	..	370	340	340	89	97	97
Klöver- och gräsfrö	15 720	..	11 210	12 260	10 120	140	128	155

¹ Tröskad ej vattenhaltsbestämd vara. — ² Avser frö med 18 % vattenhalt. — ³ Frö av spånadslin användes till närmare hälften för utsäde. Utsädesfröet beräknas hålla en vattenhalt av 12—14 %, det övriga 9 %. — ⁴ Hampfrö, varav större delen användes till utsäde, beräknas hålla en vattenhalt av 12—14 %.

lika med 100. Såsom framgår av tabellen var hektarskörden år 1959 för flertalet växtslag större än riksmedeltalet i områdena Skåne-Hallands slättbygder, Östgötaslätten och Sydsvenska mellanbygden. Det förstnämnda området hade högre hektaravkastning för samliga i tabellen angivna grödor och för särskilt fodersädsgrödorna var skillnaden stor (över 50 %). I fråga om spannmålsgrödorna hade även Östgötaslätten avsevärt högre skörd än den genomsnittliga för hela riket. För enskilda grödor förekom högre hektaravkastning än riksmedeltalet även i vissa övriga områden. Delta gällde främst Mälar- och Hjälmabygden, Södra Bergslagen, Kustlandet i övre Norrland och Jämtländska silurområdet. I fråga om potatis hade större delen av norra Sverige högre skörd än medeltalet för hela riket.

De stora variationerna mellan olika områden i hektaravkastningen för sädeslagen orsakas normalt främst av skilljaktigheter i jordmån och klimat. För enskilda år kunna emellertid skillnaderna i hektarskörden mellan olika områden utjämnas eller förstoras genom olikheter i väderleksförhållandena. Sålunda synas de för år 1959 redovisade skördesiffrorna vara jämförelsevis låga på Öland och Gotland, Vänerslätten och i Västsvenska dalsjöområdet, vilket torde förklaras av tillfälliga förhållanden.

Totalskörden år 1959 av olika växtslag redovisas i *tab. F*, där en jämförelse även göres med den preliminärt beräknade skörden för samma år samt de definitiva uppgifterna om skörden år 1958 och medelskörden för tioårsperioden 1949—1958 och femårsperioden 1954—1958.

I *tab. 6* redovisas den totala skörden år 1959 inom län, hushållningssällskaps-

områden och naturliga jordbruksområden.

Beträffande skörden av sockerbeter ha uppgifter erhållits från Svenska Sockerfabriksaktiebolaget, avseende de till fabrikena levererade kvantiteterna. Vidare ha, såsom förut nämnts, uppgifter om totalskörden av spånadsväxter samt vissa uppgifter om skörden av oljeväxter erhållits från vederbörande centrala organisationer.

De definitiva skördeuppgifterna bruka under normala år visa relativt små avvikelser från de preliminära uppgifterna. För år 1959 konstateras för de flesta grödorna endast mindre avvikelser. Med undantag för höstvetete ligger skörden av brödsäd och fodersäd enligt de definitiva skördeberäkningarna lägre än den preliminärt beräknade. För höstråg uppgick nedgången till drygt 2 %, medan avvikelserna voro små för övriga sädeslag. Den sammanlagda skörden av baljväxter var drygt 7 % högre enligt de definitiva uppgifterna. Beträffande sockerbeter förelåg nedgång, medan skörden av potatis och foderrotfrukter ökade något. Även för hö (både vallhö och ängshö) redovisades högre skörd i de definitiva skördeuppgifterna.

Såsom framgår av *tab. F* var den totala skörden år 1959 större än närmast föregående år i fråga om brödsäd och oljeväxter, medan skörden av fodersäd, baljväxter, potatis och rotfrukter samt hö var mindre. För vissa enskilda grödor inom nämnda grupper konstateras dock avvikande utveckling. Sålunda förelåg beträffande brödsäd skördeminskning för vårvetete och vårråg; skörden av korn var till skillnad från övrig fodersäd större än år 1958. En mindre skördeförbättring förelåg vidare för potatis, medan skörden av rotfrukter minskade. Skördeökningen för olje-

växter kom enbart på höstrybs och vitsenap.

Beträffande grödor med större skörd år 1959 än närmast föregående år förklaras ökningen i vissa fall av både ökad areal och högre avkastning per hektar, nämligen för höstvetete, höstråg och höstrybs. Skördeökningen för korn och potatis berodde av större areal och för vitsenap av högre skörd per hektar. För grödor med mindre skörd än närmast föregående år förklaras nedgången av både arealreducering och lägre hektaravkastning beträffande vårråg, blandsäd, sockerbetor, foderrotfrukter, vallhö och oljelin. För vårvete, baljväxter, vårraps och vårrybs minskade skörden på grund av begränsad areal, medan sämre skördeutbyte per hektar orsakade nedgången för havre och ängshö.

Vid jämförelse med medelskördarna för den närmast föregående tio- och femårsperioden konstateras mindre avvikelser för brödsäd och fodersäd än i förhållande till 1958 års skörd, medan skillnaden var något större för baljväxter samt potatis och rotfrukter. Skörden av brödsäd, som var avsevärt högre än år 1958, översteg endast obetydligt medelskördarna. För enskilda grödor konstateras ännu större olikhet i differenserna vid jämförelse med 1958 års skörd respektive medelskördarna. Detta gäller särskilt höstvetete, höstråg och korn.

Den totala veteskörden år 1959 uppgick till 836 000 ton, rågskörden till 211 000 ton och hela brödsädsskörden till 1 047 000 ton. I jämförelse med år 1958 förelåg en ökning för vete med 239 000 ton (40 %), för råg med 41 000 ton (24 %) och för hela brödsädsskörden med 280 000 ton (36 %). Ökningen kom på skörden av höstsäd, som totalt översteg 1958 års skörd med ej mindre

än 394 000 ton (93 %). Hela brödsädsskörden var endast 4 respektive 2 % större än medelskörderna för åren 1949—1958 och 1954—1958. Den fördelade sig år 1959 med 80 % på vete och 20 % på råg. Motsvarande genomsnittliga tal för den närmast föregående tio- och femårsperioden voro 76 och 24 % respektive 78 och 22 %.

Den totala skörden av fodersäd år 1959, uppskattad till 1 937 000 ton, var 135 000 ton (7 %) lägre än år 1958. Den översteg medelskörderna för den närmast föregående tioårsperioden med 3 % men var 2 % mindre än femårsmedeltalet. Fodersädsskörden fördelade sig på 664 000 ton korn, 787 000 ton havre och 486 000 ton blandsäd. Kornskörden var endast 1 % större än år 1958 men översteg ifrågavarande medelskördar med ej mindre än 65 respektive 28 %. För havre förelåg en nedgång med 12 % och för blandsäd med 7 % i förhållande till år 1958.

Skörden av ärter och vicker år 1959, som beräknats till sammanlagt 28 000 ton, understeg 1958 års skörd med 11 % och var cirka 20 % lägre än tio- och femårsmedeltalen.

Hela skörden av säd utgjorde 3 013 000 ton, vilket var 141 000 ton eller 5 % mer än föregående år. Den var 3 % större än tioårsmedeltalet men 1 % mindre än medelskörderna för de närmast föregående fem åren.

Skörden av potatis och rotfrukter år 1959 uppgick till 3 876 000 ton eller 134 000 ton (3 %) mindre än föregående år och 7 respektive 9 % lägre än medelskördarna. Nedgången kom på rotfrukterna, medan en liten ökning förelåg för potatis i jämförelse med år 1958. För samtliga tre grödor låg 1959 års skörd under tio- och femårsmedeltalen. Nedgången var betydligt större för fo-

derrotfrukter än för de två övriga grödorna, vilket förklaras av att odlingen gått starkt tillbaka.

Den totala skörden av vallhö, 3 517 000 ton, var 733 000 ton eller 17 % mindre än föregående år och 19 respektive 14 % lägre än tio- och femårsmedellalen. Skörden av ängshö understeg föregående års skörd med 13 %. Hela skörden av hö uppgick till 3 664 000 ton och avvek från jämförelseskördarna nästan lika som beträffande vallhö.

Halmskörden, uppskattad till sammanlagt 2 655 000 ton, var 11 % lägre än år 1958. Den var även mindre än tio- och femårsmedeltalen, nämligen 13 respektive 14 %. Detta innebär ett motsatt förhållande till avvikelserna för skörden av säd (se ovan), vilket förklaras av dålig stråutveckling under år 1959 på grund av torkan. Den regniga väderleken år 1958 medförde däremot ganska god halmskörd detta år.

Med ledning av hushållningstillagen uppskattningar av skörden per hektar för raps, rybs och oljelin samt preliminära uppgifter från Sveriges Oljeväxtintressenter beträffande vitsenap har den totala skörden av oljeväxter år 1959 preliminärt beräknats till 148 000 ton, vilket är 10 000 ton (7 %) mer än den för år 1958 uppskattade definitiva skörden. De i tabellen angivna skördeuppgifterna för år 1959, som för raps, rybs och oljelin avse tröskad, ej vattenhaltsbestämd skörd, äro emellertid ej direkt jämförbara med uppgifterna för år 1958, som avse skörd med 18 % vattenhalt. De här redovisade skördeuppgifterna för år 1958 grunda sig på arealer enligt 1958 års arealinventering och definitiva uppgifter om hektarskörden från Sveriges Oljeväxtintressenter. Vid en jämförelse grundad på de preliminära upp-

gifterna om hektarskörden år 1959 och motsvarande uppgifter för år 1958 erhålles betydligt större skördeökning än som framgår av tab. F, nämligen 35 000 ton (31 %).

Skörden av spånadväxter var i fråga om lin något högre än år 1958 av frömen betydligt lägre av tåga och blånor. Även för hampa var skörden av tåga lägre år 1959, medan skörden av frö och blånor var högre än år 1958. Vallfröskörden ökade starkt, nämligen med 40 %. Den översteg medelskörden för den närmast föregående tio- och femårsperioden med 28 respektive 55 %. Ökningen i förhållande till år 1958 förklaras av främst högre hektarskörd; arealen var endast obetydligt större. Tobaksskörden år 1959 uppgick enligt uppgift från Svenska Tobaksmonopolet till 330 ton mot 370 ton år 1958.

För att erhålla ett sammanfattande mått på skördens storlek ha de olika växtslagen med hänsyn till deras fodervärde omräknats till *skördeenheter*. Därvid har följande skala använts: en skördeenhets = 1 kg råg, vete, korn, ärter och vicker, 1,2 kg havre, 1,1 kg bland-säd, 4 kg potatis och sockerbetor, 10 kg foderrotfrukter, 2,2 kg hö från odlad jord, 2,5 kg hö från naturlig äng, 5 kg halm av höstsäd, 4 kg halm av vårstråsäd, 3,5 kg halm av baljväxter, 12 kg blast av sockerbetor samt 15 kg blast av foderrotfrukter. Blasten har för sockerbetor beräknats till 50 % av den uppgivna skörden av betor och för foderrotfrukter till 20 % av foderrotfruktskörden. Potatisblasten har icke medräknats. Beträffande avkastningen av betet på vallar och ängar har direkta uppgifter erhållits i de definitiva skörderapporterna i januari.

Efter sålunda gjord omräkning av

Tab. G. Åkers och den naturliga ängens avkastning, i skördeenheter per hektar, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1959

Crop units per hectare

Områden	Åkerjordens avkastning på											Naturliga ängens avkastning			
	areal för säd till mogen skörd			areal för potatis och rotfrukter			areal för foderväxter			hela åkerarealen ¹					
	1959	Medel-tal 1949/58	Medel-tal 1951/58	1959	Medel-tal 1949/58	Medel-tal 1954/58	1959	Medel-tal 1949/58	Medel-tal 1954/58	1959	Medel-tal 1949/58	Medel-tal 1954/58	1959	Medel-tal 1949/58	Medel-tal 1954/58
Stockholms län o. stad	2 250	2 330	2 300	1 910	3 110	2 900	2 150	2 450	2 460	1 980	2 150	2 090	1 040	1 080	1 130
Uppsala län	2 240	2 550	2 490	1 850	2 750	2 330	1 800	2 350	2 260	1 860	2 220	2 130	980	1 010	1 080
Södermanlands län	2 430	2 430	2 370	1 450	2 630	2 560	2 330	2 630	2 520	2 150	2 280	2 190	960	1 170	1 040
Östergötlands län	3 270	2 770	2 660	2 440	3 730	3 280	2 140	2 500	2 380	2 660	2 500	2 370	840	1 010	960
Jönköpings län	1 810	1 880	1 900	3 280	3 360	3 310	1 670	2 300	2 250	1 790	2 150	2 120	750	830	890
Kronobergs län	1 690	1 890	1 850	3 170	3 580	3 450	2 470	2 730	2 610	2 180	2 400	2 290	1 170	1 000	1 040
Kalmar län	1 740	2 080	2 090	3 000	4 590	4 630	1 400	2 280	2 190	1 610	2 260	2 200	540	700	720
därav norra delen	1 730	1 930	1 850	1 400	2 880	2 610	1 550	2 340	2 250	1 550	2 030	1 930	630	750	770
södra delen	1 740	2 160	2 210	3 320	5 010	5 070	1 320	2 280	2 160	1 650	2 400	2 350	500	680	690
Gotlands län	2 190	2 460	2 530	3 770	5 410	5 780	1 510	2 550	2 680	1 940	2 640	2 710	620	870	1 010
Blekinge län	2 370	2 490	2 530	4 030	4 360	4 260	1 890	2 690	2 580	2 450	2 900	2 830	690	860	900
Kristianstads län	2 710	2 720	2 740	5 620	5 550	5 510	2 560	2 680	2 630	3 130	3 220	3 150	1 400	1 030	1 090
Malmöhus län	3 600	3 400	3 360	8 020	7 990	8 040	2 760	2 880	2 710	4 050	4 130	3 940	1 670	1 490	1 540
Hallands län	2 120	2 440	2 380	3 810	4 200	4 100	1 980	2 550	2 540	2 170	2 560	2 560	810	1 020	1 080
Göteborgs och Bohus län	1 620	1 930	1 950	2 480	2 920	2 900	1 890	2 450	2 330	1 690	2 120	2 030	760	980	1 000
Älvsborgs län	1 470	1 720	1 740	3 060	2 890	2 870	1 990	1 970	2 200	1 730	1 910	1 930	930	850	930
därav norra delen	1 420	1 790	1 820	2 860	2 730	2 580	1 820	2 120	2 160	1 570	1 870	1 890	960	850	950
södra delen	1 570	1 570	1 580	3 200	3 010	3 080	2 240	2 210	2 240	2 010	1 990	2 000	900	850	920
Skaraborgs län	2 060	2 190	2 230	3 150	3 210	3 020	2 170	2 410	2 310	2 010	2 170	2 120	900	900	960
Värmlands län	1 100	1 530	1 500	2 430	2 560	2 580	1 410	1 860	1 800	1 220	1 620	1 560	500	560	580
Örebro län	1 920	2 160	2 120	1 750	2 560	2 430	1 900	2 510	2 400	1 770	2 180	2 070	860	1 010	1 040
Västernorrlands län	1 880	2 230	2 210	1 760	2 470	2 400	1 750	2 290	2 380	1 670	2 030	2 030	800	970	1 080
Kopparbergs län	1 530	1 710	1 740	2 780	2 970	3 090	1 700	1 950	1 900	1 580	1 800	1 770	720	660	750
Gävleborgs län	1 510	1 710	1 670	2 680	3 010	3 020	1 560	2 270	2 200	1 540	2 080	2 000	570	600	650
Västernorrlands län	1 560	1 830	1 810	2 950	2 970	2 870	1 760	1 910	1 810	1 750	1 910	1 820	550	770	760
Jämtlands län	2 390	2 380	2 490	3 680	3 690	3 910	2 210	2 200	1 870	2 270	2 250	2 000	790	810	790
Västerbottens län	2 540	2 140	2 110	4 190	3 860	3 510	1 780	1 800	1 790	1 960	1 910	1 870	650	550	660
Norrbottnens län	2 540	1 940	1 950	4 070	3 420	3 300	1 850	1 800	1 700	1 930	1 810	1 730	860	720	800
Hela riket	2 260	2 340	2 330	4 810	4 990	5 040	1 960	2 310	2 230	2 170	2 360	2 310	860	870	930

¹ Utom arealen för vall till fröskörd, olje-, spånads- och küksväxter, »andra växtslag» samt varaktigt obrukad åker.

heter (1,8 %), för hö och halm till 431 milj. enheter (16,2 %), för blast till 3 milj. enheter (3,5 %) och för bete och grönfoder till 409 milj. enheter (24,0 %). Ökningen för spannmål utgjorde 162 milj. enheter (6,1 %).

Totalavkastningen år 1959 understeg medeltalet för tioårsperioden 1949—1958 med 957 milj. enheter (10,8 %) och medeltalet för den närmast föregående femårsperioden med 544 milj. enheter (6,5 %). Vid denna jämförelse har hänsyn ej tagits till avkastningen av oljeväxter. Medräknas oljeväxterna, omräknade till skördeenheter enligt vad ovan angivits, uppgick totalavkastningen år 1959 till 8 184 milj. enheter mot 8 973 enheter år 1958.

Enligt de definitiva skördeuppgifterna lämnade höskörden och betet år 1959 följande avkastning i milj. skördeenheter räknat: första skörd och efterslätter på slättervall 1 599 och på slätteräng 59, bete på slättervall 800, på betesvall 420, bete på slätteräng och övrig naturlig äng 307 samt på kultiverad betesmark 225. Den beräknade avkastningen av betet per hektar utgjorde i medeltal för hela riket: för bete på slättervall 710, på betesvall 1 390, på slätteräng och övrig naturlig äng 610 samt på kultiverad betesmark 1 220 mot respektive 930, 1 870, 720 och 1 490 år 1958.

I tab. G meddelas för riket, län och hushållningssällskapsområden uppgifter om den beräknade *avkastningen, uttryckt i skördeenheter per hektar*, år 1959 och under tioårsperioden 1949—1958 och femårsperioden 1954—1958. Vid beräkningen av hektaravkastningen för hela åkern ha emellertid arealerna för olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag» frändragits åkerarealen, på grund av att hänsyn här ej kunnat tagas till skörden av dessa växtslag.

Vidare har uteslutits arealen varaktigt obrukad åkerjord. För hela riket uppgick den sålunda beräknade avkastningen per hektar åker år 1959 till 2 170 och per hektar äng till 860 skördeenheter mot respektive 2 370 och 1 030 år 1958. Den genomsnittliga avkastningen per hektar under tioårsperioden 1949—1958 utgjorde för åkern 2 360 och för ängen 870 och under den närmast föregående femårsperioden 2 310 respektive 930 skördeenheter. Avkastningen på den areal, som användes för sädesodling år 1959 (halmen även inräknad), uppgick till 2 260 skördeenheter per hektar. Potatis- och rotfruktarealens avkastning inklusive blast utgjorde 4 810 skördeenheter och den för foderväxter (hö, bete och grönfoder) använda arealen lämnade 1 960 skördeenheter per hektar. Liksom tidigare hade Malmöhus län den högsta avkastningen per hektar åker, nämligen 4 050 skördeenheter, medan den lägsta hektaravkastningen år 1959, nämligen 1 220 skördeenheter, förekom i Värmlands län.

Med användande av uppgifterna i tab. G har avkastningen per hektar åker beräknats i procent av den genomsnittliga avkastningen för tioårsperioden 1949—1958 och femårsperioden 1954—1958 för varje hushållningssällskapsområde. Resultaten därav angivas i efterföljande tablå.

Hektaravkastningen för hela riket år 1959, uttryckt i skördeenheter, låg betydligt under medeltalen för den närmast föregående tio- och femårsperioden, nämligen 8,1 respektive 6,1 %. Vid jämförelse för enskilda län konstateras, att avkastningen per hektar åker 1959 var lägre än båda medeltalen i flertalet län. Nedgången var stor i vissa län, särskilt i Kalmar läns söra del, Gotlands, Värmlands och Gävleborgs län.

Områden	Avkastningen i % av medeltalet för	
	1949/58	1954/58
Stockholms län och stad . . .	92,1	94,7
Uppsala län	83,8	87,3
Södermanlands län	94,3	98,2
Östergötlands län	106,4	112,2
Jönköpings län	83,3	84,4
Kronobergs län	90,8	95,2
Kalmar läns norra del . . .	76,4	80,3
Kalmar läns södra del . . .	68,8	70,2
Gotlands län	73,5	71,6
Blekinge län	84,5	86,6
Kristianstads län	97,2	99,4
Malmöhus län	98,1	102,8
Hallands län	84,8	84,8
Göteborgs och Bohus län . .	79,7	83,3
Älvsborgs läns norra del . .	84,0	83,1
Älvsborgs läns södra del . .	101,0	100,5
Skaraborgs län	92,6	94,8
Värmlands län	75,3	78,2
Örebro län	81,2	85,5
Västmanlands län	82,3	82,3
Kopparbergs län	87,8	89,3
Gävleborgs län	74,0	77,0
Västernorrlands län	91,6	96,2
Jämtlands län	100,9	113,5
Västerbottens län	102,6	104,8
Norrbottnens län	106,6	111,6
Hela riket	91,9	93,9

Östergötlands samt Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län hade högre avkastning på åkern än den genomsnittliga för tio- och femårsperioden. I Malmöhus län och Älvsborgs läns södra del förelåg endast obetydlig avvikelset från medeltalen.

Skördens beskaffenhet

Uppgifter om skördens beskaffenhet och sädeslagens medelvikt lämnas av hushållningssällskapens lokalombud i samband med de definitiva uppgifterna om skörden. På grundval härav ha i

tab. 7 för de olika hushållningssällskapsområdena sammanställts uppgifter rörande skördens bärgning och beskaffenhet. Vidare ha medeltal uträknats för spannmålens vikt per hektoliter inom olika områden. Dessa framläggas i tab. 15, där beträffande rikssiffrorna även jämförelsetal från föregående år meddelas. I efterföljande tablångs angivas riksmiddel för hektolitervikten åren 1959 och 1958 samt för tioårsperioden 1949—1958 ävensom maximi- och minimisiffror för hushållningssällskapsområdena under de båda senaste åren. Hektolitervikten år 1959 var betydligt högre än närmast föregående år. Den låg även över medelvikten för perioden 1949—1958. Särskilt för höst- och vårvete konstateras hög volymvikt år 1959.

För att man skall erhålla en uppfattning om kvaliteten hos årets brödsäds-skörd inom olika områden av landet ha liksom under flera föregående år kvalitetsundersökningar verkställt av Sveriges Utsädesförenings cereallaboratorium i Svalöv. En kort redogörelse för resultaten av dessa undersökningar har ställts till centralbyråns förfogande och publicerats i den preliminära redogörelsen Årsväxten 1959.

Beträffande väderleksförhållandena och växtlighetens utveckling under produktionsåret 1958/59 har en detaljerad redogörelse lämnats i Årsväxten 1959. Här må endast återgivas en kortfattad över-

Växtslag	Medelvikt		Åren 1949/58	Maximum		Minimum	
	(kg)			(kg)		(kg)	
	År 1959	År 1958		År 1959	År 1958	År 1959	År 1958
Höstvete	78,6	74,6	75,6	82,0	76,9	72,7	70,2
Vårvete	79,1	73,6	75,3	82,5	76,1	70,0	65,2
Höstråg	72,5	68,2	70,5	75,7	71,7	69,5	65,8
Värråg	68,8	67,2	68,0	75,0	70,3	60,0	63,8
Korn	66,6	63,0	64,1	69,5	68,3	59,5	57,2
Havre	50,7	46,2	48,5	55,1	51,6	44,8	40,7
Blandaäd	58,3	53,8	56,2	62,5	58,0	52,1	46,4
Kokärter	79,2	76,0	78,1	81,0	79,5	74,0	67,7
Foderärter o. vicker	77,5	74,9	75,9	81,5	80,0	68,0	65,0

sikt; i övrigt hänvisas till nämnda publikation.

Sådden av höstvetete och höstråg år 1958 kunde i allmänhet utföras under gynnsamma väderleksförhållanden. Den blev emellertid delvis försenad. För höstsådden av oljeväxter, som sker tidigare, voro väderleksbetingelserna sämre. Utvecklingen under hösten var gynnsam för både höstsäd och oljeväxter. Övervintringen var beträffande höstsåden bättre än normalt för landet i genomsnitt. För höstvetete gällde detta även flertalet län. I fråga om höstraps och höstrybs var övervintringen sämre. I södra Götaland var den dock bättre än normalt även för oljeväxterna. Vallarna hade i allmänhet övervintrat tillfredsställande. Skador förekommo endast i ringa omfattning. Genom tidig snösmältning och tjällossning kunde vårsådden påbörjas tidigt och utfördes i allmänhet under gynnsamma förhållanden.

I årsväxt- och skörderapporterna vid mitten av juli meddelades beträffande höstsåden, att den trots torka hade utvecklats ganska gynnsamt. Vårsåden hade lidit mera av torkan och uppgavs vara kortvuxen och ojämn. Detta gällde särskilt lätta jordar. Vårsåden hade i stora delar av landet även varit utsatt för frostsador. Även för potatis och rotfrukter hade utvecklingen försvårats av nattfrost och torka. Särskilt potatis, som ofta odlas på lättare jordar, uppgavs lida av torkan, medan skördeutsikterna för sockerbeter bedömdes ljusare. I fråga om vallar och ängar rapporterades för större delen av landet, att växtligheten hade försämrats av den torra väderleken. Förutsättningarna för skörd och lärgning av vallarna voro emellertid mycket goda. För betesvallarna uppgavs dålig avkastning i hela landet. Oljeväxterna hade liksom övriga grödor

hämmats av torkan men för de höstsådda rapporterades förhållandevis gynnsam utveckling.

I julirapporterna framhölls emellertid, att en förbättring av skördeutsikterna kunde väntas under förutsättning av mera regn under den fortsatta utvecklingen. Dessa förväntningar blevo emellertid ej infriade. Under tiden efter mitten av juli fram till mitten av oktober var nederbörden mycket liten i större delen av landet. I skörderapporterna vid mitten av oktober uppgavs, att skörderesultatet ändock hade blivit gott för höstsåden. Den hade även kunnat bärgas under synnerligen goda väderleksförhållanden och hade blivit av god kvalitet. För vårsåden rapporterades däremot ojämnt skörderesultat, som i hög grad hade varit beroende av jordmänen. På jordar, som hade motstått torkan bättre, t. ex. mullrika jordar och mossjordar, hade vårsåden utvecklats förhållandevis gynnsamt. Korn hade i allmänhet givit det bästa resultatet. Goda bärgningsförhållanden och god kvalitet rapporterades i hela landet. För potatis och rotfrukter förelåg samma utveckling som för vårsåden. Skörderesultatet hade berott av jordmänen. På lätta och höglänta jordar hade utvecklingen hämmats av torkan, medan vissa jordar lämnat tillfredsställande skörd. Bärgningen hade gynnats av goda väderleksförhållanden. Växlande skördeutbyte rapporterades även för vallarna. Genom mycket goda bärgningsförhållanden hade kvaliteten på höskörden blivit hög. Mycket svag återväxt och dåligt bete rapporterades från hela landet. På grund av torkan hade vidare vallinsådden utvecklats dåligt. Den fortsatta utvecklingen för oljeväxterna hade beträffande de höstsådda varit förhållandevis god. De vårsådda oljeväxterna, som lidit mera av torkan, ha-

de lämnat ojämnt skördeutbyte. Liksom övriga grödor hade oljeväxterna blivit väl bärgade och av god kvalitet.

Allmän skördesiffr

I den preliminära redogörelsen Årsväxten 1959 redovisade statistiska centralbyrån allmänna omdömen om skördeutfallet år 1959 på grundval av skördesiffror enligt årsväxt- och skörderapporterna vid mitten av oktober. Nämda omdömen utgjorde medeltal för län och hela riket av de av hushållningssällskapens lokalombud församlingsvis avgivna, i siffror uttryckta omdömena om skörden och skördeutsikten enligt följande skala: 5 = mycket god skörd, 4 = god skörd, 3 = medelmåttig skörd (medelskörd), 2 = betydligt under medelskörd, 1 = nära missväxt och 0 = fullständig missväxt.

Enär årsväxtrapporterna för den 15 oktober icke kunde grundas på en slutgiltigt kändedom om skördens storlek och beskaffenhet, ha de däri meddelade skördesiffrorna omräknats med hänsyn till de i denna berättelse föreliggande definitiva hektarskördarna. Omräkningen har utförts med ledning av förhållandet mellan de preliminära och definitiva hektarskördarna för hela riket.

För bete och grönfoder från odlad jord, avkastning från naturlig äng och halm saknas skördesiffror. Beträffande de förstnämnda två grödorna ha använts på ovan angivet sätt korrigerade skördesiffror för hö från odlad jord respektive naturlig äng. För halm av höstsäd, vårsäd och baljväxter ha skördesiffror beräknats med ledning av dels medelhektarskördarna för nämnda slag av halm under åren 1949—1958, dels medeltalen av skördesiffrorna under samma period för höstsäd, vårsäd och baljväxter samt dels halmskörden per hektar år 1959.

I efterföljande tablå redovisas sålunda beräknade skördesiffror för den definitiva skörden. Vidare angives i tablå de olika växtslagens relativa andel av totalskörden, uttryckt i skördeenheter i medeltal under åren 1949—1958.

Växtslag	Beräknad skördesiffr för den definitiva skörden	Andel i totalskörden i medeltal under tiden 1949—1958, %
Höstvete	3,3	5,0
Värvete	2,4	3,7
Höstråg	2,8	2,7
Värråg	2,1	0,1
Korn	2,6	4,5
Havre	2,1	8,0
Blandsäd	2,5	6,5
Kokärter	2,5	0,2
Foderarter och vicker	2,6	0,2
Potatis	2,4	4,6
Sockerbetor	2,6	6,0
Foderrotfrukter	2,5	1,5
Hö från odlad jord	2,7	22,4
Bete o. grönfoder från odlad jord	2,7	18,9
Avkastning från naturlig äng	2,2	7,5
Halm av höstsäd	3,1	1,7
» » vårsäd	2,2	6,4
» » baljväxter	2,2	0,1

För att erhålla en allmän skördesiffr för hela skörden har ett vägt medeltal av ovan angivna skördesiffror beräknats med användning av de olika växtslagens genomsnittliga andel i totalskörden under perioden 1949—1958 som vikter. Den sålunda erhållna allmänna skördesiffran för år 1959 utgjorde 2,6 eller *under medelmåttig skörd*. Vid dessa beräkningar har hänsyn tagits *endast till kvantiteten och icke till kvaliteten*.

Den på detta sätt beräknade allmänna skördesiffran för samtliga grödor påverkas i hög grad av avkastningen av hö, bete och halm och motsvarar vissa år ej skördeutbytet för enbart säd, potatis och rotfrukter. Särskilda skördesiffror ha därför beräknats för de två huvudkategorierna av grödor. Därvid har för säd, potatis och rotfrukter erhållits 2,7 och för hö, bete och halm 2,6.

III. Boskapsskötsel

De vid 1959 års representativa kreatursräkning i juni inhämtade uppgifterna om antalet husdjur omfattade hästar, nötkreatur, får och lamm, svin samt höns och kycklingar. Beträffande höns och kycklingar ha uppgifter ej införats vid de tidigare juniräkningarna under 1950-talet. Specificeringen av husdjuren på olika kategorier och åldersgrupper framgår av formuläret (se sid. 94). Hästar redovisades på tre åldersgrupper: hästar 3 år och däröver — unghästar 1 och 2 år — föl. Antalet kor fördelades på kor, som kalvat endast en gång och övriga kor. Kalvar under 1 år redovisades med uppdelning på kalvar, avsedda för pålägg och kalvar, avsedda för slakt. Övriga slag av nötkreatur voro specificerade på följande sätt: tjurar och oxar, 1 år och däröver — kvigor och kvigkalvar, 1 år och däröver, avsedda för pålägg — stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver, avsedda för slakt. För får och lamm lämnades en gemensam uppgift. Antalet svin specificerades på i huvudsak samma sätt som vid de särskilda svinräkningarna. Höns fördelades på två åldersgrupper.

Bearbetningen av uppgifterna om antalet husdjur utfördes på liknande sätt som beträffande arealuppgifterna. Med ledning av de i urvalet erhållna uppgifterna om åkerareal och antal husdjur verkställdes skattningar av totala antalet husdjur inom olika områden.

Resultaten av 1959 års representativa kreatursräkning i juni framläggas i *tabellerna 8, 9 och 14*. I förstnämnda tabell redovisas antalet husdjur inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. I denna tabell är antalet kor respektive kalvar ej

fördelat på de i 1959 års uppgiftsformulär angivna grupperna. Särskild redovisning av antalet kor och kalvar med fullständig specificering lämnas i *tab. 9*; de där lämnade uppgifterna avse emellertid ej brukningsenheter med högst 2 hektar åker. *Tab. 14* lämnar uppgifter om antalet husdjur för hela riket och de tre huvudområdena med fördelning på lägenheter samt brukningsenheter med 0,26—2 och över 2 hektar åker. *Förändringarna i antalet husdjur i hela riket i jämförelse med åren 1958 och 1957* framgår av *tab. H*, där antalet husdjur år 1959 sammanställts med motsvarande antal de närmast föregående två åren.

Resultaten av nötkreatursräkningarna i april och oktober 1959 meddelas i *tab. 10* och *11*. I den förstnämnda tabellen anges för län och hushållningssällskapsområden inom de delar av landet, som räkningarna omfattade, antalet nötkreatur med samma specificering som i *tab. 8*. I *tab. 11* redovisas fördelningen av kor samt kalvar under 1 år på åldersgrupper m. m. i enlighet med uppgiftsformuläret.

Särskilda svin- och hönsräkningar ha anordnats. Centralbyrån verkställde räkningar av dels antalet svin och höns den 13 april 1959 och dels antalet svin den 12 oktober 1959. Dessa räkningar omfattade i motsats till kreatursräkningen i juni även brukningsenheter med högst 2 hektar åker och andra innehavare av svin och höns än jordbrukare samt gällde Götaland, Svealand och Gästrikland. De utfördes, liksom kreatursräkningen, enligt representativ metod. I fråga om brukningsenheter med över 2 hektar åker användes därvid samma urval som vid den representativa kreatursräkning-

Tab. H. Antal husdjur i hela riket år 1959 i jämförelse med åren 1958 och 1957

Number of domestic animals

Djurslag	1/6 1959 (Svin och höns den 13/4)	2/6 1958 (Svin och höns den 14/4)	3/6 1957 (Svin och höns den 15/4)	Ökning (+) eller minskning (-)			
				1958—1959		1957—1959	
				Antal	%	Antal	%
Hästar, 3 år och däröver . .	209 340	225 610	235 250	- 16 270	- 7,2	- 25 910	- 11,0
Unghästar, 1 och 2 år . . .	13 540	13 160	13 460	+ 380	+ 2,9	+ 80	+ 0,6
Föl	6 130	5 500	6 260	+ 630	+ 11,5	- 130	- 2,1
Summa hästar	229 010	244 270	254 970	- 15 260	- 6,2	- 25 960	- 10,2
Tjurar och oxar, 1 år och där- över	29 800	30 680	31 930	- 880	- 2,9	- 2 130	- 6,7
Kor, som kalvat endast en gång	246 250	249 180	246 860	- 2 930	- 1,2	- 610	- 0,2
Övriga kor	1 107 050	1 134 390	1 125 870	- 27 340	- 2,4	- 18 820	- 1,7
Kvigor, 1 år och däröver av- sedda för pålägg	459 240	447 890	440 050	+ 11 350	+ 2,5	+ 19 190	+ 4,4
Stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda för slakt	158 940	119 710	86 300	+ 39 230	+ 32,8	+ 72 640	+ 84,2
Kalvar under 1 år, avsedda för pålägg	332 260	324 710	320 590	+ 7 550	+ 2,3	+ 11 670	+ 3,6
Kalvar under 1 år, avsedda för slakt	246 730	236 210	174 070	+ 10 520	+ 4,5	+ 72 660	+ 41,7
Summa nötkreatur	2 580 270	2 542 770	2 425 670	+ 37 500	+ 1,5	+ 154 600	+ 6,4
Får och lamm	145 830	139 060	143 100	+ 6 770	+ 4,9	+ 2 730	+ 1,9
Fargaltar	7 520	7 450	6 810	+ 70	+ 0,9	+ 710	+ 10,4
Modersuggor	243 610	233 530	223 510	+ 10 080	+ 4,3	+ 20 100	+ 9,0
Övriga svin, 3 mån. och där- över	925 500	877 650	780 830	+ 47 850	+ 5,5	+ 144 670	+ 18,5
Grisar under 3 mån.	1 025 680	912 320	844 190	+ 113 360	+ 12,4	+ 181 490	+ 21,5
Summa svin	2 202 310	2 030 950	1 855 340	+ 171 360	+ 8,4	+ 346 970	+ 18,7
Höns	7 871 790	7 502 780	7 470 920	+ 369 010	+ 4,9	+ 400 870	+ 5,4
Kycklingar	4 681 150	3 804 140	3 803 090	+ 877 010	+ 23,1	+ 878 060	+ 23,1
Summa höns o. kycklingar	12 552 940	11 306 920	11 274 010	+ 1246020	+ 11,0	+ 1278930	+ 11,3

en i juni månad; för lägenheter m. m. samt brukningsenheter med högst 2 hektar åker har använts särskilt urval. Uppgifterna om antalet svin specificerades i formuläret på följande sätt: fargaltar—modersuggor, dräktiga första gången — övriga dräktiga—digivande samt icke dräktiga — utslagsuggor — hushållssvin, fördelade på över och under 3 månader — övriga svin, fördelade på över och under 3 månader. Resultaten av svinräkningarna i april

och oktober samt hönsräkningen i april redovisas i tab. 12.

Efter framställning av Sveriges Slakteriförbund och med tillstyrkan av statens jordbruksnämnd inhämtade statistiska centralbyrån i samband med ovan nämnda räkningar i april och oktober 1959 särskilda uppgifter om antalet nötkreatur med fullständigare specificering av kor och slaktkalvar. För att få bättre underlag för beräkningar av köttproduktionen har det för nämnda marknadsor-

Tab. I. Antal husdjur år 1959 på 100 hektar reducerad jordbruksareal¹
Number of domestic animals per 100 hectares agricultural land

Områden	Hästar	Nöt- kreatur	Därv kor	Får	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- enheter
Stockholms län och stad	4,6	51,1	27,1	2,1	0,0	20,5	51,5
Uppsala län	2,8	45,3	24,8	1,8	0,0	36,1	48,5
Södermanlands län	3,3	54,7	29,3	1,3	0,0	27,0	53,9
Östergötlands län	4,0	57,1	27,7	1,4	0,0	35,2	57,4
<i>Norra skogsbygden</i>	5,1	66,1	35,0	2,4	0,0	25,2	65,0
<i>Östgötaslätten</i>	2,4	43,8	19,6	1,2	0,0	37,2	44,7
<i>Södra skogsbygden</i>	8,4	95,2	48,9	1,3	—	38,5	94,7
<i>Södra kustlandet</i>	5,1	65,4	32,4	1,1	0,0	29,3	64,4
Jönköpings län	10,3	109,3	57,3	3,0	0,0	52,8	112,6
Kronobergs län	11,5	97,0	53,4	3,4	0,0	74,2	111,2
Kalmar län	6,6	83,0	39,1	5,0	0,0	55,4	85,2
länets norra del	7,2	84,4	42,9	5,0	0,0	37,8	84,4
<i>Norra kustlandet</i>	6,6	79,4	39,2	5,3	0,0	34,0	78,1
<i>Skogsbygden</i>	9,2	101,1	55,4	3,8	0,0	50,2	105,1
länets södra del	6,3	82,3	37,1	4,9	0,0	64,4	85,6
<i>Kalmar-slätten</i>	4,9	72,8	32,9	2,3	0,0	75,9	79,6
<i>Norra kustlandet</i>	9,4	82,5	40,0	5,8	—	65,9	92,9
<i>Skogsbygden</i>	9,9	95,6	47,1	3,7	0,0	51,5	99,2
<i>Öland</i>	4,7	82,1	33,6	8,7	0,0	62,1	81,0
Gotlands län	3,1	59,5	24,7	47,9	0,0	55,6	65,5
Blekinge län	8,0	77,3	40,0	2,8	0,0	96,1	95,0
<i>Skogsbygden</i>	11,4	88,6	50,1	2,2	0,0	43,6	97,1
<i>Slättbygden</i>	5,7	69,5	33,1	3,2	0,0	132,2	93,5
Kristianstads län	5,3	82,5	33,9	1,5	0,0	162,0	106,8
<i>Skogsbygden</i>	8,1	93,9	42,0	2,6	0,1	151,1	117,9
<i>Mellanbygden</i>	4,8	79,7	32,1	0,6	0,0	162,8	103,8
<i>Slättbygden</i>	3,7	76,0	29,2	1,6	0,0	170,1	100,8
Malmöhus län	3,8	65,9	26,0	1,4	0,0	114,9	80,4
<i>Skogsbygden</i>	8,1	97,3	43,9	3,6	0,1	142,5	118,1
<i>Mellanbygden</i>	5,2	80,4	33,8	1,6	0,0	136,4	98,8
<i>Slättbygden</i>	2,8	56,5	20,8	1,1	0,0	103,3	68,7
Hallands län	6,0	84,9	39,8	1,4	0,0	153,3	109,7
<i>Slättbygden</i>	4,9	78,4	33,7	1,5	0,0	162,1	103,9
<i>Skogsbygden</i>	8,1	99,3	51,3	1,4	0,0	158,9	127,2
<i>Norra Halland</i>	7,4	88,7	45,9	1,5	0,0	115,3	107,0
Göteborgs och Bohus län	10,7	90,6	48,8	5,2	0,0	47,2	97,6
Älvsborgs län	8,6	82,4	46,9	1,6	0,0	61,6	92,9
länets norra del	7,4	67,3	40,8	1,8	0,0	48,7	77,1
<i>Slättbygden</i>	6,0	62,3	37,3	2,0	0,0	62,7	74,3
<i>Dalbygderna</i>	8,9	74,9	45,3	1,3	0,0	32,5	81,2
<i>Dalslands bergsbygd</i>	10,3	69,1	41,6	2,0	0,0	10,3	72,8
<i>Södra höglandet</i>	10,3	107,1	79,1	—	—	90,4	131,6
länets södra del	10,5	107,4	57,0	1,5	0,0	82,9	119,0
<i>Dalbygderna</i>	6,9	96,8	50,9	1,5	0,1	100,0	109,4
<i>Södra höglandet</i>	11,1	109,1	57,9	1,5	0,0	80,2	120,5

¹ Ången reducerad efter sitt värde i förhållande till åkern enligt Jordbruksräkningen år 1956.

Tab. I (forts.). Antal husdjur år 1959 på 100 hektar reducerad jordbruksareal

Områden	Hästar	Nöt- kreatur	Därav kor	Får	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- enheter
Skaraborgs län	4,3	65,5	33,1	0,7	0,0	78,2	75,5
Slättbygden	3,5	58,8	30,6	0,8	0,0	81,8	70,6
Fälbygden	5,7	81,0	37,1	0,5	0,0	81,8	88,3
Nordöstra höglandet	6,9	63,7	35,6	1,0	0,0	56,5	74,6
Sydöstra höglandet	6,0	90,2	43,7	0,4	0,0	58,9	90,8
Värmlands län	6,6	53,0	31,8	3,8	0,1	14,6	56,3
Slättbygden	3,9	44,2	24,0	1,6	0,0	22,7	45,9
Centrala och västra Värmland	8,9	59,4	37,4	4,9	0,0	8,0	64,2
Bergslagen	6,6	62,6	37,1	9,5	0,0	1,1	61,3
Norra Värmland	11,5	71,6	50,0	9,7	1,5	6,0	80,9
Örebro län	4,3	49,0	27,1	2,5	0,0	24,2	50,9
Södra skogsbygden	6,4	64,9	35,8	1,2	0,0	22,8	66,0
Slättbygden	3,0	43,5	22,9	3,1	0,0	27,2	44,9
Bergslagen	6,6	53,8	33,0	1,5	0,0	16,9	57,9
Västmanlands län	2,9	42,2	23,1	0,5	0,0	25,4	43,4
Bergslagen	5,6	52,3	30,3	1,0	0,0	11,9	53,0
Slättbygden	2,6	41,1	22,3	0,4	0,0	26,9	42,4
Kopparbergs län	8,9	61,0	41,6	5,0	0,5	19,2	70,0
Bergslagen	10,7	69,3	44,1	5,0	0,1	5,2	74,4
Östra Dalarna	5,6	52,0	33,6	4,4	0,3	29,2	59,0
Mellanbygden	12,6	68,3	49,4	4,6	0,5	8,5	80,3
Fjällbygden	19,6	117,0	89,6	21,2	5,9	—	135,7
Gävleborgs län	8,5	56,3	35,8	4,0	0,7	12,4	62,3
Gästrikland	8,4	47,8	28,8	2,9	0,1	6,1	52,7
Hälsinglands kustland	8,3	59,6	38,0	3,9	1,1	15,4	65,5
Inlandet	10,0	62,7	44,1	8,1	0,3	13,7	72,5
Västernorrlands län	11,2	82,8	54,9	10,7	1,2	14,4	90,6
Kustlandet	10,4	82,9	54,4	12,7	0,4	16,0	89,7
Inlandet	12,3	82,5	55,5	7,3	2,5	11,5	91,7
Silvornäddet	15,7	85,7	61,8	4,1	1,2	11,2	100,4
Jämtlands län	13,3	94,1	58,0	6,3	3,7	14,8	100,4
Silvornäddet	12,5	91,1	54,5	1,2	2,6	18,7	95,9
Mellanbygden	13,0	90,5	59,5	4,1	1,0	12,1	97,8
Fjällbygden	16,2	105,7	67,9	23,5	9,0	4,7	116,0
Västerbottens län	8,8	91,0	57,0	7,5	0,3	35,1	96,8
Kustlandet	8,4	87,6	54,2	5,5	0,0	40,4	94,0
Inlandet	11,1	106,7	69,8	16,3	1,6	10,5	109,8
Norrbottnens län	8,8	68,8	47,8	8,1	0,1	3,8	73,5
Kustlandet	8,2	68,1	46,8	5,5	0,0	4,1	71,5
Inlandet	11,9	72,0	52,2	20,6	0,8	2,6	83,0
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	3,7	57,9	27,3	3,5	0,0	70,6	66,1
skogs- o. dalbygder	8,8	85,2	45,6	3,0	0,0	56,7	93,0
Norra Sverige	10,2	79,6	52,0	7,6	1,1	17,3	86,3
Hela riket år 1959	6,1	69,2	36,3	3,9	0,2	59,0	77,1
” ” ” 1958	6,5	68,1	37,1	3,7	0,2	54,4	76,5

gan ansetts vara av stor betydelse att få dels uppgifter om antalet kreatur vid mer än en tidpunkt under året, dels fullständigare åldersfördelning särskilt av kor. För övriga grupper av nötkreatur användes samma specificering som vid räkningen i juni.

För att erhålla säkrare underlag för bedömningen av fläskproduktionen och marknadstillförseln under första kvartalet ha svinräkningar i mer begränsad omfattning ansetts erforderliga i början av året. I enlighet med särskilda bestämmelser¹ har centralbyrån verkställt dylika svinräkningar i början av januari sedan år 1954. De ha omfattat Kristianstads, Malmöhus, Hallands och Skaraborgs län (år 1954 även Örebro län) och ha avsett brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Liksom vid de ordinarie svinräkningarna tillämpades därvid stickprovsmetod. Då resultaten av dessa extra räkningar blivit tillgängliga tidigt på året, ha resultaten kunnat publiceras i Jordbruk och boskapsskötsel för närmast föregående år. Resultaten av den extra svinräkningen i januari 1960 framläggas sålunda i föreliggande publikation (sid. 47).

Uppgifter om antalet tjänstbara galtar och betäckta suggor inhämtas för varje månad. I samband med en omorganisation den 1 februari 1954 har denna statistik utvidgats till att omfatta hela riket mot tidigare endast Svealand och Götaland (se närmare redogörelse på sid. 48). I *tab. L* ha resultaten för år 1959 sammanställts med uppgifter för åren 1955—1958.

För att visa *husdjurens relativa antal i olika delar av landet* har antalet djur per 100 hektar reducerad jordbruksjord (åkerareal + till åkerareal omräk-

nad ångsareal) beräknats för län,ushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. I *tab. I* lämnas uppgifter härom för de olika slagen av husdjur.

En belysning av förändringarna i husdjursstammen under en längre tidsperiod erhålles av *diagram 3*, som visar antalet hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm under tiden 1916—1959 med undantag för åren 1920—1926 och 1928—1929, då inga husdjursräkningar företogs. För senare tid konstateras en fortgående reducering av antalet av dessa slag av husdjur. Beträffande hela antalet nötkreatur har dock en motsatt utveckling ägt rum under de senaste åren. För hästar samt får och lamm började tillbakagången omkring mitten av 1940-talet, medan nötkreaturen visade tendens till reducering redan i slutet av 1930-talet.

Hästar

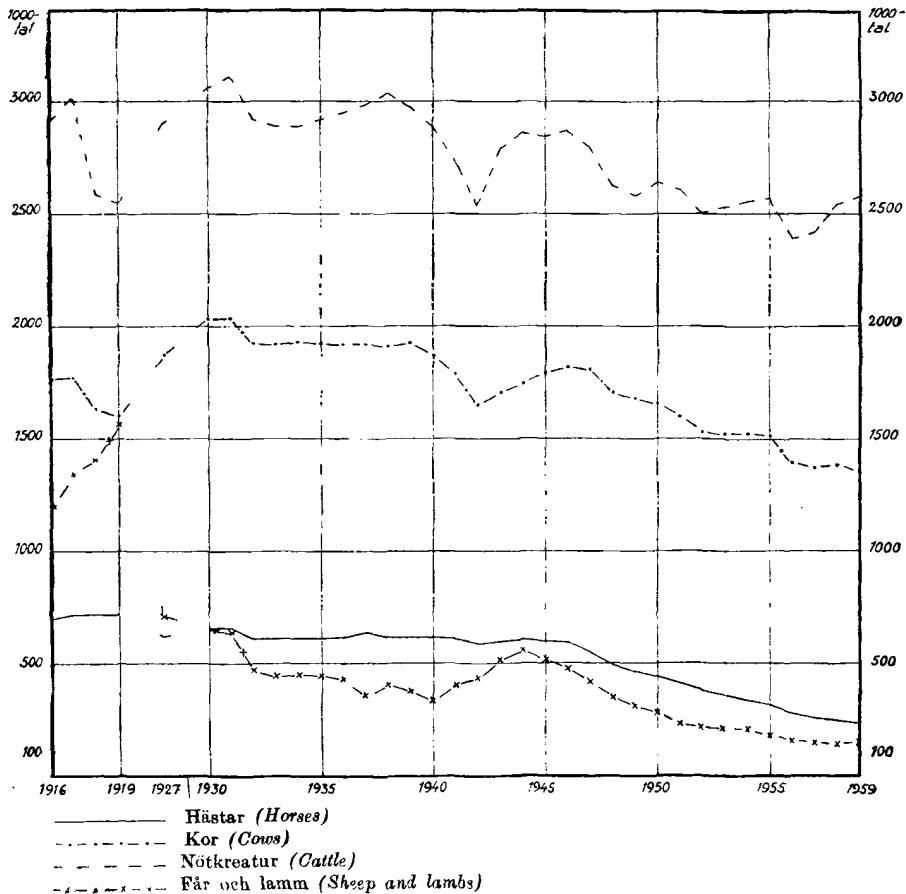
Den under senare år — i samband med den ökade mekaniseringen inom jordbruket och skogsbruket — konstaterade minskningen i antalet hästar fortsatte även under år 1959. Hela antalet hästar den 1 juni 1959 uppgick till 229 000, vilket innebar en nedgång med 15 300 (6,2 %) i jämförelse med antalet vid motsvarande tidpunkt år 1958. Nedgången hänförde sig till hästar 3 år och däröver, som minskade i antal med 16 300 (7,2 %). Antalet unghästar och föl ökade däremot med 400 (2,9 %) respektive 600 (11,5 %).

Det relativa antalet hästar, som för år 1959 framgår av *tab. I*, varierar betydligt mellan olika områden. Sålunda förete länen i Svealand i regel lägre relativt antal hästar än övriga län; Jönköpings, Kronobergs, Göteborgs och

¹ För år 1960 enligt kungl. kungörelse den 11 december 1959 (nr 539).

Diagram 3. Antal hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm åren 1916—1919, 1927 och 1930—1959 (åren 1920—1926 och 1928—1929 företogs inga husdjursräkningar)

Number of horses, cows, cattle, sheep and lambs in 1916—1919, 1927 and 1930—1959 (in 1920—1926 and 1928—1929 no censuses were taken)

Bohus län och södra delen av Älvsborgs län samt Kopparbergs län och de norrländska länen uppvisa de högsta talen. Det relativt stora antalet hästar i skogs- och dalbygderna och i Norrland sammanhänger med att i dessa områden åkerjorden i större utsträckning är uppdelad på mindre brukningsenheter med mindre omfattande mekanisering. Vidare har skogsbruket i dessa områden större behov av hästar.

Nötkreatur

Hela antalet nötkreatur i riket den 1 juni 1959 utgjorde 2 580 000 eller 37 500 (1,5 %) mer än närmast föregående år. Ökningen kom på kvigor och kalvar för såväl pålägg som slakt. Den var dock betydligt större för slaktdjur. Tjurar och oxar samt kor minskade i antal. Nedgången utgjorde för tjurar och oxar, 1 år och däröver, nära 900 (2,9 %) och för kor 30 300 (2,2 %). Tillbakagången var något mindre för kor, som kalvat endast en gång än för övriga kor. Ökningen i fråga om kvigor och stutar, 1 år och däröver, var beträffande kvigor för pålägg endast 11 400 (2,5 %), medan antalet stutar och kvigor för slakt ökade med 39 200 (32,8 %). Uppgången för kalvar under 1 år avsedda för pålägg var ungefär lika som för motsvarande kate-

gori av kvigor eller 2,3 %. För slaktkalvar under 1 år var ökningen betydligt mindre än beträffande stutar och kvigor för slakt, nämligen 4,5 %.

Den här för år 1959 konstaterade ökningen av antalet ungnöt och kalvar samtidigt som koantalet minskat har kännetecknat den allmänna utvecklingen under hela 1950-talet. För att närmare belysa detta har i följande tablå gjorts en sammanställning, som för åren 1952—1959 visar antalet ungnöt och kalvar per 100 kor.

Såsom framgår av tablån har antalet ungnöt och kalvar för slakt ökat starkt i förhållande till koantalet, vilket innebär att det skett en övergång från mjölkproduktion till ökad produktion av kött.

Den uppdelning av kor och kalvar på skilda grupper, som ägt rum vid de senaste kreatursräkningarna, har avsett att belysa rekryteringen av nötkreaturstammen. I tab. J lämnas *specificerade uppgifter om antalet kor och kalvar* i absoluta och relativa tal för de tre huvudområdena och hela riket år 1959 i jämförelse med motsvarande uppgifter för år 1958. I tab. 9 lämnas uppgifter om antalet för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. Uppgifterna avse endast brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Såsom redan framgått av tab. H kom

Tidpunkt	Antal ungnöt och kalvar per 100 kor				
	Ungnöt 1 år och däröver		Kalvar under 1 år		Samtliga för pålägg och slakt
	för pålägg	för slakt	för pålägg	för slakt	
Juni 1952	35,1	2,3	21,9	7,6	66,9
» 1955	36,6	5,0	24,2	9,5	75,3
» 1956	37,9	5,9	24,6	10,4	78,8
» 1957	37,2	7,6	26,1	12,5	83,4
» 1958	37,2	10,4	26,1	16,8	90,5
» 1959	39,1	14,1	27,6	18,7	99,5

Tab. J. Antal kor, fördelade på två åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, åren 1959 och 1958

Number of cows and calves

Här avses brukningsenheter med över 2 hektar åker.

Områden m. m.		Kor som kalvat endast en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
					avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
<i>Södra o. mellersta Sveriges slättbygder</i>	1959	ant. 115 300	440 330	555 630	173 510	105 510	279 020
		% 20,8	79,2	100	62,2	37,8	100
	1958	ant. 115 860	453 560	569 420	168 880	95 690	264 570
		% 20,3	79,7	100	63,8	36,2	100
<i>Södra o. mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>	1959	ant. 85 330	403 530	488 860	118 230	90 100	208 330
		% 17,5	82,5	100	56,8	43,2	100
	1958	ant. 86 890	413 010	499 900	112 610	84 510	197 120
		% 17,4	82,6	100	57,1	42,9	100
<i>Norra Sverige</i>	1959	ant. 34 920	187 840	222 760	33 600	43 200	76 800
		% 15,7	84,3	100	43,7	56,3	100
	1958	ant. 35 690	192 510	228 200	36 260	48 130	84 390
		% 15,6	84,4	100	43,0	57,0	100
<i>Hela riket</i>	1959	ant. 235 550	1 031 700	1 267 250	325 340	238 810	564 150
		% 18,6	81,4	100	57,7	42,3	100
	1958	ant. 238 440	1 059 080	1 297 520	317 750	228 330	546 080
		% 18,4	81,6	100	58,2	41,8	100

nedgången av antalet kor för hela riket på både kor, som kalvat endast en gång, och övriga kor. Enligt tab. J förelåg minskning av hela antalet kor i samtliga tre huvudområdena. Detta gällde även för de två skilda grupperna av kor. Relativt sett var nedgången för gruppen »övriga kor» av ungefär samma storlek som för hela antalet kor. I fråga om kor, som kalvat endast en gång var tillbaka gången minst i södra Sveriges slättbygder och störst i norra Sverige. Fördelningen på de två grupperna av kor var liksom tidigare år olika i de tre huvudområdena. Det relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, var sålunda betydligt större i slättbygderna än i skogs- och dalbygderna och i norra Sverige, nämligen 20,8 % mot 17,5 respektive 15,7 %. Denna skillnad har förstärkts något under år 1959. Vid jämförelse med närmast föregående år kon-

stateras för samtliga tre huvudområden en obetydlig ökning av det relativa antalet kor, som kalvat endast en gång.

Beträffande kalvar under 1 år förelåg en avvikande utveckling i norra Sverige. Det sammanlagda antalet kalvar minskade där med 9 %, medan en ökning med över 5 % förekom i såväl slättbygderna som skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige. Utvecklingen gick i samma riktning för de tre områdena även för de två grupperna av kalvar, påläggskalvar respektive slaktkalvar. I slättbygderna var ökningen dock betydligt mindre för påläggskalvarna än för slaktkalvarna. Skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige hade mera likartad uppgång för de två grupperna. Den relativa minskningen i norra Sverige var något större för kalvar till slakt än för pålägg. Beträffande fördelningen på de två slagen

Områden	Antal kor den 13 april och den 12 oktober år 1959, i %, som kalvat					
	endast 1 gång	2—4 gånger	5—7 gånger	8 gånger o. däröver	Summa	
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	april	20,0	43,6	30,5	5,9	100
	oktober	20,9	44,2	29,2	5,7	100
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	april	16,9	40,9	34,1	8,1	100
	oktober	18,0	41,5	32,9	7,6	100
Summa	april	18,5	42,4	32,2	6,9	100
	oktober	19,5	43,0	30,9	6,6	100

av kalvar konstateras för år 1959 liksom tidigare, att det relativa antalet påläggskalvar var störst i slättbygderna och minst i norra Sverige. Under senare år har skett en stark förskjutning från påläggs- till slaktkalvar. För södra och mellersta Sverige har denna utveckling fortsatt även under år 1959. Ett motsatt förhållande konstateras för norra Sverige, där det relativa antalet påläggskalvar var något större än år 1958.

Det större relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, och kalvar, avsedda för pålägg, i södra och mellersta Sveriges slättbygder tyder på en starkare nyrekrytering och snabbare omsättning av kreaturstammen i detta område än i övriga delar av landet.

En fullständigare belysning av kornas åldersfördelning erhålles av ovanstående tablå, där för de två huvudområdena i södra och mellersta Sverige det relativa antalet kor inom fyra åldersgrupper redovisas. Uppgifterna grunda sig på husdjursräkningarna den 13 april och den 12 oktober 1959 och avse liksom i tab. J brukningsenheter med över 2 hektar

åker. För norra Sverige saknas motsvarande uppgifter, då dessa räkningar ej omfattade hela landet.

Av sammanställningen framgår, att kostammen har en yngre sammansättning i slättbygderna än i skogs- och dalbygderna. Det kan antagas, att den konstaterade skillnaden står i samband med att brukningsenheternas storleksfördelning är olika i de två områdena. I slättbygderna äro sålunda större brukningsenheter betydligt starkare representerade. Följande tablå visar för hela södra och mellersta Sverige inom olika storleksgrupper fördelningen på åldersgrupper av antalet kor i april och oktober 1959. Det framgår därav, att kobesättningarna ha betydligt yngre sammanställning vid stora brukningsenheter än vid små. En jämförelse mellan de två tidpunkterna visar, att det relativa antalet äldre kor var något lägre i oktober än i april, vilket ger uttryck för en utslaktning av äldre kor, som år 1959 var större än de normalt säsongmässiga. En utförligare analys av hela nötkreaturstammens sammansättning på grundval

Storleksgrupper	Södra och mellersta Sveriges slättbygder samt skogs- och dalbygder									
	Antal kor den 13 april och den 12 oktober 1959, i %, som kalvat									
	endast 1 gång		2—4 gånger		5—7 gånger		8 gånger o. däröver		Summa	
	april	oktober	april	oktober	april	oktober	april	oktober	april resp.	oktober
2— 5 hektar	13,8	14,3	40,4	41,3	34,9	33,9	10,9	10,5	100	
5— 10 »	15,2	16,5	40,9	42,3	35,6	33,8	8,3	7,4	100	
10— 20 »	17,8	18,9	41,9	42,5	33,7	32,2	6,6	6,4	100	
20— 30 »	20,1	21,0	42,6	43,1	31,7	30,5	5,6	5,4	100	
30— 50 »	22,0	23,4	43,8	43,8	28,9	27,6	5,3	5,2	100	
50—100 »	24,3	25,2	45,4	44,9	25,2	25,1	5,1	4,8	100	
Över 100 »	26,7	27,0	47,2	46,1	21,4	21,7	4,7	4,9	100	

av dessa nötkreatursräkningar finnes redovisad i Jordbruksekonomiska Meddelanden nr 2 1960.

Såsom framgår av tab. I föreliggande betydande variationer mellan olika områden i fråga om det relativa antalet nötkreatur. I förhållande till den reducerade jordbruksarealen redovisas betydligt lägre antal nötkreatur för slättbygderna än för skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige och för norra Sverige. Det lägsta relativa antalet nötkreatur år 1959 förekom på slättbygden i Västmanlands län, nämligen 41,1 varav 22,3 kor per 100 hektar jordbruksareal. Beträffande enbart kor var det relativa antalet år 1959 lägst på slättbygden i Östergötlands län, där det utgjorde 19,6. Det relativa antalet nötkreatur var högst i fjällbygden i Kopparbergs län, nämligen 117,0, varav 89,6 kor.

Olikheterna mellan skilda områden i detta hänseende sammanhånga bl. a. med att brukningsenheterna äro större i slättbygdssområdena än i övriga områden. Relativt sett är nämligen antalet nötkreatur betydligt större på små än på stora brukningsenheter. De i tab. I angivna siffrorna för det relativa antalet nötkreatur äro dock icke jämförbara som uttryck för kött- och mjölkproduktionsens relativa storlek i olika områden, på grund av att djurens avkastning i allmänhet är större i slättbygderna än i övriga delar av landet.

Får

Sedan mitten av 1940-talet har fårstammen undergått en fortgående reducering. För år 1959 konstateras dock ett avbrott i denna utveckling. Antalet får och lamm utgjorde då 145 800, vilket var 6 800 (4,9 %) mer än närmast föregående år. Ökningen fördelade sig över

olika delar av landet. Sålunda ökade antalet får i 16 av landets 26 hushållnings-sällskapsområden. Särskilt i Västernorrlands län förelåg en stark uppgång.

Medelantalet får per 100 hektar reducerad jordbruksjord år 1959 utgjorde för hela riket 3,9. Motsvarande antal voro för slättbygderna i södra och mellersta Sverige, 3,5, för skogs- och dalbygderna 3,0 och för norra Sverige, 7,6. Fårskötselns relativa omfattning är sålunda mindre i södra och mellersta delarna av landet än i norra Sverige. Gotland intar emellertid en särställning i detta hänseende med ett relativt stort antal får, år 1959 47,9 per 100 hektar reducerad jordbruksjord.

Getter

Uppgifter om antalet getter ha ej infördrats vid de årliga räkningarna efter år 1949. Antalet getter har därefter endast redovisats vid jordbruksräkningarna. Enligt 1956 års jordbruksräkning utgjorde antalet getter för brukningsenheter med mer än 2 hektar åker 3 900. Motsvarande antal år 1951 var 5 300. De senast tillgängliga uppgifterna för brukningsenheter m. m. med högst 2 hektar erhöles år 1951, då antalet getter inom denna storleksgrupp var 2 400. Det totala antalet getter år 1959 torde emellertid ligga under det sammanlagda antalet enligt ovan, som uppgår till 6 300. Det kan nämligen antagas, att antalet getter i den lägre gruppen även reducerats sedan år 1951.

Getskötseln har under lång tid gått tillbaka. Under åren 1942—1944 förekom en mindre ökning men sedan har antalet sjunkit kraftigt. Antalet getter uppgick år 1944 till 34 500. Från år 1944 till år 1951 förelåg en nedgång med 78 %. För brukningsenheter med mer än

2 hektar åker sjönk antalet getter mellan åren 1951—1956 med 27 %. Getskötsel förekommer huvudsakligen i vissa delar av Dalarna och Norrland.

Svin

Såsom tidigare nämnts verkställdes under år 1959 separata svinräkningar i april och oktober, vilka liksom husdjursräkningen i juni utfördes enligt representativ metod. Dessa räkningar omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland. Norrland i övrigt var liksom tidigare befriat från skyldighet att lämna uppgifter för dessa räkningar. För att erhålla en beräknad uppgift om antalet svin i hela riket har en komplettering av antalet svin enligt räkningarna i april utförts beträffande återstoden av Gävleborgs län samt Norrland i övrigt. Härvid ha för brukningsenheter med högst 2 hektar åker använts uppgifter om antalet svin enligt den allmänna jordbruksräkningen år 1951. För brukningsenheter med mer än 2 hektar åker har använts antalet svin enligt husdjursräkningen den 1 juni 1959. Då dessa uppgifter hänförde sig till senare tidpunkt av året, ha de korriigerats för att bättre motsvara antalet i april. Det sålunda erhållna *antalet svin för hela riket* i april 1959 redovisas i tab. H i jämförelse med motsvarande

uppgifter för åren 1958 och 1957. Enligt nämnda beräkningar uppgick antalet svin i april 1959 till 2 202 000 mot 2 031 000 år 1958 och 1 855 000 år 1957.

Som bakgrund till utvecklingen under år 1959 lämnas i nedanstående tablåer sammanställningar över antalet svinbesättningar och antalet svin i Götaland och Svealand enligt vår- och hösträkningarna åren 1955—1959.

Under senare år har antalet svin ökat betydligt, mellan åren 1955 och 1959 med över 40 %. Ökningen har huvudsakligen skett efter år 1956. Särskilt åren 1957—1958 förelåg en stark uppgång av svinantalet. I fråga om antalet svinbesättningar har däremot minskning noterats för samtliga år utom 1957. Den motsatta utvecklingen i fråga om antalet besättningar och svin för de senaste åren torde, liksom fallet varit tidigare, ha sammanhängt med minskad förekomst av ettsvinsbesättningar (hushållssvin) samtidigt som större besättningar ökat i antal.

Beträffande utvecklingen under år 1959 må framhållas, att ökningen av antalet svin i Svealand och Götaland uppgick till drygt 8 % enligt räkningen i april och nära 5 % i oktober i jämförelse med antalet vid motsvarande tidpunkter år 1958. Den samtidigt inträffade nedgången av antalet svinbesätt-

Vårräkningarna (Götaland och Svealand)

Tidpunkt	Antal svinbesättningar	Index	Antal svin	Index
²⁸ / ₄ 1955	129 200	100,0	1 504 500	100,0
¹⁶ / ₄ 1956	114 100	88,3	1 495 500	99,4
¹⁵ / ₄ 1957	124 600	96,4	1 787 500	118,8
¹⁴ / ₄ 1958	123 900	95,9	1 956 300	130,0
¹² / ₄ 1959	122 500	94,8	2 115 200	140,6

Hösträkningarna (Götaland och Svealand)

¹⁰ / ₁₀ 1955	165 000	100,0	1 614 400	100,0
¹⁸ / ₁₀ 1956	153 900	93,3	1 719 800	106,5
¹⁴ / ₁₀ 1957	165 500	100,3	2 023 200	125,3
¹² / ₁₀ 1958	159 300	96,5	2 164 600	134,1
¹² / ₁₀ 1959	152 900	92,7	2 264 300	140,3

Tab. K. Antal svin den 11 januari 1960 i jämförelse med antalet den 12 januari och den 12 oktober 1959

Number of hogs on 11th January 1960

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Län	Avels- svin	Därav modersuggor		Övriga svin		Summa svin	Därav hus- hålls- svin
		dräktiga första gången	övriga moder- suggor	3 måna- der och däröver	grisar under 3 mån.		
<i>Kristianstads län</i>							
¹² / ₁ 1959	36 670	7 210	28 360	159 140	148 440	344 250	7 410
¹² / ₁₀ 1959	37 040	6 380	29 560	185 120	163 590	385 750	10 870
¹¹ / ₁ 1960	35 410	5 890	28 390	179 400	148 980	363 790	6 830
Förändring, i %, i förhållande till ¹² / ₁₀ 1959	- 4,4	- 7,7	- 4,0	- 3,1	- 8,9	- 5,7	- 37,2
i förhållande till ¹² / ₁ 1959	- 3,4	- 18,3	+ 0,1	+ 12,7	+ 0,4	+ 5,7	- 7,8
<i>Malmöhus län</i>							
¹² / ₁ 1959	38 540	7 230	29 760	168 700	155 940	363 180	6 620
¹² / ₁₀ 1959	39 170	6 240	31 460	198 930	171 170	409 270	10 600
¹¹ / ₁ 1960	37 880	6 020	30 380	187 850	164 080	389 810	6 890
Förändring, i %, i förhållande till ¹² / ₁₀ 1959	- 3,3	- 3,5	- 3,4	- 5,6	- 4,1	- 4,8	- 35,0
i förhållande till ¹² / ₁ 1959	- 1,7	- 16,7	+ 2,1	+ 11,4	+ 5,2	+ 7,3	+ 4,1
<i>Hallands län</i>							
¹² / ₁ 1959	29 550	6 280	22 660	72 670	112 140	214 360	2 910
¹² / ₁₀ 1959	29 230	4 950	23 670	80 810	111 800	221 840	4 710
¹¹ / ₁ 1960	27 720	4 290	22 920	79 800	115 870	223 390	2 750
Förändring, i %, i förhållande till ¹² / ₁₀ 1959	- 5,2	- 13,3	- 3,2	- 1,2	+ 3,6	+ 0,7	- 41,6
i förhållande till ¹² / ₁ 1959	- 6,2	- 31,7	+ 1,1	+ 9,8	+ 3,3	+ 4,2	- 5,5
<i>Skaraborgs län</i>							
¹² / ₁ 1959	27 300	4 910	21 780	105 340	106 860	239 500	5 350
¹² / ₁₀ 1959	27 690	4 740	22 300	108 530	115 200	251 420	7 940
¹¹ / ₁ 1960	26 740	4 700	21 370	101 710	105 430	233 880	4 710
Förändring, i %, i förhållande till ¹² / ₁₀ 1959	- 3,4	- 0,8	- 4,2	- 6,3	- 8,5	- 7,0	- 40,7
i förhållande till ¹² / ₁ 1959	- 2,1	- 4,3	- 1,9	- 3,4	- 1,3	- 2,3	- 12,0

ningar utgjorde 1 respektive 4 %. Utvecklingen för de olika kategorierna av svin framgår i fråga om antalet i april av tab. H. För samtliga slag av svin förelåg ökning jämfört med april 1958. Den relativa uppgången utgjorde för fargaltar nära 1 % och för modersuggor över

4 %. Ökningen var störst för grisar under 3 månader, nämligen över 12 %. Uppgången för gödsvin, 3 månader och däröver, utgjorde drygt 5 %. Beträffande resultaten av svinräkningen i oktober 1959, för vilken jämförelse med närmast föregående år ej gjorts i tabel-

lerna, kan nämnas att antalet avelssvin ökade med nära 3 %, gödsvin, 3 månader och däröver, med över 5 % och grisar under 3 månader med drygt 4 %.

Den förut berörda utvecklingen av antalet hushållssvin belyses närmare av följande tablå, där antalet hushållssvin i Götaland och Svealand i oktober för vissa av åren 1943—1959 sammanställts med motsvarande antal svinbesättningar. Såsom framgår därav föreligger ett samband mellan utvecklingen för hushållssvin och besättningar. Antalet hushållssvin har sålunda sjunkit starkt samtidigt med nedgången av besättningarnas antal. Liksom i fråga om besättningarna konstateras för år 1957 ett avbrott i den tidigare utvecklingen, d. v. s. en ökning av antalet hushållssvin.

		Hushållssvin		Svin-
		Antal	Index (1943 = 100)	besättn. Index (1943 = 100)
oktober	1943	. . 391 710	100,0	100,0
»	1947	. . 260 980	66,6	73,4
»	1951	. . 204 760	52,3	61,1
»	1953	. . 182 840	46,7	57,2
»	1955	. . 148 080	37,8	50,2
»	1956	. . 128 710	32,9	46,8
»	1957	. . 158 390	40,4	50,3
»	1958	. . 150 320	38,4	48,4
»	1959	. . 145 520	37,1	46,5

De vid husdjursräkningen i juni 1959 erhållna uppgifterna om antalet svin angivas i *tab. M* med fördelning på olika storleksgrupper.

Resultaten av den extra svinräkningen den 11 januari 1960 redovisas i *tab. K* i jämförelse med motsvarande antal i januari respektive oktober 1959. Det totala antalet svin i januari 1960 var i Kristianstads, Malmöhus och Hallands län högre än vid motsvarande tidpunkt år 1959. I Skaraborgs län förelåg en liten nedgång. Ökningen för de tre först-

nämnda länen hänförde sig till gödsvin och främst gödsvin 3 månader och däröver. För samtliga fyra län konstateras minskning av antalet avelssvin. Nedgången kom huvudsakligen på modersuggor dräktiga första gången. I Kristianstads, Malmöhus och Hallands län var antalet avsevärt lägre än år 1959. Beträffande övriga modersuggor voro avvikelserna ganska små. I jämförelse med antalet svin i oktober 1959 förelåg nedgång i Kristianstads, Malmöhus och Skaraborgs län, medan Hallands län hade obetydligt högre antal än i oktober. Nedgången för de tre förstnämnda länen hänförde sig till samtliga angivna slag av svin. Ökningen i Hallands län kom på grisar under 3 månader, medan övriga grupper även där sjönk från oktober till januari. Tabellen visar för ifrågasvarande fyra län även utvecklingen av antalet hushållssvin. I förhållande till oktober konstateras en stark nedgång, vilket i huvudsak torde återspegla en säsongmässig förändring.

I *tab. 12* redovisas för län och hushållningssällskapsområden antalet svinbesättningar och antalet svin i april och oktober år 1959. På grund av viss osäkerhet för mindre områden beträffande antalet fargaltar ha dessa redovisats tillsammans med modersuggorna under rubriken avelssvin. I not till tabellen angives för hela det undersökta området avelssvinens fördelning på fargaltar samt modersuggor av olika slag.

Vid jämförelse mellan svinstammens storlek i april och oktober framgår, att både antalet besättningar och antalet svin är betydligt större på hösten än våren och att ökningen hänför sig främst till gödsvin (över 3 månader). Däremot är antalet modersuggor i regel högre på våren. Dessa förhållanden återspegla en naturlig säsongvariation. Under våren

ökas produktionen av smågrisar, som uppfödas under sommaren, vilket kommer till uttryck i högre antal gödsvin, bl. a. hushållssvin, på hösten. Det högre antalet besättningar på hösten står i samband med det större antalet hushållssvin under denna del av året.

För de viktigaste svinproducerande länen kan erhållas en fullständigare belysning av förändringarna i antalet svin under året. I Kristianstads, Malmöhus, Hallands och Skaraborgs län ha, såsom förut nämnts, svinräkningar företagits fyra gånger under år 1959 samt dessutom i januari 1960.

I nedanstående tablå har gjorts en sammanställning av indextalet, där antalet i januari 1959 har satts lika med 100. Om den gemensamma utvecklingen för samtliga fyra län betraktas, framgår att det totala antalet ökade något från januari till april och sedan var nästan

oförändrat i juni. I oktober förelåg en ökning, som torde ge uttryck för en säsongmässig förändring. Från oktober sjönk svinantalet, men det var dock något högre än i januari 1959. I fråga om de tre kategorierna av svin konstateras för avelssvin en uppgång i april och juni med nedgång i oktober och ytterligare tillbakagång i januari. Antalet gödsvin, 3 månader och däröver, var endast obetydligt högre i april och juni än i januari men ökade starkt i oktober och gick sedan ned i januari 1960. Grisar under 3 månader utmärktes av större ökning från januari till april än de två andra svingrupperna men antalet var sedan nästan oförändrat i juni och oktober. Efter nedgång i januari var antalet något högre än vid samma tidpunkt år 1959. De förändringar i antalet svin under året, som betingas av enbart säsongmässiga faktorer, framträder emellertid

	Kristianstads län	Malmöhus län	Hallands län	Skaraborgs län	Samtliga fyra län
<i>Avelssvin</i>					
jan. 1959	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	104,9	104,6	100,9	101,2	103,2
juni »	103,5	105,5	104,9	104,2	104,6
okt. »	101,0	101,6	98,9	101,4	100,8
jan. 1960	96,6	98,3	93,8	97,9	96,7
<i>Övriga svin 3 mån. och däröver</i>					
jan. 1959	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	109,1	103,1	98,9	94,9	102,7
juni »	112,8	100,0	92,5	92,5	101,4
okt. »	116,3	117,9	111,2	103,0	113,4
jan. 1960	112,7	111,4	109,8	96,6	108,5
<i>Grisar under 3 mån.</i>					
jan. 1959	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	106,6	105,4	104,2	112,6	107,0
juni »	110,2	109,5	106,4	101,4	107,4
okt. »	110,2	109,8	99,7	107,8	107,3
jan. 1960	100,4	105,2	103,3	98,7	102,1
<i>Summa svin</i>					
jan. 1959	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	107,6	104,3	101,9	103,5	104,7
juni »	110,7	104,7	101,5	97,8	104,4
okt. »	112,1	112,7	103,5	105,0	109,2
jan. 1960	105,7	107,3	104,2	97,7	104,3

ej fullt isolerade vid denna jämförelse, då svinantalet samtidigt påverkas av utvecklingstendenser, som sträcka sig över växlingarna inom året. Den här konstaterade nedgången av antalet avelssvin i januari 1960 torde sålunda ej vara en säsongmässig förändring utan tyder på att en begränsning av svinproduktionen skett. I redogörelser för resultaten av svinräkningarna i april och oktober 1959, som publicerats i Jordbruksekonomiska Meddelanden nr 8 1959 och nr 1 1960 finnas utförliga analyser av utvecklingen.

I fråga om svinskötselns relativa omfattning i olika områden visar tab. I, att Kristianstads, Malmöhus och Hallands län skilja sig från övriga län genom avsevärt högre relativt antal svin, nämligen för år 1959 respektive 162,0, 114,9 och 153,3 på 100 hektar jordbruksareal. Motsvarande tal för de tre naturliga huvudområdena uppgingo till 70,6 för södra och mellersta Sveriges slättbygder, 56,7 för skogs- och dalbygderna och 17,3 för norra Sverige. Svinskötseln har sålunda den största relativa omfattningen i södra och mellersta Sveriges slättbygder i olikhet mot nötkreaturskötseln, som där är relativt lägst.

Uppgifter om antalet *tjänstbara galtar* och *betäckta suggor* ha insamlats sedan år 1933. Enligt under år 1934 utfärdade bestämmelser skulle innehavare av fargalt i Svealand och Götaland månadsvis lämna uppgift om antalet fargaltar och det sammanlagda antalet under varje månad av dessa betäckta suggor. Den lokala insamlingen av dessa uppgifter åvilde landsfiskalerna respektive magistraterna eller kommunalborgmästarna, som skulle insända dem till statistiska centralbyrån, där bearbetningen verkställdes. Under senare tid hade konstaterats en tilltagande ofullständighet i denna

statistik, varför en effektivisering därav ansågs erforderlig. Den 1 februari 1954 genomfördes en omläggning av galt- och betäckningsstatistiken. Den viktigaste förändringen därvid var, att uppgiftsinsamlingen överflyttades till hushållningssällskapen. Enligt de nya bestämmelserna angående befrämjandet i allmänhet av svinaveln föras hos dessa bl. a. galtregister och kontrollregister över avelssvin. Hushållningssällskapen ha därigenom möjlighet att utöva kontroll över att redovisningen blir fullständig. Enligt särskilda bestämmelser¹ för betäckningsstatistiken skall envar innehavare av galt, som utnyttjas för avelsändamål, dels föra journal med fortlöpande uppgifter om betäckningar samt om försäljning och inköp av fargalt, dels första dagen efter varje kalendermånads utgång till vederbörande hushållningssällskap insända kopia av de uppgifter, som under månaden införts i betäckningsjournalen. Galtinnehavarnas månadsuppgift omfattar sålunda numera, i olikhet mot tidigare, redovisning för varje betäckning under månaden. Uppgiftsskyldigheten har vidare utvidgats till att omfatta hela riket. Det åligger varje hushållningssällskap att kontrollera galthållarnas redovisning, att upprätta sammandrag för sällskapets område och insända detta till statistiska centralbyrån senast 10 dagar efter kalendermånadens utgång. Inom centralbyrån göres därefter en sammanställning, som visar antalet tjänstbara galtar och antalet betäckta suggor under den senast förflutna månaden samt förändringarna i jämförelse med närmast föregående månad och motsvarande månad föregående år. Dessa månadsrapporter tillställas månadsvis de närmast intresserade myndigheterna samt publiceras i tidskriften Lantman-

¹ Kungl. kung. den 30 december 1953 (nr 758).

Tab. L. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor för varje månad åren 1955—1959

Number of boars and covered sows

År	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Medeltal per år resp. summa
<i>Svealand och Götaland</i>													
Tjänstbara galtar													
Antal													
1955	4 643	4 551	4 560	4 635	4 593	4 534	4 430	4 420	4 415	4 445	4 504	4 560	4 524
1956	4 608	4 659	4 740	4 811	4 815	4 808	4 838	4 876	4 938	5 053	5 091	5 265	4 875
1957	5 346	5 449	5 481	5 613	5 735	5 828	5 907	5 962	5 960	5 949	5 917	6 090	5 770
1958	6 265	6 259	6 366	6 431	6 402	6 390	6 409	6 363	6 349	6 297	6 322	6 434	6 357
1959	6 449	6 599	6 630	6 705	6 696	6 628	6 558	6 587	6 609	6 654	6 629	6 532	6 606
Betäckta suggor													
Antal													
1955	24 625	21 321	22 900	23 993	24 187	22 898	19 653	18 546	18 836	21 304	25 938	25 974	270 175
1956	27 142	21 687	28 607	29 332	27 462	25 313	23 989	26 289	23 553	26 598	27 608	30 324	317 904
1957	32 614	31 180	31 184	31 130	33 192	32 171	33 990	30 451	24 962	24 417	28 837	33 078	367 206
1958	34 934	28 753	29 279	29 520	29 974	30 353	28 619	28 320	25 026	27 741	32 555	35 035	360 109
1959	33 993	30 114	30 407	30 906	32 732	30 119	28 508	27 844	27 752	28 630	29 771	28 212	358 988
Index													
1955	100	86,6	93,0	97,4	98,2	93,0	79,8	75,3	76,5	86,5	105,3	105,5	—
1956	100	79,9	105,4	108,1	101,2	93,3	88,4	96,9	86,8	98,0	101,7	111,7	—
1957	100	95,6	95,6	95,4	101,8	98,6	104,2	93,4	76,5	74,9	88,4	101,4	—
1958	100	82,3	83,8	84,5	85,8	86,9	81,9	81,1	71,6	79,4	93,2	100,3	—
1959	100	88,6	89,5	90,9	96,3	88,6	83,9	81,9	81,6	84,2	87,6	83,0	—
<i>Hela riket</i>													
Tjänstbara galtar													
Antal													
1959	6 712	6 866	6 895	6 971	6 963	6 894	6 827	6 854	6 877	6 924	6 894	6 800	6 873
Betäckta suggor													
Antal													
1959	35 370	31 281	31 532	32 044	33 909	31 438	29 544	28 874	28 748	29 615	30 843	29 345	372 543

nen, Jordbrukarnas Föreningsblad och Jordbruksekonomiska Meddelanden. I föreliggande redogörelse återgivas i tab. L resultaten för sista 5-årsperioden beträffande tjänstbara galtar och betäckta suggor för de olika månaderna. För betäckta suggor angivas i tabellen även index, som visa förändringarna under året; antalet i januari respektive år har satts lika med 100.

Beträffande utvecklingen av antalet

betäckningar under år 1959 konstateras en nedgång från januari till februari, nämligen för hela riket från 35 400 till 31 300. Under de följande två månaderna förelåg en obetydlig ökning. I maj ökade betäckningarna mera och uppgick då till 33 900. Därefter följde nedgång till augusti—september, som hade de lägsta månadssiffrorna. Efter ökning under oktober och november gick antalet betäckningar tillbaka något i december,

då det utgjorde 29 300 eller betydligt mindre än i januari. Det totala antalet betäckningar år 1959 utgjorde för hela riket 372 500 eller lika som närmast föregående år. Antalet tjänstbara galtar varierade endast obetydligt mellan olika månader och uppgick i medeltal till då 6 900.

Höns

Den samtidigt med svinräkningen i april 1959 verkställda hönsräkningen utfördes även enligt stickprovsmetod och omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland. Inom det undersökta området redovisades vid 1951 års jordbruksräkning 95 % av det totala antalet höns och kycklingar i riket. Sammanställningen i tab. H visar utvecklingen i jämförelse med åren 1958 och 1957. De i tabellen lämnade uppgifterna avse hela riket. Siffror för hela riket ha erhållits genom komplettering för Norrland utom Gästrikland. Därvid ha för hönsinnehavare med högst 2 hektar åker använts uppgifter om antalet höns och kycklingar enligt jordbruksräkningen år 1951. För brukningsenheter med mer än 2 hektar åker har använts antalet enligt husdjursräkningen i juni 1959, som omfattade hela riket. Dessa uppgifter ha emellertid korrigerats med hänsyn till att de avsågo en senare tidpunkt av året. Antalet höns i april 1959 i hela riket utgjorde efter nämnda kompletteringar 7 872 000, vilket innebar en ökning sedan år 1958 med nära 5 %. I fråga om kycklingar, som vid samma tidpunkt uppgick till 4 681 000, var ökningen större, nämligen drygt 23 %. Det sammanlagda antalet höns och kycklingar år 1959 utgjorde 12 553 000, vilket var 1 246 000 (11 %) mer än år 1958. Det föreligger emellertid ej full jämförbarhet med år

1958, beroende på att vissa kompletteringar företogs vid hönsräkningen i april 1959 för gruppen hönsinnehavare med högst 2 hektar åker. För denna grupp har stickprovet ej omfattat stora hönsbesättningar, för vilka total redovisning eftersträvats. Med hjälp av förteckningar från Svenska ägghandelsförbundet kunde en fullständigare redovisning erhållas vid 1959 års hönsräkning. För att få en belysning av utvecklingen sedan år 1958 måste därför jämförelse göras för antalet höns vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. För denna kategori var ökningen av antalet höns densamma som för totala antalet höns (4,9 %), medan uppgången för kycklingar var betydligt lägre än som framgår av tab. H, nämligen 7,4 %. Det sammanlagda antalet höns och kycklingar år 1959 var enligt denna jämförelse 5,6 % högre än närmast föregående år. Följande sammanställning visar den relativa fördelningen av höns och kycklingar på brukningsenheter med mer än 2 hektar åker respektive innehavare med högst 2 hektar åker.

	Höns %	Kyck- lingar %	Sum- ma %
Brukningsenheter med mer än 2 hektar åker . . .	82,7	57,5	73,2
Brukningsenheter och lägenheter m. m. med högst 2 hektar åker	17,3	42,5	26,8
Summa	100	100	100

Såsom framgår härav kom år 1959 en mycket stor del av antalet kycklingar på innehavare med högst 2 hektar åker, och huvuddelen av dessa kycklingar hänförde sig till ovan nämnda totalräknade stora besättningar, nämligen 83,7 %, vilket var 35,6 % av totala antalet kycklingar.

Tab. M. Fördelning på olika storleksgrupper av antalet husdjur den 1 juni 1959, hela riket

Number of domestic animals within different size groups

Djurslag	Absoluta tal									Relativa tal								
	0—2 ¹ ha	2—5 ha	5—10 ha	10—20 ha	20—30 ha	30—50 ha	50— 100 ha	över 100 ha	Sum- ma	0—2 ha	2—5 ha	5— 10 ha	10— 20 ha	20— 30 ha	30— 50 ha	50— 100 ha	över 100 ha	Sum- ma
Hästar, 3 år och däröver	17 420	38 160	66 980	50 920	15 400	9 980	5 620	4 860	209 340	8,3	18,2	32,0	24,3	7,4	4,8	2,7	2,3	100
Unghästar, 1 och 2 år .	190	750	2 980	4 210	1 710	1 480	1 220	1 000	13 540	1,4	5,6	22,0	31,1	12,6	10,9	9,0	7,4	100
Förl	90	280	1 350	2 090	630	650	480	560	6 130	1,5	4,6	22,0	34,1	10,3	10,6	7,8	9,1	100
Summa hästar	17 700	39 190	71 310	57 220	17 740	12 110	7 320	6 420	229 010	7,7	17,1	31,1	25,0	7,8	5,3	3,2	2,8	100
Tjurar och oxar, 1 år och däröver	520	1 380	5 130	9 850	5 050	3 670	2 030	2 170	29 800	1,7	4,6	17,2	33,1	17,0	12,3	6,8	7,3	100
Kor, som kalvat endast en gång	10 700	25 460	52 110	67 470	30 900	24 850	17 260	17 500	246 250	4,3	10,3	21,2	27,4	12,6	10,1	7,0	7,1	100
Övriga kor	75 350	152 140	280 830	300 410	116 910	83 840	51 530	46 040	1 107 050	6,8	13,7	25,4	27,1	10,6	7,6	4,6	4,2	100
Kvigor, 1 år och däröver avsedda för pålägg .	7 500	30 590	85 810	132 250	66 040	56 620	39 140	41 290	459 240	1,6	6,7	18,7	28,8	14,4	12,3	8,5	9,0	100
Stutar, kvigor och kal- var, 1 år och däröver avsedda för slakt . .	710	7 830	19 840	37 470	24 030	25 670	18 800	24 590	158 940	0,4	4,9	12,5	23,6	15,1	16,2	11,8	15,5	100
Kalvar under 1 år av- sedda för pålägg . .	6 920	23 840	62 890	94 960	47 360	40 860	27 460	27 970	332 260	2,1	7,2	18,9	28,6	14,2	12,3	8,3	8,4	100
Kalvar under 1 år av- sedda för slakt . . .	7 920	35 330	57 360	56 500	27 180	24 120	16 760	21 560	246 730	3,2	14,3	23,3	22,9	11,0	9,8	6,8	8,7	100
Summa nötkreatur	109 620	276 570	563 970	698 910	317 470	259 630	172 980	181 120	2 580 270	4,2	10,7	21,9	27,1	12,3	10,1	6,7	7,0	100
Får och lamm	16 600	20 280	26 720	28 330	14 350	15 690	10 670	13 190	145 830	11,4	13,9	18,3	19,4	9,8	10,8	7,3	9,1	100
Fargaltar	100	100	770	2 080	1 690	1 570	920	590	7 820	1,3	1,3	9,8	26,6	21,6	20,1	11,8	7,5	100
Modersuggor	1 450	11 850	46 180	86 920	42 140	31 750	15 550	9 650	245 490	0,6	4,8	18,8	35,4	17,2	12,9	6,4	3,9	100
Övriga svin, 3 mån. o. däröver	31 720	35 680	116 130	250 800	137 560	129 880	91 730	92 840	886 340	3,6	4,0	13,1	28,3	15,5	14,6	10,4	10,5	100
Grisar under 3 mån. .	22 040	70 550	218 880	351 240	163 240	129 580	71 940	49 440	1 076 910	2,0	6,6	20,3	32,6	15,2	12,0	6,7	4,6	100
Summa svin och grisar	55 310	118 180	381 960	691 040	344 630	292 780	180 140	152 520	2 216 560	2,5	5,3	17,2	31,2	15,6	13,2	8,1	6,9	100

¹ Antalet husdjur i storleksgruppen 0—2 hektar enligt 1951 års jordbruksräkning.

Nötkreatursenheter¹

För att erhålla jämförbara uttryck för kreatursskötselns omfattning som helhet betraktad inom olika områden ha de olika slagen av husdjur reducerats till en gemensam enhet, enligt inom jordbruksstatistiken tidigare tillämpade grunder. Resultaten av denna omräkning meddelas i *tab. 13*. Det sålunda beräknade antalet nötkreatursenheter uppgick år 1959 till 2 876 000 mot 2 853 000 år 1958. Ökningen motsvarade 0,8 %.

Det till nötkreatursenheter omräknade antalet husdjur har satts i relation till jordbruksarealen. I *tab. I* redovisas antalet nötkreatursenheter per 100 hektar reducerad jordbruksjord för samtliga län och naturliga områden. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder hade liksom de senaste åren det högsta relativa antalet nötkreatursenheter. År 1959 uppgick det där till 93,0 mot 86,3 % i norra Sverige, som tidigare (före år 1956) hade största antalet nötkreatur per hektar jordbruksjord. I slättbygderna var antalet betydligt lägre, 66,1. För hela riket uppgick det relativa antalet nötkreatursenheter år 1959 till 77,1.

Husdjurens fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen

I likhet med arealuppgifterna ha även uppgifterna till kreatursräkningen år 1959 blivit föremål för en särskild bearbetning, avsedd att belysa husdjurens fördelning på olika storleksgrupper efter åkerarealen. I *tab. M* lämnas för hela riket uppgifter om dels det absoluta antalet hästar, nötkreatur, får och svin, dels

det relativa antalet inom olika storleksgrupper. För de storleksgrupper, som voro uteslutna vid kreatursräkningen år 1959, har komplettering företagits med användande av uppgifter från jordbruksräkningen år 1951.

Fördelningen av antalet husdjur på olika storleksgrupper grundar sig på storleksgruppfördelningen av den totala åkerarealen enligt jordbruksräkningen år 1956. På grund av att åkerarealens fördelning på olika storleksgrupper undergår en fortlöpande förskjutning från lägre mot högre grupper, uppstår för åren mellan jordbruksräkningarna någon överskattning för de lägre storleksgrupperna och motsvarande underskattning för de högre. Denna avvikelse ökar med antalet år efter senaste jordbruksräkning. Den för år 1959 redovisade storleksgruppfördelningen av antalet husdjur torde i någon mån ha påverkats av nämnda förhållande. Enligt *tab. M* kom år 1959 81 % av hästarna, 64 % av nötkreaturen, 63 % av fåren och 56 % av svinen på brukningsenheter med högst 20 hektar åker. En betydande del av husdjuren hänförde sig till småbruk (brukningsenheter med högst 10 hektar åker), nämligen 56 % av hästarna, 37 % av nötkreaturen, 44 % av fåren och 25 % av svinen. Av hästar och får kommer sålunda större andel på de mindre jordbruken än i fråga om nötkreatur och svin. Brukningsenheter med 10—20 hektar åker representerar en stor del av svinstammen, år 1959 drygt 31 %.

Fargaltar förekomma endast i mindre omfattning på de mindre jordbruken; däremot synes förekomsten av modersuggor vara ganska stor. Omkring hälften av avelssvinen hänför sig till brukningsenheter med 10—30 hektar åker. I fråga om nötkreaturen konstateras, att en mycket stor andel av kalvar under 1

¹ 1 nötkreatursenhet = 1 fullvuxet nötkreatur, 2 ungnöt eller kalvar, $\frac{2}{3}$ vuxen häst, $\frac{1}{3}$ unghäst eller föl, 4 svin, 10 får resp. 12 getter. Till kaniner, fjäderfän och bisamhällen har hänsyn ej tagits.

år, avsedda för slakt, kommer på brukningsenheter med högst 10 hektar åker, medan det relativa antalet stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda

för slakt är lågt. Göddjursuppfödning synes främst förekomma på medelstora och stora jordbruk.

IV. Arbetskraften i jordbruket

Sedan år 1951 ha vid arealinventeringarna i juni förutom de uppgifter, som redovisas i de föregående kapitlen, även infördrats uppgifter om i jordbruket sysselsatta personer med fördelning på olika kategorier. Fr. o. m. år 1952 ha dessutom inhämtats uppgifter om det totala antalet under närmast föregående år i jordbruket lejda arbetstimmar. Uppgiftsformuläret, vilket ingår som bilaga i denna publikation, har därefter varit oförändrat. Uppgifterna avse enbart brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. På grundval av detta material ha verkställts skattningar av arbetskraftens storlek i jordbruket inom olika områden och storleksgrupper.

Uppgifterna ha omfattat alla, som vid ifrågavarande tidpunkt varit sysselsatta inom jordbruket, med fördelning på brukare och deras familjemedlemmar samt lejd arbetskraft över 15 år. Inom den sistnämnda gruppen har uppdelning skett på fast anställda och tillfälligt anställda. Några närmare anvisningar för uppgiftslämnandet, t. ex. om avgränsning i förhållande till hemsysslor och skogsarbete, som kan vara kombinerade med jordbruksarbete, ha icke förekommit. Detta har möjligen medfört att gruppen brukare jämte familjemedlemmar avgränsats på varierande sätt. Sålunda torde till familjen hörande kvinnor, som huvudsakligen sysslat med hushållsarbete, i vissa fall ha medtagits. Vidare förefinnes risk för att personer, som tillfälligt arbetat i t. ex. skogsav-

verkning, kunna ha betraktats som sysselsatta i jordbruket. Då jordbrukets arbetskraft varierar under året och de infördrade uppgifterna avse en viss bestämd dag, kunna de här framlagda uppgifterna om antalet sysselsatta i början av juni icke göra anspråk på att representera den genomsnittliga arbetskraften under ifrågavarande år. Avsikten har varit, att dessa undersökningar, utförda under en längre tid, skulle bidra till att belysa de relativa förändringarna från år till år i arbetsvolymen. År 1955 påbörjades liknande undersökningar av arbetskraftens storlek i oktober i samband med arealinventeringen. Sedan år 1956 inhämtas dylika uppgifter även i anslutning till svinräkningen i april. Sålunda utföras skattningar av arbetskraftens storlek fr. o. m. år 1956 tre gånger om året, i april, juni och oktober.

I tab. N angives för de tre huvudområdena och hela riket det beräknade antalet i jordbruket sysselsatta personer i början av juni åren 1957—1959 samt det totala antalet lejda arbetstimmar åren 1957 och 1958.

Av tabellen framgår, att det totala antalet i jordbruket sysselsatta personer den 1 juni 1959 på brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i hela riket enligt undersökningen utgjorde 573 000 mot 584 000 år 1958 och 602 000 år 1957, vilket innebar en nedgång med 1,9 % sedan år 1958 och 4,8 % jämfört med år 1957. Antalet i jordbruket sysselsatta

Tab. N. Antal i jordbruket den 3 juni 1957, 2 juni 1958 och den 1 juni 1959 sysselsatta personer över 15 år samt totala antalet lejda arbetstimmar åren 1957 och 1958

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture and number of paid working-hours on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land

Uppgifterna avse bruksenheter med mer än 2 hektar åker

	Södra och mellersta Sveriges slättbygder			Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder			Norra Sverige			Hela riket		
	1957 ¹ / ₆	1958 ² / ₆	1959 ¹ / ₆	1957 ¹ / ₆	1958 ² / ₆	1959 ¹ / ₆	1957 ¹ / ₆	1958 ² / ₆	1959 ¹ / ₆	1957 ¹ / ₆	1958 ² / ₆	1959 ¹ / ₆
<i>Brukaren jämte familjemedlemmar</i>												
Män	108 790	104 630	102 890	114 560	113 580	111 510	71 640	70 610	68 180	289 990	288 820	282 580
Index	100,0	100,8	99,1	100,0	99,1	97,3	100,0	98,6	95,2	100,0	99,6	97,4
Kvinnor	74 190	71 890	72 380	85 200	82 500	82 060	57 780	53 730	53 690	217 170	208 120	208 130
Index	100,0	96,9	97,6	100,0	96,8	96,3	100,0	93,0	92,9	100,0	95,8	95,8
<i>Lejd arbetskraft</i>												
<i>Fäst anställda</i>												
Män	31 470	29 640	28 060	9 890	9 740	8 990	1 330	1 100	1 110	42 690	40 480	38 160
Index	100,0	94,2	89,2	100,0	98,5	90,9	100,0	82,7	83,5	100,0	94,8	89,4
Kvinnor	4 460	3 530	3 900	2 560	2 080	2 700	1 180	1 410	1 370	8 200	7 020	7 970
Index	100,0	79,1	87,4	100,0	81,3	105,5	100,0	119,5	116,1	100,0	85,6	97,2
<i>Fällfälligt anställda</i>												
Män	15 450	14 960	13 340	7 400	7 160	6 400	5 680	5 300	4 070	28 530	27 420	23 810
Index	100,0	96,8	86,3	100,0	96,8	86,5	100,0	93,3	71,7	100,0	96,1	83,5
Kvinnor	12 000	9 830	10 030	2 120	1 370	1 390	1 200	1 130	800	15 320	12 330	12 220
Index	100,0	81,9	83,6	100,0	64,6	65,6	100,0	94,2	66,7	100,0	80,5	79,8
<i>Samtliga sysselsatta</i>												
Män	150 710	149 230	144 290	131 850	130 480	126 900	78 650	77 010	73 360	361 210	356 720	344 550
Index	100,0	99,0	95,7	100,0	99,0	96,2	100,0	97,9	93,3	100,0	98,8	95,4
Kvinnor	90 650	85 250	86 310	89 880	85 950	86 150	60 180	56 270	55 860	240 690	227 470	228 320
Index	100,0	94,0	95,2	100,0	95,6	95,9	100,0	93,5	92,9	100,0	94,5	94,9
<i>Totala antalet lejda arbetstimmar</i>												
År 1957	År 1958	År 1959	År 1957	År 1958	År 1959	År 1957	År 1958	År 1959	År 1957	År 1958	År 1959	
Antal	105 563 980	102 048 670	..	39 002 900	37 168 320	..	11 230 030	10 040 130	..	155 796 910	149 257 120	..
Index	100,0	96,7	..	100,0	95,3	..	100,0	89,4	..	100,0	95,8	..

fördelade sig den 1 juni 1959 på 491 000 brukare jämte familjemedlemmar, varav 283 000 män och 208 000 kvinnor, 46 000 fast anställda, varav 38 000 män och 8 000 kvinnor samt 36 000 tillfälligt anställda, varav 24 000 män och 12 000 kvinnor.

I fråga om utvecklingen för hela riket under tiden 1957—1959 för de olika kategorierna av arbetskraft har nedgången relativt sett varit störst för den lejda arbetskraften. Sålunda minskade de fast anställda med 11 % för män och 3 % för kvinnor samt de tillfälligt anställda med 17 % för män och 20 % för kvinnor. För gruppen brukare jämte familjemedlemmar var nedgången under samma tid 3 % för män och 4 % för kvinnor. En jämförelse mellan de tre huvudområdena visar bland annat följande. För gruppen brukare jämte familjemedlemmar har nedgången varit större i norra Sverige än i de två övriga områdena. Detsamma gäller gruppen fast anställda män, medan gruppen fast anställda kvinnor kännetecknas av en något mera ojämn utveckling. För denna grupp redovisas nedgång i slättbygdena, medan ökat antal konstateras för de två övriga områdena. Den tillfälligt anställda arbetskraften visar för män minskning i samtliga områden. Nedgången har varit störst i norra Sverige med 28 %; i vart och ett av de två övriga områdena har minskningen utgjort 14 %. För tillfälligt anställda kvinnor redovisas också nedgång, nämligen med 16 % i södra och mellersta Sveriges slättbygder och med 33—34 % i de två andra områdena.

Variationer i antalet sysselsatta, särskilt tillfälligt anställda, kunna orsakas av olika faktorer, t. ex. onormala väderleksförhållanden, växtlighetens utveckling, förändringar i driften o. d. Därför bör antalet i jordbruket under

hela året lejda arbetstimmar bättre belysa utvecklingen från år till år. Uppgifterna om totala antalet arbetstimmar för lejda arbetskraft under kalenderåret inom hela riket samt relativa förändringar av arbetsvolymen redovisas i följande tabell.

	År 1955	År 1956	År 1957	År 1958
Milj. arbetstimmar	180,97	166,88	155,80	149,26
Minskning i %	—	7,8	6,6	4,2

I tab. 16 lämnas för de tre huvudområdena och hela riket uppgifter om arbetskraftens storlek inom olika storleksgrupper år 1959. Tab. O visar för de tre huvudområdena och hela riket den relativa fördelningen på storleksgrupper av dels samtliga kategorier av sysselsatta i jordbruket och dels antalet lejda arbetstimmar i jämförelse med åkerarealens och brukningsenheternas fördelning enligt 1956 års jordbruksräkning.

Arbetskraftens storlek i förhållande till åkerarealen belyses storleksgruppsvis i tab. 17. Såsom framgår därav är antalet i jordbruket sysselsatta brukare jämte familjemedlemmar per 100 hektar åker helt naturligt högst i den lägsta storleksgruppen och avtar starkt med ökad storlek på brukningsenheterna. För fast anställda män liksom för antalet lejda arbetstimmar konstateras ett motsatt förhållande. Beträffande fast anställda kvinnor och tillfälligt anställda av båda könen föreligger ej något utpräglat samband mellan antalet anställda per 100 hektar åker och brukningsenheternas storlek. En jämförelse storleksgruppsvis mellan de tre huvudområdena visar för de lägsta grupperna något högre antal brukare jämte familjemedlemmar per 100 hektar åker i södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder samt i norra Sverige än i slättbygdena. I frå-

Tab. P. I jordbruket den 1 oktober 1958, 13 april, 1 juni och 1 oktober 1959 sysselsatt arbetskraft över 15 år

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

	Södra och mellersta Sveriges slättbygder				Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder				Summa			
	1958 1/10	1959 13/4	1959 1/6	1959 1/10	1958 1/10	1959 13/4	1959 1/6	1959 1/10	1958 1/10	1959 13/4	1959 1/6	1959 1/10
<i>Brukaren jämte familjemedlemmar</i>												
Män	104 890	101 680	102 890	101 010	114 140	108 650	111 510	108 730	219 030	210 330	214 400	209 740
Index	100	96,9	98,1	96,3	100	95,2	97,7	95,3	100	96,0	97,9	95,8
Kvinnor	72 800	68 310	72 380	70 750	83 210	77 660	82 060	80 110	156 010	145 970	154 440	150 860
Index	100	93,8	99,4	97,2	100	93,3	98,6	96,3	100	93,6	99,0	96,7
<i>Lejd arbetskraft</i>												
<i>Fast anställda</i>												
Män	29 340	27 440	28 060	26 940	9 970	9 290	8 990	8 970	39 310	36 730	37 050	35 910
Index	100	93,5	95,6	91,8	100	93,2	90,2	90,0	100	93,4	94,3	91,4
Kvinnor	3 790	3 510	3 900	4 010	1 850	2 530	2 700	2 540	5 640	6 040	6 600	6 550
Index	100	92,6	102,9	105,8	100	136,8	145,9	137,3	100	107,1	117,0	116,1
<i>Tillfälligt anställda</i>												
Män	18 000	7 370	13 340	12 260	11 200	5 550	6 400	7 870	29 200	12 920	19 740	20 130
Index	100	40,9	74,1	68,1	100	49,6	57,1	70,3	100	44,2	67,6	68,9
Kvinnor	11 730	1 710	10 030	10 420	4 760	700	1 390	3 480	16 490	2 410	11 420	13 900
Index	100	14,6	85,5	88,8	100	14,7	29,2	73,1	100	14,6	69,3	84,3
<i>Samtliga sysselsatta</i>												
Män	152 230	136 490	144 290	140 210	135 310	123 490	126 900	125 570	287 540	259 980	271 190	265 780
Index	100	89,7	94,8	92,1	100	91,3	93,8	92,8	100	90,4	94,3	92,4
Kvinnor	88 320	73 530	86 310	85 180	89 820	80 890	86 150	86 130	178 140	154 420	172 460	171 310
Index	100	83,3	97,7	96,4	100	90,1	95,9	95,9	100	86,7	96,8	96,2

ga om den lejda arbetskraften konstateras för fast anställda män något högre antal i slätthbygderna och för tillfälligt anställda något högre antal i norra Sverige än i de övriga områdena. Beträffande anställda kvinnor äro skillnaderna mellan områdena mindre.

I tab. P har gjorts en sammanställning av antalet i jordbruket sysselsatta personer vid fyra tidpunkter under ett produktionsår, nämligen den 1 oktober 1958 samt den 13 april, 1 juni och 1 oktober 1959. En uppfattning om variationerna i arbetskraftens storlek under ett produktionsår erhålles genom jämförelse mellan de olika tidpunkterna. Jämförelsen kan emellertid ej göras för hela riket utan endast för de två huvudområdena i södra och mellersta Sverige. Undersökningarna i april och oktober ha ej omfattat de fyra nordligaste länen.

Av tabellen P framgår, att det totala antalet sysselsatta för hela området minskade från oktober 1958 till april 1959 med 10 % för män och 13 % för kvinnor. Från april till juni skedde däremot en ökning med drygt 4 respektive 12 %. I oktober hade antalet sysselsatta män åter minskats och var 2 % lägre än i juni; antalet kvinnor uppvisar en obetydlig minskning (icke fullt 1 %). Jämfört med samma tidpunkt år 1958 var antalet för de två kategorierna 8 respektive 4 % lägre. Den här beskrivna utvecklingen avser samtliga sysselsatta. För de tre grupperna av jordbrukets arbetskraft konstateras stora skillnader i fråga om variationerna under året. Som väntat företer gruppen brukare jämte familjemedlemmar de minsta växlingar-

na, medan antalet tillfälligt sysselsatta varierar starkt. Beträffande den förstnämnda gruppen framträder en säsongmässig nedgång i april jämfört med oktober 1958. Efter uppgång i juni var antalet dock något lägre i oktober och även lägre än vid samma tidpunkt 1958. För fast anställda män förelåg en likartad utveckling; nedgången var emellertid något större. Antalet fast anställda kvinnor ökade i april och steg ytterligare i juni; det förblev sedan ungefär oförändrat i oktober, då det var 16 % högre än vid samma tidpunkt år 1958.

I fråga om den tillfälligt anställda arbetskraften förelåg en mycket stark nedgång i april. Därefter ökade antalet kraftigt i juni och något även i oktober, men var vid den sistnämnda tidpunkten betydligt lägre (26 %) än i oktober 1958. Det låga antalet sysselsatta i oktober var särskilt utpräglat för tillfälligt anställda män. Den långvariga torkan under sommaren och hösten 1959 i hela landet, med tidig och snabbt genomförd skörd som följd, synes främst vara orsaken härtill. Säsongväxlingarna voro större för kvinnor än för män. Sålunda var antalet tillfälligt anställda kvinnor i april 1959 omkring en sjundedel av antalet i oktober 1958.

Mellan de två huvudområdena förelågo inga mera framträdande skillnader i säsongförändringarna i fråga om brukare jämte familjemedlemmar samt fast anställd manlig arbetskraft. För övriga kategorier förelåg däremot betydande säsongvariationer, som närmare framgår av tabellen.

TABELLER

Tab. 1. Hela ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, och antalet bruksområden, år 1959

Distribution of the entire compass of land by separate types of land, in hectares, and Uppgifterna grunda sig på 1956 års jordbruksräkning se sid. 5.

1	2	3	4	5	6	7	8
Områden	Ägoslag						Antal bruksområden m. mer än 2 hektar åker
	Åker	Kultiverad betesmark	Naturlig äng	Skogsmark	Övrig mark	Summa landareal	
Stockholms län och stad	142 395	7 281	12 385	374 475	227 256	763 792	5 555
Uppsala län	147 896	4 086	11 495	289 003	72 769	525 249	5 352
Södermanlands län	168 751	8 528	15 977	337 168	94 587	625 011	5 874
Östergötlands län	239 060	17 311	48 509	557 944	142 909	1 005 733	9 735
<i>Norra skogsbygden</i>	36 013	4 637	5 533	165 826	47 474	259 483	1 770
<i>Östgötaslätten</i>	152 424	7 986	22 059	120 634	46 536	349 639	4 517
<i>Södra skogsbygden</i>	33 869	4 115	18 823	230 114	32 203	324 124	2 923
<i>Södra kustlandet</i>	11 754	573	2 094	41 370	16 696	72 487	525
Jönköpings län	125 789	22 290	38 446	643 571	228 840	1 058 936	13 755
Kronobergs län	91 949	13 239	23 625	575 254	193 586	897 653	11 576
Kalmar län	175 643	8 214	39 326	691 179	195 398	1 109 760	10 905
<i>länetts norra del</i>	59 175	5 069	9 542	297 524	76 904	448 214	3 629
<i>Norra kustlandet</i>	45 536	3 891	6 937	218 555	64 461	339 380	2 520
<i>Skogsbygden</i>	13 639	1 178	2 605	78 969	12 443	108 834	1 109
<i>länetts södra del</i>	116 468	3 145	29 784	393 655	118 494	661 546	7 276
<i>Kalmarslätten</i>	43 572	1 039	6 923	116 714	22 565	190 813	2 014
<i>Norra kustlandet</i>	2 652	150	332	20 426	5 839	29 399	183
<i>Skogsbygden</i>	30 530	1 545	10 384	234 980	29 736	307 175	2 897
<i>Öland</i>	39 714	411	12 145	21 535	60 354	134 159	2 182
Gotlands län	84 307	5 204	9 223	141 191	74 085	314 010	4 731
Blekinge län	56 464	2 943	9 458	184 349	37 649	290 863	4 767
<i>Skogsbygden</i>	22 792	1 686	4 902	124 516	14 104	168 000	2 660
<i>Slättbygden</i>	33 672	1 257	4 556	59 833	23 545	122 863	2 107
Kristianstads län	222 507	17 096	23 579	259 547	92 865	615 594	15 507
<i>Skogsbygden</i>	62 669	6 967	8 256	187 926	58 767	324 585	6 467
<i>Mellanbygden</i>	79 224	6 566	11 325	51 802	20 429	169 346	4 846
<i>Slättbygden</i>	80 614	3 563	3 998	19 819	13 669	121 663	4 194
Malmöhus län	326 779	13 928	17 909	67 840	48 727	475 183	15 004
<i>Skogsbygden</i>	26 137	2 403	4 132	33 717	6 590	72 979	1 987
<i>Mellanbygden</i>	80 565	5 375	6 183	21 121	10 726	123 970	4 346
<i>Slättbygden</i>	220 077	6 150	7 594	13 002	31 411	278 234	8 671
Hallands län	141 900	5 976	8 449	204 460	114 626	475 411	10 116
<i>Slättbygden</i>	86 197	2 146	2 769	38 322	18 022	147 456	4 446
<i>Skogsbygden</i>	30 959	3 346	4 342	132 309	67 049	238 005	3 548
<i>Norra Halland</i>	24 744	484	1 338	33 829	29 555	89 950	2 122
Göteborgs och Bohus län	88 865	4 351	14 933	161 823	225 609	495 581	9 108
Älvsborgs län	202 599	13 012	30 506	655 352	269 498	1 170 967	19 852
<i>länetts norra del</i>	128 906	3 452	14 592	316 397	147 715	611 062	11 182
<i>Slättbygden</i>	77 285	1 466	6 142	89 535	52 035	226 463	5 482
<i>Dalbygden</i>	32 369	1 096	3 987	87 365	48 068	172 885	3 043
<i>Dalslunds bergsbygd</i>	16 525	717	4 335	126 265	42 943	190 785	2 282
<i>Södra höglandet</i>	2 727	173	128	13 232	4 669	20 929	375

brukningsenheter, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jord-

number of farms, in 1959

1	2	3	4	5	6	7	8
Områden	Ägoslag						Antal brukningsenheter m. mer än 2 hektar åker
	Åker	Kultiverad betesmark	Naturlig ång	Skogsmark	Övrig mark	Summa landareal	
länets södra del	73 693	9 560	15 914	338 955	121 783	559 905	8 670
<i>Dalbygderna</i>	10 521	534	1 071	25 323	7 308	44 757	870
<i>Södra höglandet</i>	63 172	9 026	14 843	313 632	114 475	515 148	7 800
Skaraborgs län	309 374	12 898	29 623	343 110	112 088	807 093	17 834
<i>Slättbygden</i>	218 102	6 144	13 359	161 424	57 735	456 764	11 834
<i>Fälbygden</i>	45 488	3 367	9 046	33 988	18 653	110 542	2 733
<i>Nordöstra höglandet</i>	16 364	861	2 300	73 455	18 538	111 518	1 313
<i>Sydöstra höglandet</i>	29 420	2 526	4 918	74 243	17 162	128 269	1 954
Värmlands län	178 523	3 653	29 597	1 264 633	284 102	1 760 508	16 748
<i>Slättbygden</i>	86 691	1 548	5 427	203 080	60 810	357 556	4 915
<i>Centr. o. västra Värmland</i>	73 410	1 650	14 818	522 570	88 942	701 390	9 408
<i>Bergslagen</i>	8 060	283	2 915	126 574	27 965	165 797	739
<i>Norra Värmland</i>	10 362	172	6 437	412 409	106 385	535 765	1 686
Örebro län	145 496	5 205	11 779	532 300	132 105	826 885	8 246
<i>Södra skogsbygden</i>	20 804	1 389	2 551	107 597	24 625	156 466	1 396
<i>Slättbygden</i>	91 578	2 179	4 279	91 218	24 033	213 287	3 959
<i>Bergslagen</i>	33 614	1 637	4 949	333 485	83 447	457 132	2 891
Västmanlands län	159 023	3 802	9 719	381 393	90 724	644 661	5 863
<i>Bergslagen</i>	15 125	1 173	2 149	135 277	31 948	185 672	817
<i>Slättbygden</i>	143 898	2 629	7 570	246 116	58 776	458 989	5 046
Kopparbergs län	98 097	1 196	35 489	2 004 865	695 506	2 835 153	10 284
<i>Bergslagen</i>	7 548	230	3 923	151 028	28 973	191 702	743
<i>Östra Dalarna</i>	53 784	485	8 573	321 195	67 154	451 191	4 072
<i>Mellanbygden</i>	33 912	466	19 653	1 037 400	303 389	1 394 820	5 043
<i>Fjällbygden</i>	2 853	15	3 340	495 242	295 990	797 440	426
Gävleborgs län	107 182	1 497	17 766	1 408 692	284 495	1 819 632	11 097
<i>Gästrikland</i>	35 024	848	3 191	307 618	73 421	418 102	2 927
<i>Hälsinglands kustland</i>	63 418	513	10 742	648 070	114 838	837 581	6 843
<i>Inlandet</i>	10 740	136	3 833	453 004	96 236	563 949	1 327
Västernorrlands län	99 213	2 690	34 014	1 853 841	422 515	2 412 273	14 909
<i>Kustlandet</i>	65 765	1 481	19 226	574 983	171 505	830 960	8 665
<i>Inlandet</i>	33 528	1 100	13 654	1 204 374	232 807	1 485 463	5 861
<i>Silurorområdet</i>	1 920	109	1 134	74 484	18 203	95 850	383
Jämtlands län	66 909	3 821	16 051	2 604 655	2 059 432	4 750 868	9 744
<i>Silurorområdet</i>	42 807	2 710	7 418	833 984	405 068	1 291 987	5 579
<i>Mellanbygden</i>	10 137	306	2 822	502 009	83 126	598 400	1 688
<i>Fjällbygden</i>	13 965	805	5 811	1 268 662	1 571 238	2 860 481	2 477
Västerbottens län	129 872	3 598	3 906	3 184 246	2 217 920	5 539 542	18 631
<i>Kustlandet</i>	106 925	1 528	3 054	1 255 633	423 502	1 790 642	14 006
<i>Inlandet</i>	22 947	2 070	852	1 928 613	1 794 418	3 748 900	4 625
Norrbottnens län	89 346	2 395	8 488	3 784 471	6 006 363	9 891 063	12 908
<i>Kustlandet</i>	74 087	1 184	5 082	1 575 303	755 613	2 411 269	10 180
<i>Inlandet</i>	15 259	1 211	3 406	2 209 168	5 250 750	7 479 794	2 728
Hela riket	3 597 939	184 214	500 252	22 505 362	14 323 654	41 111 421	268 101

Tab. 2. Åkerjordens användning, i hektar, inom län, hushållningssällskapsområden samt Use of arable land, in hectares, in 1959

Beträffande komplettering av uppgiftsmaterialet se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Fo- der- ärter och vicker	Pota- tis	Soc- ker- betor	Fo- der- rot- fruk- ter
1 Stockholms läns stad	13 226	6 862	1 176	24	9 933	15 603	18 572	692	186	3 067	—	209
2 Uppsala län	12 304	10 133	1 570	63	14 101	14 852	23 385	1 115	199	2 010	—	101
3 Södermanlands län .	19 910	5 086	2 447	5	11 490	37 049	7 128	1 342	341	2 292	—	303
4 Östergötlands län .	31 042	12 132	9 121	78	18 034	34 281	22 511	2 432	756	3 598	—	1 234
5 Norra skogsbygden .	2 954	1 173	1 562	10	2 240	7 656	1 988	188	39	665	—	116
6 Östgötaslätten . . .	23 761	10 029	5 846	12	13 505	18 417	13 181	1 919	583	1 736	—	768
7 Södra skogsbygden .	2 921	625	1 423	55	1 744	5 987	6 518	243	100	1 046	—	316
8 Södra kustlandet . .	1 406	305	290	1	545	2 221	824	82	34	151	—	34
9 Jönköpings län . . .	2 133	2 818	2 051	285	5 141	30 656	7 869	4	213	5 359	—	1 307
10 Kronobergs län . . .	1 118	1 524	1 990	141	3 157	21 158	5 533	—	155	5 251	2	1 215
11 Kalmar län	13 269	4 648	9 829	536	14 331	22 583	14 125	293	214	7 290	3 114	1 617
12 länet norra del . . .	4 165	2 031	1 748	146	2 317	12 939	3 754	212	68	1 573	—	422
13 Norra kustlandet . .	3 892	1 542	1 263	122	1 843	9 129	3 067	210	66	1 019	—	233
14 Skogsbygden	273	489	485	24	474	3 810	687	2	2	554	—	189
15 länet södra del . . .	9 104	2 617	8 081	390	12 014	9 644	10 371	81	146	5 717	3 114	1 195
16 Kalmar slätten	4 072	967	3 428	45	4 711	4 100	3 692	7	75	2 163	214	475
17 Norra kustlandet . .	54	139	78	20	87	401	165	—	—	119	—	18
18 Skogsbygden	795	870	1 376	187	1 882	4 635	2 882	2	39	1 955	—	213
19 Öland	4 183	641	3 199	138	5 334	508	3 632	72	32	1 480	2 900	489
20 Gotlands län	8 888	993	5 385	66	15 799	920	3 340	457	324	1 717	3 449	1 601
21 Blekinge län	2 637	2 102	3 469	199	5 018	4 432	4 162	—	137	8 399	957	909
22 Skogsbygden	432	501	1 169	108	951	2 931	1 537	—	27	2 855	48	349
23 Slättbygden	2 205	1 601	2 300	91	4 067	1 501	2 625	—	110	5 544	909	560
24 Kristianstads län . .	7 450	6 732	13 279	520	19 594	9 501	33 835	82	1 215	20 641	10 918	4 960
25 Skogsbygden	256	463	1 442	77	3 754	4 593	10 629	1	96	5 757	617	1 246
26 Mellanbygden	1 630	1 864	8 429	326	6 592	1 549	11 866	8	202	10 886	3 484	1 883
27 Slättbygden	5 564	4 405	3 408	117	9 248	3 359	11 340	73	917	3 998	6 817	1 831
28 Malmöhus län	25 206	22 464	14 110	416	39 163	12 159	43 996	182	2 257	10 184	31 832	6 675
29 Skogsbygden	379	520	418	—	1 905	863	5 974	—	97	1 548	444	1 061
30 Mellanbygden	2 756	2 748	5 081	292	7 170	2 724	15 615	44	475	4 293	3 812	2 931
31 Slättbygden	22 071	19 196	8 611	124	30 088	8 572	22 407	138	1 685	4 343	27 576	2 683
32 Hallands län	2 027	5 890	6 099	299	14 789	25 689	9 861	2	917	7 036	846	3 242
33 Slättbygden	1 725	4 333	5 051	216	10 162	13 349	5 939	1	800	4 484	818	2 107
34 Skogsbygden	64	474	619	4	2 118	6 223	2 684	1	71	1 690	28	912
35 Norra Halland	238	1 083	429	79	2 509	6 117	1 238	—	46	862	—	223
36 Göteborg. o. Bohus län	2 814	3 921	1 066	49	4 631	18 820	4 746	22	529	3 414	—	327
37 Älvsborgs län	4 694	4 841	3 301	39	12 276	51 650	4 917	43	679	5 998	—	650
38 länet norra del . . .	4 187	3 139	2 393	14	8 641	33 211	2 209	41	611	2 502	—	159
39 Slättbygden	2 916	1 685	1 686	13	6 063	21 477	1 033	36	487	1 141	—	97
40 Dalbygderna	715	1 109	496	—	1 953	8 020	926	5	63	799	—	50
41 Dalalands bergsbygd .	497	284	148	1	493	2 907	205	—	57	388	—	5
42 Södra höglandet . . .	59	61	63	—	132	807	45	—	4	174	—	7

¹ Även till ensilage

naturliga jordbruksområden, år 1959

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
Grönfoder av säd och baljväxter	Vall till hö	Vall till fröskörd	Vall till bete och grönfoder ¹	Permanent betesvall	Höstraps	Våraps	Rybs	Oljelin	Övriga oljeväxter	Köksväxter på åkern	Andra växtslag	Helträda och tillfäll. obr. åkerjord	Varaktigt obr. åkerjord	Summa åker	
1 259	34 955	1 118	3 619	7 636	4 205	153	1 883	2	48	164	158	13 300	4 345	142 395	1
1 303	29 805	1 030	2 705	7 058	4 204	70	4 933	31	64	140	176	14 410	2 134	147 896	2
1 480	36 831	3 332	3 814	10 094	6 012	69	2 225	19	26	182	167	14 443	2 664	168 751	3
2 077	44 609	7 846	4 233	5 392	14 627	135	2 884	128	125	53	282	18 785	2 665	239 060	4
447	8 951	1 008	960	1 414	913	30	361	65	—	7	25	2 679	562	36 013	5
1 013	20 843	5 788	2 257	2 768	12 629	105	2 349	63	122	43	211	13 325	1 151	152 424	6
555	11 871	542	809	831	774	—	122	—	3	2	42	1 560	780	38 869	7
62	2 944	508	207	379	311	—	52	—	—	1	4	1 221	172	11 754	8
2 477	51 685	532	2 891	5 683	325	27	116	—	10	26	138	2 033	2 010	125 789	9
1 542	33 157	272	3 280	6 788	19	51	113	—	6	11	46	1 373	4 047	91 949	10
1 191	48 064	1 138	7 591	9 250	3 209	19	603	10	68	1 602	532	7 719	2 798	175 643	11
410	18 370	655	1 924	2 886	1 510	19	172	9	—	23	62	2 998	762	59 175	12
344	13 442	608	1 526	2 239	1 420	19	145	9	—	2	42	2 749	605	45 536	13
66	4 928	47	398	647	90	—	27	—	—	21	20	249	157	13 639	14
781	29 694	483	5 667	6 364	1 699	—	431	1	68	1 579	470	4 721	2 036	116 468	15
301	9 752	233	2 145	3 554	992	—	332	—	47	82	63	1 464	658	43 572	16
70	867	9	150	204	—	—	—	—	—	1	—	62	208	2 652	17
335	10 628	72	1 731	1 352	44	—	25	—	2	3	10	918	574	30 530	18
75	8 447	169	1 641	1 254	663	—	74	1	19	1 493	397	2 277	596	39 714	19
174	19 095	1 290	3 406	4 914	2 228	70	1 962	20	221	573	1 146	4 974	1 295	84 307	20
509	13 475	51	1 626	4 693	287	—	16	—	14	284	353	1 192	1 543	56 464	21
333	7 329	5	637	1 994	6	—	—	—	9	21	77	692	781	22 792	22
176	6 146	46	989	2 699	281	—	16	—	5	263	276	500	762	33 672	23
4 821	50 132	2 614	7 944	15 916	1 510	77	262	142	351	1 177	2 531	2 307	3 996	222 507	24
980	20 703	158	3 487	5 729	68	—	—	4	2	44	291	562	1 710	62 669	25
1 422	16 500	303	2 444	5 796	341	—	42	19	58	302	1 248	611	1 419	79 224	26
2 419	12 929	2 153	2 013	4 391	1 101	77	220	119	291	831	992	1 134	867	80 614	27
9 032	46 049	5 360	7 612	19 121	10 020	511	2 198	310	2 337	5 366	3 535	3 704	2 980	326 779	28
654	7 117	455	943	2 702	59	15	36	15	9	59	136	339	389	26 137	29
2 551	16 930	582	2 412	6 114	853	24	62	26	313	91	455	1 053	1 158	80 565	30
5 827	22 002	4 323	4 257	10 305	9 108	472	2 100	269	2 015	5 216	2 944	2 312	1 433	220 077	31
3 783	35 114	1 046	7 703	12 002	315	115	74	35	170	556	1 180	1 854	1 256	141 900	32
2 655	17 534	823	4 700	7 646	287	110	56	35	151	363	976	1 153	723	86 197	33
747	10 215	60	1 575	2 635	12	4	16	—	18	14	64	324	387	30 959	34
381	7 365	163	1 428	1 721	16	1	2	—	1	179	140	377	146	24 744	35
1 091	29 828	652	2 680	6 826	128	24	4	—	—	392	36	5 069	1 796	88 865	36
2 640	78 027	1 864	7 539	11 120	311	132	340	1	7	84	64	7 184	4 198	202 599	37
1 652	46 250	1 631	5 102	6 938	299	99	281	1	7	69	40	6 468	2 962	128 906	38
987	24 826	1 165	3 461	4 184	202	83	262	—	7	56	27	4 111	1 280	77 285	39
364	12 012	363	887	2 007	97	16	19	1	—	10	9	1 541	907	32 369	40
269	8 264	101	653	704	—	—	—	—	—	2	2	781	764	16 525	41
32	1 148	2	101	43	—	—	—	—	—	1	2	35	11	2 727	42

TAB. 2 (forts.). ÅKERJORDENS ANVÄNDNING, I HEKTAR, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLSKAFS-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Fo- der- ärter och vicker	Pota- tis	Soc- ker- betor	Fo- der- rot- fruk- ter
1 länets södra del . . .	507	1 702	908	25	3 635	18 439	2 708	2	68	3 496	—	491
2 Dalbygderna	89	378	105	—	793	2 292	688	—	13	390	—	99
3 Södra höglandet	418	1 324	803	25	2 842	16 147	2 020	2	55	3 106	—	392
4 Skaraborgs län	24 042	2 876	11 073	62	24 404	85 543	8 576	616	1 861	5 501	—	681
5 Slättbygden	20 522	1 881	7 981	22	17 570	61 354	5 516	586	1 584	2 686	—	446
6 Fatbygden	1 789	425	1 313	13	3 663	12 296	1 719	3	140	1 072	—	113
7 Nordöstra höglandet	766	181	774	3	886	4 141	466	10	72	397	—	32
8 Sydöstra höglandet	965	389	1 005	24	2 285	7 752	875	17	65	1 346	—	90
9 Värmlands län	8 245	2 879	2 009	22	9 758	34 914	2 571	29	137	4 419	—	69
10 Slättbygden	4 825	1 986	1 462	14	6 974	18 773	1 825	26	59	1 365	—	28
11 Centr. o. v. Värml.	3 100	677	394	7	2 132	13 338	442	1	58	2 260	—	34
12 Bergslagen	144	78	39	—	426	1 316	239	1	10	160	—	1
13 Norra Värmland	176	138	114	1	226	1 487	65	1	10	634	—	6
14 Örebro län	8 580	4 226	3 036	40	15 750	39 068	2 159	149	227	2 687	—	191
15 Södra skogsbygden	1 041	415	753	28	1 691	5 662	360	10	12	546	—	38
16 Slättbygden	6 648	3 372	2 017	11	11 172	26 277	1 025	138	165	1 262	—	123
17 Bergslagen	891	439	266	1	2 887	7 129	774	1	50	879	—	30
18 Västmanlands län	10 746	10 505	1 424	8	16 084	39 443	9 304	955	167	1 403	—	58
19 Bergslagen	458	220	101	—	901	4 345	291	39	3	189	—	8
20 Slättbygden	10 288	10 285	1 323	8	15 183	35 098	9 013	916	164	1 214	—	50
21 Kopparbergs län	3 222	276	1 377	29	13 520	17 121	2 347	28	15	2 503	—	167
22 Bergslagen	148	24	71	—	941	1 084	126	—	1	274	—	4
23 Östra Dalarna	2 577	205	965	27	8 499	12 119	1 311	28	10	845	—	55
24 Mellanbygden	497	47	341	2	4 047	3 835	877	—	4	1 255	—	102
25 Fjällbygden	—	—	—	—	33	83	33	—	—	129	—	6
26 Gävleborgs län	1 296	863	210	11	11 068	14 666	6 050	79	21	3 336	—	109
27 Gästrikland	615	467	106	3	2 245	5 762	1 033	25	—	1 121	—	16
28 Hälsinglands kustl.	666	391	63	8	7 476	7 889	4 493	54	20	1 831	—	79
29 Inlandet	15	5	41	—	1 347	1 015	524	—	1	384	—	14
30 Västernorrlands län	40	38	77	16	10 648	3 571	4 154	13	13	4 090	—	115
31 Kustlandet	17	20	30	15	7 560	2 351	2 951	12	12	2 549	—	87
32 Inlandet	23	18	47	1	3 000	1 199	1 186	1	1	1 396	—	27
33 Silarområdet	—	—	—	—	88	21	17	—	—	145	—	1
34 Jämtlands län	4	7	1	—	7 134	1 049	1 583	—	74	2 141	—	27
35 Silarområdet	2	3	1	—	5 649	639	1 181	—	54	1 342	—	20
36 Mellanbygden	2	4	—	—	900	269	208	—	16	370	—	2
37 Fjällbygden	—	—	—	—	585	141	194	—	4	429	—	5
38 Västerbottens län	—	3	3	2	15 468	823	4 448	—	34	3 913	—	133
39 Kustlandet	—	3	3	2	15 243	597	4 200	—	34	2 669	—	119
40 Inlandet	—	—	—	—	225	226	248	—	—	1 244	—	14
41 Norrbottens län	—	—	—	1	5 533	717	2 151	—	1	2 589	—	38
42 Kustlandet	—	—	—	1	5 504	652	2 139	—	1	2 125	—	36
43 Inlandet	—	—	—	—	29	65	12	—	—	464	—	2
44 Hela riket år 1959	202 893	111 819	94 103	2 911	316 824	536 268	247 323	8 535	10 672	118 838	51 118	25 938
45 » » » 1958	107 179	175 253	89 001	3 085	293 177	532 410	254 826	10 935	13 361	113 655	51 412	26 073
46 » » » 1957	179 979	153 156	111 034	3 475	262 785	515 200	271 770	14 912	11 388	119 278	53 565	27 068
47 » » » 1956	256 894	139 900	118 847	3 761	239 534	534 672	290 854	16 221	11 090	121 789	50 185	30 868
48 » » » 1955	187 713	165 024	91 092	3 420	212 711	509 473	301 098	16 047	9 435	122 519	52 543	30 969

OMRÅDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1959

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Grön- foder av säd och balj- växter	Vall till hö	Vall till frö- skörd	Vall till bete och grön- foder	Per- ma- nent betes- vall	Höst- raps	Vår- raps	Rybs	Olje- lin	Öv- riga olje- väx- ter	Köks- väx- ter på åker	An- dra växt- slag	Helträ- da och tillfäll- obr. åker- jord	Var- aktigt obr- brukad åker- jord	Summa åker
988	31 777	233	2 437	4 182	12	33	59	—	—	15	24	716	1 236	73 693 1
235	3 549	51	383	1 096	12	33	34	—	—	1	6	145	129	10 521 2
753	28 228	182	2 054	3 086	—	—	25	—	—	14	18	571	1 107	63 172 3
4 763	82 623	3 186	8 293	17 736	2 458	109	3 106	16	51	40	288	16 568	4 902	309 374 4
3 352	53 493	2 686	5 774	11 800	2 039	109	2 442	16	51	21	165	13 280	2 726	218 102 5
518	14 073	223	1 078	3 595	117	—	485	—	—	10	36	1 244	1 558	45 488 6
374	5 097	120	476	825	40	—	54	—	—	—	71	1 347	232	16 364 7
519	9 960	152	965	1 516	262	—	125	—	—	9	16	697	386	29 420 8
1 674	70 316	2 686	6 706	12 472	57	322	314	—	4	82	255	12 541	6 042	178 523 9
730	25 421	2 135	4 028	5 931	39	312	254	—	4	57	77	7 389	2 977	86 691 10
650	35 107	499	2 191	5 001	18	10	60	—	—	24	176	4 412	2 819	73 410 11
143	3 645	52	330	1 189	—	—	—	—	—	—	2	242	42	8 060 12
151	6 143	—	157	351	—	—	—	—	—	—	—	498	204	10 362 13
1 203	35 845	4 726	3 742	7 947	509	705	1 312	12	—	134	210	9 565	3 473	145 496 14
247	5 526	399	435	1 085	180	102	74	—	—	8	31	1 118	543	20 304 15
445	17 972	3 784	2 093	4 586	301	577	1 199	12	—	98	75	6 743	1 483	91 578 16
511	12 347	543	1 214	2 276	28	26	39	—	—	28	104	1 704	1 447	33 614 17
1 059	33 525	2 992	3 556	7 141	1 449	1 105	2 096	5	3	13	185	13 370	2 427	159 023 18
129	5 439	188	487	1 095	1	91	44	—	—	—	31	719	346	15 125 19
930	28 086	2 804	3 069	6 046	1 448	1 014	2 052	5	3	13	154	12 651	2 081	143 898 20
1 693	41 855	366	1 888	4 324	6	24	135	—	8	43	146	4 432	2 572	98 097 21
168	3 382	39	204	494	4	—	—	—	—	—	—	297	287	7 548 22
747	17 532	277	1 310	2 903	1	24	128	—	8	28	120	2 846	1 214	53 784 23
574	18 908	50	280	905	1	—	7	—	—	12	25	1 247	896	33 912 24
204	2 033	—	94	17	—	—	—	—	—	3	1	42	175	2 853 25
1 016	52 238	659	3 182	5 628	3	88	209	—	—	60	346	3 063	2 981	107 182 26
379	14 134	134	1 211	2 210	—	—	112	—	—	9	230	1 344	1 868	33 024 27
477	32 132	474	1 686	2 897	3	88	97	—	—	51	114	1 449	980	63 418 28
160	5 972	51	285	521	—	—	—	—	—	—	2	270	133	10 740 29
2 806	59 367	742	2 176	5 445	16	1	2	—	—	39	86	1 356	4 402	99 213 30
1 455	37 092	677	1 413	3 489	15	—	2	—	—	17	62	757	3 182	63 765 31
1 218	20 955	65	759	1 896	1	1	—	—	—	22	24	527	1 161	33 528 32
133	1 320	—	4	60	—	—	—	—	—	—	—	72	59	1 920 33
2 651	43 876	36	2 028	2 874	—	—	—	—	—	18	12	597	2 797	66 909 34
1 049	27 393	27	1 488	2 194	—	—	—	—	—	14	9	315	1 427	42 807 35
621	6 263	9	240	285	—	—	—	—	—	4	1	78	865	10 137 36
981	10 220	—	300	395	—	—	—	—	—	—	2	204	505	13 965 37
3 532	88 218	664	3 320	3 868	3	9	—	—	—	41	11	1 743	3 636	129 872 38
2 068	71 355	663	2 883	3 287	3	—	—	—	—	10	9	1 032	2 745	106 925 39
1 464	16 863	1	437	581	—	9	—	—	—	31	2	711	891	22 947 40
1 449	62 087	578	2 222	4 909	—	1	—	—	—	14	52	2 696	4 308	89 346 41
1 160	50 115	551	1 998	4 461	—	1	—	—	—	14	50	2 041	3 238	74 087 42
289	11 972	27	224	448	—	—	—	—	—	—	2	655	1 070	15 259 43
56 225	1 120 776	44 780	103 756	198 837	51 901	3 817	24 787	731	3 513	11 094	11 935	164 278	75 267	3 597 939 44
67 121	1 152 281	43 834	82 621	199 594	53 490	7 455	19 962	1 604	4 891	9 612	11 804	208 020	65 283	3 597 939 45
67 782	1 135 797	43 260	96 795	182 268	58 654	6 407	22 482	1 747	6 571	10 178	13 282	175 506	53 600	3 597 939 46
78 175	1 130 152	28 629	102 308	184 972	8 618	5 278	6 169	1 657	7 661	12 139	13 768	203 798	—	3 597 939 47
72 359	1 186 703	37 949	110 558	187 225	65 497	4 731	21 834	874	8 164	10 353	13 909	225 087	—	3 647 287 48

Tab. 3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, inom större riksområden, år 1959

Use of arable land within different size groups, in hectares, in major areas in 1959

Beträffande komplettering av uppgiftsmaterialet se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter	Foder-ärter och vicker	Potatis	Soc-ker-betor	Foder-rot-frukter
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	324	370	371	20	371	2 250	2 897	11	34	3 519	587	840
Över 2 » . . . }	168 959	88 122	71 342	1 580	202 454	295 528	159 956	7 562	8 494	53 234	49 392	15 958
Summa	169 283	88 492	71 713	1 600	202 825	297 778	162 853	7 573	8 528	56 753	49 979	16 798
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	130	1 037	290	40	75	6 205	971	6	62	4 130	9	374
Över 2 » . . . }	32 082	21 661	21 460	1 241	62 012	211 816	65 171	888	1 925	40 989	1 130	8 246
Summa	32 212	22 698	21 750	1 281	62 087	218 021	66 142	894	1 987	45 119	1 139	8 620
<i>Norra Sverige</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	14	72	28	8	1 447	1 599	639	2	23	2 830	—	52
Över 2 » . . . }	1 384	557	612	22	50 465	18 870	17 689	66	134	14 136	—	468
Summa	1 398	629	640	30	51 912	20 469	18 328	68	157	16 966	—	520
<i>Hela riket</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	468	1 479	689	68	1 893	10 054	4 507	19	119	10 479	596	1 266
Över 2 » . . . }	202 425	110 340	93 414	2 843	314 931	526 214	242 816	8 516	10 553	108 359	50 522	24 672
Summa	202 893	111 819	94 103	2 911	316 824	536 268	247 323	8 535	10 672	118 838	51 118	25 938
1	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Grön-foder av säd o. ball-växter	Vall till hö	Vall till frö-skörd	Vall till bete o. grön-foder (även ensilage)	Perma-nent betes-vall	Olje-växter	Köks-väx-ter på åkern	Andra växt-slag	Hel-träds o. tillfälligt obrukad åkerjord	Var-aktigt obrukad åker-jord	Summa åker	
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	344	9 250	28	358	582	272	780	357	1 057	..	24 622	
Över 2 » . . . }	27 273	406 390	33 964	55 547	109 789	77 053	9 218	9 386	115 317	31 310	1 997 828	
Summa	27 617	415 640	33 992	55 905	110 371	77 325	9 998	9 743	116 374	31 310	2 022 450	
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	734	20 360	33	734	1 244	24	140	171	1 587	..	38 356	
Över 2 » . . . }	14 870	366 040	8 160	34 869	65 435	7 172	778	1 718	36 419	26 426	1 030 508	
Summa	15 604	386 400	8 193	35 603	66 679	7 196	918	1 889	38 006	26 426	1 068 864	
<i>Norra Sverige</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	2 270	36 475	19	184	282	1	31	59	928	..	46 963	
Över 2 » . . . }	9 734	282 261	2 576	12 064	21 505	227	147	244	8 970	17 531	459 662	
Summa	12 004	318 736	2 595	12 248	21 787	228	178	303	9 898	17 531	506 625	
<i>Hela riket</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	3 348	66 085	80	1 276	2 108	297	951	587	3 572	..	109 941	
Över 2 » . . . }	51 877	1 054 691	44 700	102 480	196 729	84 452	10 143	11 348	160 706	75 267	3 487 998	
Summa	55 225	1 120 776	44 780	103 756	198 837	84 749	11 094	11 935	164 278	75 267	3 597 939	

Tab. 4. Utsädet inom län och hushållningssällskapsområden, i ton, år 1959

The sowings, in tons, in 1959

Utsädesmängd, som understiger 5 ton, betecknas med 0.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker	Potatis
Stockholms län o. stad	2 880	1 640	230	10	2 110	3 560	4 550	170	40	6 270
Uppsala län	2 630	2 390	310	20	2 990	3 250	5 660	270	50	4 260
Södermanlands län . . .	4 360	1 250	490	0	2 410	8 230	2 010	350	80	4 720
Östergötlands län	6 920	2 800	1 790	20	3 700	7 680	5 450	520	160	7 280
Jönköpings län	460	600	430	60	1 080	7 230	2 400	0	50	12 960
Kronobergs län	230	320	400	30	670	4 720	1 590	—	30	12 050
Kalmar län	2 770	1 060	1 950	110	2 840	4 970	3 230	70	50	13 900
därav norra delen . . .	890	480	370	30	470	2 920	960	50	20	3 270
södra delen	1 880	580	1 580	80	2 370	2 050	2 270	20	30	10 630
Gotlands län	1 960	220	1 080	10	3 100	170	690	100	70	3 140
Blekinge län	550	460	700	40	1 000	980	1 000	—	30	15 390
Kristianstads län	1 620	1 470	2 550	100	3 900	1 970	8 040	20	270	46 770
Malmöhus län	5 650	5 120	2 790	80	8 030	2 490	11 460	40	510	21 270
Hallands län	440	1 300	1 260	60	2 930	5 550	3 000	0	190	16 380
Göteborgs o. Bohus län	630	930	210	10	1 050	4 270	1 340	10	120	7 460
Älvsborgs län	1 000	1 060	670	0	2 420	11 680	1 740	10	150	12 530
därav norra delen . . .	890	700	490	0	1 770	7 770	940	10	140	5 280
södra delen	110	360	180	0	650	3 910	800	0	10	7 250
Skaraborgs län	5 270	660	2 310	10	5 290	19 850	3 200	150	420	11 400
Värmlands län	1 740	650	370	0	2 010	7 860	1 010	10	30	10 060
Örebro län	1 790	980	580	10	3 210	8 200	760	30	50	5 770
Västmanlands län	2 260	2 500	280	0	3 250	8 680	2 340	220	40	2 880
Kopparbergs län	660	60	260	10	2 620	3 950	980	10	0	5 080
Gävleborgs län	280	190	40	0	2 360	3 330	1 570	20	0	7 610
Västernorrlands län . . .	10	10	10	0	2 190	730	1 540	0	0	10 600
Jämtlands län	0	0	0	—	1 160	180	830	—	10	5 010
Västerbottens län	—	0	0	0	2 830	160	1 660	—	10	8 550
Norrbottens län	—	—	—	0	970	130	730	—	0	4 730
Hela riket år 1959	44 110	25 670	18 710	580	64 120	119 820	66 780	2 000	2 360	256 070
" " " 1958	23 430	40 490	17 670	620	59 370	119 080	71 390	2 580	2 960	245 020
" " " 1957	39 150	35 250	22 080	690	53 030	115 120	75 280	3 500	2 510	257 350
" " " 1956	56 000	31 620	23 650	760	47 190	119 230	81 780	3 860	2 470	261 970
" " " 1955	40 790	37 820	18 090	700	42 810	113 860	82 640	3 790	2 100	264 060

Tab. 5. Skörden per hektar, i kilogram, inom län, hushållingsområden
Yield per hectare, in kilogrammes, in 1959

Medieval stil utmärker, att direkt uppgift för området saknas eller att arealen för vederbörande

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kok- ärter	Foder- ärter och vicker
1 Stockholms län och stad	3 070	1 790	2 230	1 070	1 910	1 570	1 720	1 220	1 340
2 Uppsala län	3 170	1 840	2 670	1 100	1 970	1 620	1 680	1 130	1 170
3 Södermanlands län	3 130	1 760	2 680	1 000	2 120	1 750	1 760	1 270	1 450
4 Östergötlands län	3 660	2 390	2 850	1 420	2 950	2 220	2 440	1 770	1 710
5 Norra skogsbygden	3 200	2 070	2 620	1 850	2 540	2 060	2 230	1 510	1 770
6 Östgötaslätten	3 800	2 480	3 040	1 850	3 120	2 470	2 690	1 840	1 750
7 Södra skogsbygden	3 160	1 700	2 420	1 250	2 400	1 730	2 040	1 410	1 580
8 Södra kustlandet	3 380	2 010	2 420	1 300	2 240	2 000	2 120	1 770	1 490
9 Jönköpings län	2 310	1 530	2 010	1 210	1 700	1 420	1 620	1 300	1 590
10 Kronobergs län	2 290	1 390	1 950	1 250	1 770	1 360	1 430	—	1 400
11 Kalmar län	2 170	1 260	1 600	840	1 460	1 180	1 260	1 200	1 010
12 länets norra del	2 430	1 230	1 550	850	1 560	1 230	1 370	1 210	1 170
13 Norra kustlandet	2 500	1 320	1 670	830	1 670	1 320	1 430	1 210	1 180
14 Skogsbygden	1 400	950	1 230	1 000	1 100	1 010	1 110	1 100	1 100
15 länets södra del	2 050	1 290	1 600	830	1 440	1 120	1 220	1 160	940
16 Kalmarlätten	2 340	1 350	1 860	1 200	1 640	1 350	1 400	1 150	1 200
17 Norra kustlandet	2 500	1 000	1 800	800	1 200	1 100	1 200	—	—
18 Skogsbygden	2 470	1 130	1 850	830	1 640	960	1 240	1 100	800
19 Öland	1 680	1 490	1 220	710	1 200	900	1 030	1 160	500
20 Gotlands län	2 050	1 590	1 820	1 600	1 820	1 420	1 600	1 220	1 390
21 Blekinge län	2 870	1 780	1 820	1 140	2 140	1 370	1 750	—	1 940
22 Skogsbygden	2 200	1 290	1 700	940	1 760	1 260	1 590	—	1 700
23 Slättbygden	3 010	1 940	1 880	1 380	2 220	1 570	1 840	—	2 000
24 Kristianstads län	3 400	2 490	2 100	1 190	2 620	1 670	2 170	1 380	1 740
25 Skogsbygden	2 620	1 620	1 990	1 030	1 870	1 110	1 510	1 200	1 400
26 Mellanbygden	3 040	2 300	2 010	1 180	2 460	1 840	2 120	1 200	1 470
27 Slättbygden	3 540	2 660	2 380	1 300	3 030	2 360	2 830	1 400	1 840
28 Malmöhus län	3 890	2 980	2 730	1 340	3 470	2 820	2 820	2 280	1 680
29 Skogsbygden	3 140	1 990	2 220	—	2 280	1 900	2 010	—	1 410
30 Mellanbygden	3 400	2 240	2 320	1 410	2 800	2 330	2 440	1 600	1 430
31 Slättbygden	3 970	3 110	2 990	1 190	3 700	3 060	3 290	2 500	1 770
32 Hallands län	3 240	1 980	1 990	1 130	2 090	1 630	1 810	1 600	1 490
33 Slättbygden	3 380	2 080	2 030	1 260	2 190	1 770	1 910	1 600	1 510
34 Skogsbygden	2 810	1 610	1 830	—	1 850	1 450	1 690	1 600	1 600
35 Norra Halland	2 360	1 740	1 800	770	1 920	1 520	1 560	—	940
36 Göteborgs och Bohus län	2 450	1 380	2 130	1 100	1 630	1 190	1 460	1 300	1 550
37 Älvsborgs län	2 080	1 190	1 850	820	1 620	1 150	1 380	960	1 120
38 länets norra del	2 130	1 120	1 930	430	1 630	1 040	1 290	960	1 120
39 Slättbygden	2 120	1 040	1 910	400	1 690	1 050	1 290	950	1 150
40 Dalbygderna	2 360	1 250	2 010	500	1 530	1 030	1 310	1 000	1 140
41 Dalslands bergsbygd	1 800	920	1 720	800	1 190	820	1 110	—	900
42 Södra höglandet	2 440	1 740	2 300	—	2 110	1 610	2 000	—	1 300

samt naturliga jordbruksområden, år 1959

växtslag är obetydlig (i fråga om vederbörande naturliga jordbruksområde understiger 10 hektar).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Potatis	Sockerbetor	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av			
								odlad jord	natur-lig äng	höst-säd	vår-strå-säd	halj-värter	
7 670	—	15 450	1 650	1 020	1 440	1 050	1 000	3 070	1 680	2 360	1 320	1 110	1
7 500	—	11 740	1 730	1 120	1 750	910	900	2 820	1 890	2 660	1 250	1 360	2
5 520	—	17 140	1 650	1 350	1 470	1 100	1 200	3 240	1 830	2 840	1 540	1 390	3
9 900	—	20 500	2 090	1 280	1 780	1 200	1 050	3 420	1 450	3 680	2 510	1 880	4
10 800	—	24 520	2 070	1 200	1 670	—	1 000	3 510	1 560	3 550	2 270	2 060	5
10 810	—	22 920	2 110	1 300	1 810	1 200	1 100	3 530	1 770	3 790	2 720	1 910	6
8 350	—	14 240	1 920	—	1 580	—	—	3 210	1 360	3 140	2 060	1 620	7
6 260	—	10 070	1 720	—	1 520	—	—	3 140	1 000	3 560	2 030	1 800	8
13 670	—	24 150	1 510	1 040	1 190	1 150	—	3 090	800	2 520	1 690	1 660	9
13 430	34 500	20 700	1 850	670	1 410	1 000	—	3 260	980	2 320	1 480	1 310	10
7 540	21 300	16 170	1 400	400	1 190	—	1 030	2 340	1 170	2 300	1 220	940	11
5 850	—	10 400	1 410	400	970	—	1 100	2 750	1 130	2 370	1 320	1 110	12
5 000	—	12 680	1 440	400	960	—	1 100	2 790	1 150	2 380	1 390	1 110	13
7 400	—	7 600	930	—	1 000	—	—	2 640	1 000	2 310	1 090	1 100	14
8 010	21 300	18 110	1 380	—	1 270	—	400	2 090	1 180	2 280	1 170	730	15
8 770	..	22 360	1 610	—	1 380	—	—	1 900	1 750	2 650	1 350	800	16
2 000	..	12 000	—	—	—	—	—	1 500	1 000	2 000	1 000	—	17
8 750	..	10 720	1 250	—	900	—	—	1 990	1 040	2 120	1 080	920	18
6 390	..	17 660	1 060	—	950	—	400	2 500	1 250	1 970	1 010	590	19
5 210	20 100	16 500	1 210	890	1 130	670	950	2 290	990	2 200	1 420	1 080	20
13 810	33 800	28 420	2 240	—	1 430	—	—	3 470	1 860	3 490	1 920	1 440	21
12 990	..	24 090	1 950	—	—	—	—	3 270	1 840	2 700	1 570	1 200	22
14 240	..	31 110	2 240	—	1 430	—	—	3 710	1 920	3 770	2 130	1 500	23
13 060	37 000	35 270	2 110	1 280	1 850	—	1 190	4 230	2 190	2 790	1 920	1 090	24
12 540	..	29 550	2 430	—	—	—	1 000	3 860	1 840	2 050	1 470	2 000	25
13 310	..	37 300	1 900	—	1 400	—	1 000	4 320	3 060	2 660	2 000	1 990	26
13 140	..	37 230	2 160	1 280	1 930	—	1 220	4 690	1 460	3 070	2 170	820	27
12 670	35 600	36 530	2 530	1 460	2 070	1 760	1 280	4 260	2 870	3 270	2 180	1 280	28
13 500	..	33 640	1 770	1 300	1 600	1 500	1 000	4 030	2 000	2 760	1 700	800	29
13 550	..	36 580	2 480	1 600	1 780	—	900	4 140	2 360	2 740	1 770	1 610	30
11 500	..	37 500	2 540	1 460	2 090	2 200	1 330	4 420	3 410	3 420	2 380	1 170	31
13 810	31 900	27 810	2 090	1 590	940	1 200	1 000	4 150	1 190	2 410	1 460	1 110	32
14 280	..	27 380	2 110	1 600	940	1 200	1 000	4 040	1 760	2 450	1 480	1 080	33
14 910	..	27 260	1 800	1 400	930	—	—	4 070	1 040	2 440	1 390	1 600	34
9 150	—	34 120	2 000	—	900	—	—	4 520	2 220	1 990	1 460	940	35
9 990	—	20 430	1 720	1 450	—	1 000	—	3 200	1 800	2 370	1 140	1 160	36
12 560	—	20 690	1 740	1 070	1 590	910	1 000	2 900	1 190	1 860	1 100	1 050	37
11 480	—	23 500	1 750	1 030	1 520	910	1 000	2 660	1 230	1 830	980	1 010	38
10 990	—	28 690	1 790	1 020	1 510	910	—	2 680	1 490	1 910	970	1 010	39
10 640	—	14 760	1 660	1 080	1 600	—	1 000	2 930	1 200	1 720	1 070	1 200	40
10 270	—	15 000	—	—	—	—	—	2 130	1 100	1 470	670	800	41
21 180	—	20 000	—	—	—	—	—	3 140	1 100	1 940	1 370	1 200	42

TAB. 5 (forts.). SKÖRDEN PER HEKTAR, I KILOGRAM, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLL-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- rag	Vår- rag	Korn	Havre	Bland- säd	Kok- ärter	Foder- ärter och vicker
1 länets södra del	1 730	1 320	1 650	1 040	1 590	1 340	1 450	1 000	1 080
2 Dalbygdena	1 860	1 440	1 700	—	1 720	1 400	1 500	—	1 160
3 Södra höglandet	1 700	1 290	1 640	1 040	1 560	1 330	1 430	1 000	1 070
4 Skaraborgs län	2 920	1 460	2 270	920	1 880	1 480	1 630	1 460	1 590
5 Slättbygden	3 010	1 490	2 360	1 000	1 880	1 480	1 620	1 460	1 590
6 Fulbygden	2 520	1 480	2 270	1 000	2 030	1 620	1 800	1 470	1 650
7 Nordöstra höglandet	2 390	1 310	1 770	1 000	1 450	1 050	1 030	1 400	1 500
8 Sydöstra höglandet	2 230	1 370	1 900	780	1 790	1 550	1 700	1 600	1 500
9 Värmlands län	1 560	830	1 420	700	1 000	860	910	1 360	1 010
10 Slättbygden	1 580	830	1 410	700	990	860	870	1 400	980
11 Centr. o. v.a Värmland	1 500	760	1 400	700	960	800	840	1 000	1 100
12 Bergslagen	1 460	860	1 410	—	1 230	1 100	1 260	1 000	800
13 Norra Värmland	1 910	1 160	1 660	700	1 320	1 210	1 150	1 000	800
14 Örebro län	2 740	1 770	2 310	1 000	1 790	1 480	1 490	1 340	1 450
15 Södra skogsbygden	2 820	1 540	2 260	1 000	1 930	1 540	1 530	1 200	1 510
16 Slättbygden	2 820	1 870	2 370	1 000	1 900	1 550	1 640	1 350	1 540
17 Bergslagen	2 090	1 170	1 980	1 000	1 310	1 180	1 280	800	1 150
18 Västmanlands län	2 880	1 560	2 560	1 100	1 750	1 470	1 580	1 090	980
19 Bergslagen	2 430	1 150	2 090	—	1 350	1 160	1 110	830	1 000
20 Slättbygden	2 900	1 570	2 600	1 100	1 780	1 510	1 600	1 100	980
21 Kopparbergs län	1 990	1 140	1 920	900	1 370	1 110	1 310	1 000	1 000
22 Bergslagen	1 830	940	1 930	—	1 020	890	920	—	1 000
23 Östra Dalarna	2 030	1 030	1 910	900	1 350	1 100	1 280	1 000	1 000
24 Mellanbygden	1 840	1 740	1 940	900	1 500	1 200	1 410	—	1 000
25 Fjällbygden	—	—	—	—	1 450	1 150	1 300	—	—
26 Gävleborgs län	2 140	1 230	1 730	930	1 310	1 210	1 290	1 210	1 000
27 Gästrikland	2 070	1 140	1 870	1 020	1 110	1 100	1 140	1 110	—
28 Hälsinglands kustland	2 220	1 350	1 760	900	1 350	1 300	1 320	1 260	1 000
29 Inlandet	1 450	1 110	1 350	—	1 420	1 190	1 290	—	1 000
30 Västernorrlands län	1 530	970	1 380	800	1 450	1 130	1 360	1 000	1 450
31 Kustlandet	1 660	950	1 500	800	1 480	1 170	1 410	1 000	1 470
32 Inlandet	1 430	1 000	1 300	800	1 360	1 040	1 220	1 000	1 200
33 Silurområdet	—	—	—	—	1 740	1 570	1 790	—	—
34 Jämtlands län	1 400	1 200	1 300	—	2 210	1 630	2 010	—	1 590
35 Silurområdet	1 400	1 200	1 300	—	2 280	1 820	2 090	—	1 620
36 Mellanbygden	1 400	1 200	—	—	1 790	1 370	1 730	—	1 500
37 Fjällbygden	—	—	—	—	2 120	1 260	1 830	—	1 500
38 Västerbottens län	—	1 000	1 400	1 000	2 060	1 790	1 950	—	1 500
39 Kustlandet	—	1 000	1 400	1 000	2 060	1 870	1 980	—	1 500
40 Inlandet	—	—	—	—	1 950	1 580	1 510	—	—
41 Norrbottens län	—	—	—	1 000	2 170	1 880	2 120	—	1 500
42 Kustlandet	—	—	—	1 000	2 170	1 880	2 120	—	1 500
43 Inlandet	—	—	—	—	1 890	1 840	1 800	—	—
44 Södra och mell. Sveriges slättbygder	3 130	2 170	2 280	1 210	2 310	1 610	2 150	1 410	1 570
45 skogs- o. dalbygder	2 440	1 420	1 980	1 030	1 650	1 300	1 600	1 360	1 410
46 Norra Sverige	2 020	1 310	1 760	850	1 800	1 290	1 640	1 210	1 410
47 Hela riket	3 010	2 010	2 210	1 130	2 100	1 470	1 960	1 400	1 540

SKAPSRÅDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1959

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av			
								odlad jord	natur-lig äng	höst-säd	vår-strås-säd	balj-växter	
13 330	—	19 780	1 460	1 200	1 910	—	—	3 250	1 160	1 980	1 320	1 370	1
12 510	—	20 000	1 460	1 200	1 850	—	—	3 250	1 250	1 870	1 280	1 370	2
13 430	—	19 730	—	—	2 000	—	—	3 250	1 150	2 000	1 330	1 380	3
13 060	—	19 560	1 820	1 150	1 690	1 030	600	3 300	1 550	2 430	1 400	1 350	4
12 630	—	20 170	1 880	1 150	1 730	1 300	600	3 320	1 960	2 540	1 400	1 360	5
14 290	—	19 710	1 670	—	1 640	1 000	—	3 400	1 390	2 320	1 470	1 410	6
7 970	—	18 000	1 000	—	1 130	—	—	2 660	1 000	1 910	1 320	1 200	7
14 440	—	16 870	1 560	—	1 340	—	—	3 390	790	1 380	1 320	1 200	8
9 760	—	13 130	790	880	460	670	—	2 220	760	1 240	720	1 060	9
9 490	—	17 000	600	890	400	700	—	2 140	950	1 230	750	770	10
9 350	—	10 000	1 200	400	500	540	—	2 250	750	1 250	620	1 600	11
11 200	—	18 000	—	—	—	—	—	2 050	750	1 210	630	600	12
11 470	—	12 000	—	—	—	—	—	2 480	700	1 320	1 110	830	13
6 960	—	17 400	1 540	1 080	1 390	950	1 000	2 660	1 200	2 130	1 130	1 080	14
7 400	—	16 980	1 580	1 050	1 490	—	—	2 730	1 000	2 600	1 280	1 000	15
6 610	—	15 660	1 500	1 090	1 380	950	1 000	2 710	1 750	2 060	1 160	1 140	16
7 180	—	25 090	1 700	1 100	1 370	—	—	2 570	1 040	1 930	940	750	17
6 950	—	20 690	1 370	840	1 480	690	600	2 960	1 960	2 280	1 010	860	18
7 010	—	25 000	1 800	1 030	1 800	—	—	2 890	1 640	1 910	800	800	19
6 940	—	20 000	1 370	820	1 470	690	600	2 970	2 030	2 300	1 020	860	20
11 440	—	13 440	1 180	900	1 410	600	—	2 800	1 370	1 450	1 200	520	21
10 970	—	15 000	1 200	—	—	—	—	2 660	700	1 200	860	1 000	22
9 720	—	9 340	1 200	900	1 430	600	—	3 010	1 720	1 140	910	500	23
12 610	—	15 790	1 100	—	1 100	—	—	2 660	1 320	2 790	1 980	600	24
12 350	—	10 000	—	—	—	—	—	2 590	1 560	—	3 000	—	25
10 690	—	25 270	1 100	1 000	1 580	660	—	2 730	910	2 670	1 260	650	26
9 270	—	20 000	—	—	1 530	570	—	2 520	840	2 660	810	500	27
11 400	—	25 370	1 100	1 000	1 610	1 000	—	2 840	980	2 820	1 490	700	28
11 410	—	30 740	—	—	—	—	—	2 610	810	1 000	1 180	700	29
11 850	—	22 070	1 100	1 000	1 000	1 000	—	3 000	1 030	1 540	1 040	990	30
12 110	—	22 020	1 100	—	1 000	1 000	—	2 930	1 070	1 840	1 090	990	31
11 100	—	22 310	1 100	1 000	—	—	—	3 090	990	1 340	920	980	32
14 600	—	20 000	—	—	—	—	—	3 570	1 000	—	1 000	—	33
14 770	—	21 140	—	—	—	—	—	3 230	1 360	1 800	1 370	1 000	34
15 530	—	21 910	—	—	—	—	—	3 210	1 350	1 800	1 430	1 000	35
14 280	—	28 800	—	—	—	—	—	3 570	1 450	1 800	1 180	1 000	36
12 820	—	15 000	—	—	—	—	—	3 060	1 320	—	1 130	1 000	37
16 740	—	39 030	1 000	1 000	—	—	—	3 320	1 080	2 450	2 250	1 000	38
16 920	—	40 130	1 000	—	—	—	—	3 350	880	2 450	2 250	1 000	39
16 360	—	29 710	—	1 000	—	—	—	3 180	1 390	—	2 300	—	40
16 310	—	28 520	—	1 000	—	—	—	3 420	1 350	—	1 960	1 000	41
16 900	—	28 440	—	1 000	—	—	—	3 460	1 210	—	1 960	1 000	42
13 650	—	30 000	—	—	—	—	—	3 220	1 480	—	1 700	—	43
11 410	..	30 530	1 960	1 070	1 630	830	1 170	3 220	1 890	2 770	1 570	1 310	44
11 660	..	23 980	1 690	1 010	1 440	670	1 010	3 040	1 100	2 320	1 350	1 350	45
14 020	—	26 080	1 090	1 000	1 560	1 000	—	3 140	1 170	2 470	1 640	1 040	46
11 880	33 900	28 280	1 930	1 060	1 610	810	1 150	3 140	1 260	2 680	1 510	1 310	47

Tab. 6. Skörden, i ton, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruks-Crops, in tons, in 1959

Skörd, som understiger 5 ton, betecknas med 0.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter	Foder-ärter och vickor
1 Stockholms län och stad	40 630	12 300	2 630	30	18 930	24 470	31 910	840	250
2 Uppsala län	39 040	18 690	4 190	70	27 740	24 080	39 240	1 260	230
3 Södermanlands län	62 240	8 960	6 570	0	24 370	64 650	12 510	1 700	490
4 Östergötlands län	113 620	29 010	25 980	110	53 230	75 930	54 910	4 300	1 300
5 <i>Norra skogsbygden</i>	9 450	2 430	4 090	20	5 700	15 740	4 430	280	70
6 <i>Östgötaslätten</i>	90 200	24 910	17 740	20	42 120	45 400	35 450	3 530	1 020
7 <i>Södra skogsbygden</i>	9 210	1 060	3 450	70	4 190	10 360	13 280	340	160
8 <i>Södra kustlandet</i>	4 760	610	700	0	1 220	4 430	1 750	150	50
9 Jönköpings län	4 930	4 320	4 120	340	8 730	43 410	12 730	10	340
10 Kronobergs län	2 560	2 120	3 880	180	5 580	28 780	7 920	—	220
11 Kalmar län	28 800	5 870	15 680	450	20 910	26 720	17 840	350	220
12 länets norra del	10 130	2 500	2 710	130	3 610	15 910	5 160	260	80
13 <i>Norra kustlandet</i>	9 750	2 040	2 110	100	3 090	12 060	4 400	260	80
14 <i>Skogsbygden</i>	380	460	600	30	520	3 850	760	0	0
15 länets södra del	18 670	3 370	12 970	320	17 300	10 810	12 680	90	140
16 <i>Kalmarslätten</i>	9 520	1 300	6 370	50	7 740	5 530	5 160	10	90
17 <i>Norra kustlandet</i>	140	140	140	20	100	440	200	—	—
18 <i>Skogsbygden</i>	1 970	980	2 550	150	3 080	4 380	3 580	0	30
19 <i>Öland</i>	7 040	950	3 910	100	6 380	460	3 740	80	20
20 Gotlands län	18 180	1 580	9 770	110	28 750	1 300	5 350	560	450
21 Blekinge län	7 580	3 750	6 300	230	10 720	6 060	7 270	—	270
22 <i>Skogsbygden</i>	950	650	1 980	100	1 670	3 700	2 430	—	50
23 <i>Slättbygden</i>	6 630	3 100	4 320	130	9 050	2 360	4 840	—	220
24 Kristianstads län	25 340	16 760	27 910	620	51 290	15 870	73 320	110	2 110
25 <i>Skogsbygden</i>	670	750	2 870	80	7 030	5 080	16 090	0	130
26 <i>Mellanbygden</i>	4 960	4 230	16 940	390	16 200	2 860	25 110	10	300
27 <i>Slättbygden</i>	19 710	11 730	8 100	150	28 060	7 930	32 120	100	1 680
28 Malmöhus län	98 080	66 970	38 470	560	135 710	34 230	123 860	420	3 800
29 <i>Skogsbygden</i>	1 190	1 040	930	—	4 340	1 640	12 000	—	140
30 <i>Mellanbygden</i>	9 380	6 150	11 760	410	20 050	6 340	38 050	70	680
31 <i>Slättbygden</i>	87 510	59 780	25 780	150	111 320	26 250	73 810	350	2 980
32 Hallands län	6 560	11 670	12 130	330	30 950	41 980	17 830	0	1 360
33 <i>Slättbygden</i>	5 820	9 020	10 230	270	22 210	23 670	11 360	0	1 210
34 <i>Skogsbygden</i>	180	760	1 130	—	3 930	9 030	4 540	0	110
35 <i>Norra Halland</i>	560	1 890	770	60	4 810	9 280	1 930	—	40
36 Göteborgs och Bohus län	6 900	5 410	2 270	50	7 530	22 340	6 920	30	820
37 Älvsborgs län	9 780	5 750	6 110	30	19 870	59 140	6 770	40	760
38 länets norra del	8 900	3 500	4 620	10	14 080	34 530	2 860	40	690
39 <i>Slättbygden</i>	6 180	1 750	3 220	10	10 220	22 550	1 330	30	560
40 <i>Dalbygderna</i>	1 690	1 390	1 000	—	2 990	8 290	1 210	10	70
41 <i>Dalslands bergsbygd</i>	890	260	260	0	590	2 390	230	—	50
42 <i>Södra höglandet</i>	140	100	140	—	280	1 300	90	—	10

områden, år 1959

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Oljelin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vårstråsäd	baljväxter
23 530	—	3 230	6 930	160	2 600	80	0	107 280	3 570	33 930	67 520	980 1
15 070	—	1 190	7 290	80	8 340	150	30	83 960	4 370	36 840	78 110	1 780 2
12 660	—	5 190	9 900	90	3 160	90	20	119 440	1 940	63 380	93 390	2 330 3
35 640	—	25 290	30 500	170	5 090	30	130	152 330	6 550	147 810	218 440	6 010 4
7 190	—	2 840	1 890	30	600	—	60	31 440	920	16 030	29 700	470 5
18 770	—	17 610	26 600	140	4 220	30	70	73 530	1 400	112 120	150 050	4 770 6
8 730	—	4 500	1 480	—	190	—	—	38 100	4 100	13 620	30 780	560 7
950	—	340	530	—	80	—	—	9 260	130	6 040	7 910	210 8
73 250	—	31 570	490	30	130	10	—	159 760	6 980	10 520	79 230	360 9
70 500	70	25 150	40	30	140	20	—	108 220	5 630	7 220	46 610	200 10
54 960	66 380	26 150	4 480	10	720	—	10	112 580	5 670	53 230	68 690	470 11
9 200	—	4 390	2 130	10	170	—	10	50 530	910	14 010	27 870	310 12
5 100	—	2 950	2 050	10	140	—	10	37 520	790	12 260	21 880	310 13
4 100	—	1 440	80	—	30	—	—	13 010	120	1 750	5 990	0 14
45 760	66 380	21 760	2 350	—	550	—	0	62 050	4 760	39 220	40 820	160 15
18 960	..	10 620	1 600	—	460	—	—	18 530	680	19 850	18 290	60 16
240	..	220	—	—	—	—	—	1 300	90	260	810	— 17
17 100	..	2 280	50	—	20	—	—	21 120	2 250	4 590	11 330	40 18
9 460	..	8 640	700	—	70	—	0	21 100	1 740	14 520	10 390	60 19
8 950	69 460	26 420	2 700	60	2 080	80	20	43 710	890	31 340	29 880	850 20
116 030	32 310	25 830	640	—	20	—	—	46 770	2 010	21 290	30 530	200 21
37 100	..	8 410	10	—	—	—	—	23 950	1 470	4 310	9 440	30 22
78 930	..	17 420	630	—	20	—	—	22 820	540	16 980	21 090	170 23
269 650	404 020	175 230	3 190	100	480	—	170	211 940	4 420	57 770	134 770	1 420 24
72 210	..	36 820	160	—	—	—	0	79 980	1 530	3 480	28 710	190 25
144 890	..	70 240	650	—	60	—	20	71 310	2 190	26 780	44 370	420 26
52 550	..	68 170	2 380	100	420	—	150	60 650	700	27 510	61 690	810 27
129 010	1 133 650	243 540	25 340	750	4 540	20	400	195 980	8 550	128 430	257 880	3 050 28
20 900	..	35 690	100	20	50	10	20	28 670	600	2 200	15 730	80 29
58 170	..	107 230	2 110	40	110	—	20	70 040	2 740	21 450	50 590	830 30
49 940	..	100 620	23 130	690	4 380	10	360	97 270	5 210	104 780	191 560	2 140 31
97 130	26 950	90 150	660	180	50	20	40	145 700	1 780	19 600	82 230	1 020 32
64 050	..	57 680	610	180	40	20	40	70 800	130	16 610	50 150	860 33
25 200	..	24 860	20	0	10	—	—	41 610	1 330	1 670	16 040	120 34
7 880	..	7 610	30	0	0	—	—	33 290	320	1 320	16 040	40 35
34 100	—	6 680	220	40	—	0	—	95 450	3 690	9 190	36 700	640 36
75 310	—	13 450	540	140	500	20	0	226 260	8 010	14 840	81 270	760 37
28 710	—	3 740	520	100	390	20	0	122 980	4 000	12 040	46 180	660 38
12 540	—	2 780	360	80	360	20	—	66 510	1 330	8 770	29 330	530 39
8 500	—	740	160	20	30	—	0	35 240	910	2 080	12 800	80 40
3 980	—	80	—	—	—	—	—	17 630	1 740	950	2 620	50 41
3 690	—	140	—	—	—	—	—	3 600	20	240	1 430	0 42

TAB. 6 (forts.). SKÖRDEN, I TON, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLSKAPSRÅDEN SAMT NATUR-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kok- ärter	Foder- ärter och vicker
1 länets södra del	880	2 250	1 490	20	5 790	24 610	3 910	0	70
2 Dalbygdderna	170	550	180	—	1 360	3 200	1 030	—	10
3 Södra höglandet	710	1 700	1 310	20	4 430	21 410	2 880	0	60
4 Skaraborgs län	70 260	4 200	25 090	60	45 960	126 950	14 000	900	2 960
5 Slättbygden	61 770	2 800	18 830	20	32 980	90 740	8 950	860	2 520
6 Falbygden	4 510	630	2 980	10	7 610	19 860	3 080	0	230
7 Norrdöstra höglandet	1 830	240	1 370	10	1 280	4 350	480	10	110
8 Sydöstra höglandet	2 150	530	1 910	20	4 090	12 000	1 490	30	100
9 Värmlands län	12 840	2 390	2 850	10	9 800	30 020	2 340	40	140
10 Slättbygden	7 640	1 650	2 060	10	6 900	16 090	1 600	40	60
11 Centrala o. västra Värmland	4 650	510	550	0	2 050	10 690	370	0	60
12 Bergslagen	210	70	50	—	550	1 440	300	0	10
13 Norra Värmland	340	160	190	0	300	1 800	70	0	10
14 Örebro län	23 540	7 460	7 010	40	28 220	57 940	3 220	200	330
15 Södra skogsbygden	2 940	640	1 700	30	3 260	8 700	550	10	20
16 Slättbygden	18 740	6 310	4 780	10	21 190	40 810	1 680	190	250
17 Bergslagen	1 860	510	530	0	3 770	8 430	990	0	60
18 Västmanlands län	30 930	16 420	3 650	10	28 160	57 930	14 720	1 040	160
19 Bergslagen	1 110	250	210	—	1 210	5 040	320	30	0
20 Slättbygden	29 820	16 170	3 440	10	26 950	52 890	14 400	1 010	160
21 Kopparbergs län	6 420	310	2 640	30	18 560	18 930	3 070	30	10
22 Bergslagen	270	20	140	—	960	970	120	—	0
23 Östra Dalarna	5 230	210	1 840	30	11 470	13 280	1 680	30	10
24 Mellanbygden	920	80	660	0	6 080	4 580	1 230	—	0
25 Fjällbygden	—	—	—	—	50	100	40	—	—
26 Gävleborgs län	2 770	1 060	360	10	14 530	17 770	7 770	100	20
27 Gästrikland	1 270	530	200	0	2 500	6 320	1 180	30	—
28 Hälsinglands kustland	1 480	530	110	10	10 120	10 240	5 920	70	20
29 Inlandet	20	0	50	—	1 910	1 210	670	—	0
30 Västernorrlands län	60	40	110	10	15 380	4 040	5 640	10	20
31 Kustlandet	30	20	50	10	11 170	2 760	4 170	10	20
32 Inlandet	30	20	60	0	4 060	1 250	1 440	0	0
33 Silurområdet	—	—	—	—	150	30	30	—	—
34 Jämtlands län	0	10	0	—	15 740	1 710	3 180	—	120
35 Silurområdet	0	0	0	—	12 890	1 160	2 470	—	90
36 Mellanbygden	—	10	—	—	1 610	370	360	—	20
37 Fjällbygden	—	—	—	—	1 240	180	350	—	10
38 Västerbottens län	—	0	0	0	31 830	1 470	8 690	—	50
39 Kustlandet	—	0	0	0	31 390	1 110	8 320	—	50
40 Inlandet	—	—	—	—	440	360	370	—	—
41 Norrbottens län	—	—	—	0	12 000	1 340	4 550	—	0
42 Kustlandet	—	—	—	0	11 950	1 220	4 530	—	0
43 Inlandet	—	—	—	—	50	120	20	—	—
44 Hela riket år 1959	611 060	225 050	207 720	3 280	664 490	787 060	485 560	11 940	16 430
45 » » » 1958	259 140	338 400	166 110	3 650	658 780	893 800	519 910	12 520	19 230
46 » » » 1957	432 830	278 130	225 990	4 220	556 930	847 400	547 690	18 930	17 860
47 » » » 1956	616 360	334 870	262 360	5 070	612 690	1 132 870	698 410	27 470	19 760
48 » » » 1955	446 780	269 650	166 840	3 540	407 520	596 570	527 810	11 060	10 810

1 Preliminära uppgifter, ej vattenhaltsbestämd vara. — 2 Avser frö med 18 % vattenhalt.

LIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1959

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Oljelin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vår-stråsäd	baljväxter
46 600	—	9 710	20	40	110	—	—	103 280	4 010	2 800	35 090	100 1
4 880	—	1 980	20	40	60	—	—	11 540	240	360	5 330	20 2
41 720	—	7 730	—	—	50	—	—	91 740	3 770	2 440	29 760	80 3
71 840	—	13 320	4 470	130	5 210	20	10	272 860	3 220	85 310	169 580	3 350 4
33 920	—	9 000	3 830	130	4 210	0	10	177 700	2 190	72 460	120 450	2 950 5
15 320	—	2 230	190	—	770	20	—	47 810	540	7 190	26 630	200 6
3 160	—	570	40	—	60	—	—	13 570	170	2 940	7 510	100 7
19 440	—	1 520	410	—	170	—	—	33 780	320	2 720	14 990	100 8
43 150	—	910	50	280	0	210	—	155 930	6 430	12 680	35 830	180 9
12 950	—	480	30	280	0	180	—	54 300	930	7 700	22 060	70 10
21 140	—	340	20	0	0	30	—	78 960	2 910	4 370	10 340	90 11
1 790	—	20	—	—	—	—	—	7 450	470	220	1 300	10 12
7 270	—	70	—	—	—	—	—	15 220	2 120	390	2 130	10 13
18 690	—	3 320	780	760	1 760	40	10	95 460	2 320	24 750	69 450	400 14
4 040	—	640	280	100	110	—	—	15 060	140	4 660	10 460	20 15
8 340	—	1 930	450	630	1 600	40	10	48 650	760	17 860	48 470	340 16
6 310	—	750	50	30	50	—	—	31 750	1 420	2 230	10 520	40 17
9 750	—	1 200	1 980	930	2 810	130	0	99 090	3 800	27 710	75 860	960 18
1 330	—	200	0	90	80	—	—	15 730	560	1 060	4 600	30 19
8 420	—	1 000	1 980	840	2 730	130	0	83 360	3 240	26 650	71 260	930 20
28 640	—	2 240	10	20	170	10	—	117 230	27 290	6 650	39 880	20 21
3 000	—	60	10	—	—	—	—	9 000	830	260	1 880	0 22
8 220	—	510	0	20	160	10	—	52 770	4 540	4 050	20 080	20 23
15 830	—	1 610	0	—	10	—	—	50 200	16 810	2 340	17 470	— 24
1 590	—	60	—	—	—	—	—	5 260	5 110	—	450	— 25
35 650	—	2 750	0	90	170	70	—	142 330	6 100	4 030	41 240	60 26
10 390	—	320	—	—	50	50	—	35 550	1 090	1 910	7 660	10 27
20 880	—	2 000	0	90	120	20	—	91 190	3 630	2 060	30 160	50 28
4 380	—	430	—	—	—	—	—	15 590	1 380	60	3 420	0 29
48 470	—	2 540	20	0	0	0	—	178 240	16 150	180	19 150	30 30
30 860	—	1 920	20	—	0	0	—	108 760	7 990	90	14 070	30 31
15 490	—	600	0	0	—	—	—	64 770	7 630	90	4 950	0 32
2 120	—	20	—	0	—	—	—	4 710	530	—	130	— 33
31 630	—	570	—	—	—	—	—	141 620	7 310	10	13 350	70 34
20 840	—	440	—	—	—	—	—	88 040	2 250	10	10 690	50 35
5 290	—	60	—	—	—	—	—	22 340	1 570	0	1 620	20 36
5 500	—	70	—	—	—	—	—	31 240	3 490	—	1 040	0 37
65 510	—	5 190	0	10	—	—	—	292 770	1 560	10	46 730	70 38
45 160	—	4 770	0	—	—	—	—	239 110	760	10	45 120	70 39
20 350	—	420	—	10	—	—	—	53 660	800	—	1 610	— 40
42 240	—	1 080	—	0	—	—	—	212 070	8 920	—	16 470	0 41
35 900	—	1 020	—	0	—	—	—	173 550	3 890	—	16 290	0 42
6 340	—	60	—	—	—	—	—	38 520	5 030	—	180	— 43
1 411 360	1 732 840	732 190	*100230	*4 060	*37970	*1 000	* 840	3 516 980	147 160	796 720	1 832 790	25 210 44
1 393 470	1 764 260	852 650	*100460	*7 810	*22070	*1 950	*2 000	4 249 750	169 990	504 610	2 443 480	40 650 45
1 497 810	2 102 740	909 560	*158720	*7 980	*39770	*1 460	*2 610	4 189 490	168 190	731 430	2 284 240	40 730 46
2 012 300	1 786 410	1 030 590	*14 120	*7 950	*5 870	*1 510	*2 840	3 840 150	163 730	958 430	2 653 950	48 900 47
1 284 520	1 662 780	790 430	*129030	*4 160	*31190	*1 470	* 980	3 338 390	167 760	632 840	1 633 450	26 430 48

Tab. 7. Skördens beskaffenhet inom hushållningssällskapsområden, år 1959

Quality of the harvest in 1959

1	2	3	4	5	6
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsäd	Baljväxter	Potatis
1 Stockholmslän och stad	Välbärgat, god kvalitet.	Välbärgad, god kvalitet.	Välbärgad, god kvalitet. Vårvetet delvis skadat vid tröskningen.	Välbärgade.	Välbärgad. Ofta små knölar.
2 Uppsala län	Välbärgat, god kvalitet. Delvis skadat vid tröskningen.	Välbärgad, god kvalitet. Delvis skadad vid tröskningen.	D:o	Välbärgade. Delvis skadade vid tröskningen.	D:o
3 Södermanlands län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
4 Östergötlands län	D:o	D:o	D:o	Välbärgade.	D:o
5 Jönköpings län	Välbärgat, god kvalitet.	Välbärgad, god kvalitet.	Välbärgad.	D:o	Välbärgad, god kvalitet. Delvis skador av frost.
6 Kronobergs län	D:o	D:o	D:o	—	D:o
7 Kalmar läns norra del	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
8 Kalmar läns södra del	Välbärgat, god kvalitet. Delvis skadat vid tröskningen.	D:o	D:o	D:o	Välbärgad. Ofta små knölar.
9 Gotlands län	Välbärgat. Ofta små kärnor.	Välbärgad. Ofta små kärnor.	Välbärgad. Ofta små kärnor.	D:o	D:o
10 Blekinge län	Välbärgat, god kvalitet.	Välbärgad, god kvalitet.	Välbärgad.	D:o	D:o
11 Kristianstads län	D:o	I allmänhet välbärgad och god kvalitet.	I allmänhet välbärgad och god kvalitet.	I allmänhet välbärgade.	Välbärgad. Högstärkelsehalt.
12 Malmöhus län	D:o	Välbärgad, god kvalitet.	Välbärgad, god kvalitet.	Välbärgade.	Välbärgad och i allmänhet god kvalitet.
13 Hallands län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
14 Göteborgs och Bohus län	D:o	D:o	D:o	D:o	Välbärgad. I allmänhet god kvalitet. Ofta små knölar. Skador av insekter.

7	8	9	10	11	12
Sockerbetor	Foderrotfrukter	Oljevaxter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
—	Välbärgade.	Välbärgade, god kvalitet.	Välbärgat, god kvalitet.	Välbärgad.	Välbärgad. 1
—	Välbärgade. Delvis skadade av insekter.	D:o	D:o	D:o	D:o 2
—	D:o	Välbärgade. Delvis skadade av insekter.	D:o	D:o	D:o 3
—	Välbärgade. Delvis småväxta.	D:o	D:o	D:o	D:o 4
—	Välbärgade.	Välbärgade.	D:o	D:o	D:o 5
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 6
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 7
Välbärgade.	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 8
D:o	D:o	Välbärgade. Delvis skadade av frost.	Välbärgat.	D:o	D:o 9
Välbärgade. Hög sockerhalt.	D:o	Välbärgade.	Välbärgat, god kvalitet.	D:o	D:o 10
D:o	Välbärgade. Delvis skadade av insekter.	Välbärgade. Delvis hagelskadade.	D:o	D:o	D:o 11
D:o	D:o	Välbärgade, god kvalitet.	D:o	D:o	D:o 12
Välbärgade. I allmänhet god kvalitet.	Välbärgade. I allmänhet god kvalitet.	D:o	D:o	D:o	D:o 13
—	Välbärgade. Delvis skadade av insekter.	D:o	D:o	D:o	D:o 14

TAB. 7 (forts.). SKÖRDENS BESKAFFENHET INOM HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPSRÅDEN, ÅR 1959

1	2	3	4	5	6
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsäd	Baljväxter	Potatis
15 Älvsborgs läns norra del	Välbärgat, god kvalitet.	Välbärgad, god kvalitet.	Välbärgad, god kvalitet.	Välbärgade	Välbärgad. I allmänhet god kvalitet. Ofta små knölar. Skador av insekter.
16 Älvsborgs läns södra del	D:o	D:o	Välbärgad. I allmänhet god kvalitet.	D:o	Välbärgad, god kvalitet. Delvis skador av insekter.
17 Skaraborgs län	D:o	D:o	Välbärgad, god kvalitet.	D:o	D:o
18 Värmlands län	D:o	D:o	Välbärgad.	D:o	Välbärgad, god kvalitet.
19 Örebro län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
20 Västmanlands län	D:o	D:o	D:o	D:o	Välbärgad. Ofta små knölar.
21 Kopparbergs län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
22 Gävleborgs län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
23 Västernorrlands län	D:o	D:o	D:o	D:o	Välbärgad, god kvalitet.
24 Jämtlands län	—	—	D:o	D:o	D:o
25 Västerbottens län	—	—	Välbärgad, god kvalitet.	D:o	Välbärgad. Ofta angripen av skorv.
26 Norrbottens län	—	—	D:o	—	D:o

7	8	9	10	11	12
sockerbeter	Foderrotfrukter	Oljevaxter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
—	Välbärgade. Delvis skador av insekter.	Välbärgade, god kvalitet.	Välbärgat, god kvalitet.	Välbärgad.	Välbärgad. 15
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 16
—	Välbärgade.	D:o	D:o	D:o	D:o 17
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 18
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 19
—	D:o	Välbärgade. Vår- sådda oljevaxter delvis skadade av insekter.	D:o	D:o	D:o 20
—	D:o	Välbärgade.	D:o	D:o	D:o 21
—	Välbärgade. Delvis skador av insekter.	D:o	D:o	D:o	D:o 22
—	D:o	—	D:o	D:o	D:o 23
—	D:o	—	D:o	—	D:o 24
—	D:o	—	D:o	—	D:o 25
—	D:o	—	D:o	—	D:o 26

Tab. 8. Antal hästar, nötkreatur och får inom län, hushållningssällskapsområden samt Number of horses, cattle and sheep in June 1959

Beträffande komplettering av uppgifterna för lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden	Hästar				Tjurar och oxar 1 år o. där-över	Kor	Kvigor 1 år o. däröver avsedda för pålägg	Stutar, kvigor o. kalvar 1 år o. däröver avsedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nötkreatur	Får och lamm
	3 år o. där-över	Ung-hästar 1 och 2 år	Föl	Summa							
Stockholms län och stad	6 260	350	220	6 830	1 320	40 140	14 960	4 400	14 940	75 760	3 080
Uppsala län	3 900	240	60	4 200	810	37 450	13 840	2 730	13 560	68 390	2 670
Södermanlands län	5 500	210	80	5 790	800	51 160	20 670	3 480	19 430	95 540	2 260
Östergötlands län	9 090	800	210	10 100	1 960	70 380	30 420	9 700	32 830	145 290	3 460
Norra skogsbygden	1 820	140	20	1 980	370	13 550	4 830	1 460	5 360	25 570	920
Östgötaslätten	3 360	340	90	3 790	680	31 330	15 240	6 000	16 530	69 780	1 860
Södra skogsbygden	3 320	290	90	3 700	740	21 490	8 680	1 860	9 090	41 860	550
Södra kustlandet	590	30	10	630	170	4 010	1 670	380	1 850	8 080	130
Jönköpings län	13 370	830	200	14 400	2 550	80 280	28 560	7 280	34 460	153 130	4 240
Kronobergs län	10 040	850	240	11 130	1 150	51 550	17 110	4 140	19 620	93 570	3 280
Kalmar län	10 900	900	380	12 180	1 710	72 350	30 340	11 390	37 920	153 710	9 170
länets norra del	4 070	290	130	4 490	620	26 840	10 700	2 530	12 090	52 780	3 110
Norra kustlandet	2 830	200	130	3 160	440	18 810	7 830	2 030	9 020	38 130	2 560
Skogsbygden	1 240	90	—	1 330	180	8 030	2 870	500	3 070	14 650	550
länets södra del	6 830	610	250	7 690	1 090	45 510	19 640	8 860	25 830	100 930	6 060
Kalmarslätten	2 080	90	60	2 230	340	14 860	7 450	2 120	8 060	32 830	1 020
Norra kustlandet	240	10	10	260	60	1 110	400	160	560	2 290	160
Skogsbygden	2 950	240	60	3 250	300	15 470	5 410	2 590	7 610	31 380	1 220
Öland	1 560	270	120	1 950	390	14 070	6 386	3 990	9 600	34 430	3 660
Gotlands län	2 390	250	80	2 720	480	21 580	9 160	6 010	14 730	51 960	41 820
Blekinge län	4 200	340	120	4 660	700	23 250	7 750	3 300	9 900	44 900	1 620
Skogsbygden	2 400	190	100	2 690	260	11 860	3 330	870	4 650	20 970	530
Slättbygden	1 800	150	20	1 970	440	11 390	4 420	2 430	5 250	23 930	1 090
Kristianstads län	11 080	840	590	12 510	1 890	79 570	38 600	24 210	49 400	193 670	3 580
Skogsbygden	4 770	350	320	5 440	740	28 280	11 160	7 430	15 660	63 270	1 770
Mellanbygden	3 530	330	170	4 030	740	27 090	13 680	8 060	17 760	67 330	500
Slättbygden	2 780	160	100	3 040	410	24 200	13 760	8 720	15 980	63 070	1 310
Malmöhus län	10 690	1 240	970	12 900	2 150	87 970	50 370	24 830	57 650	222 970	4 890
Skogsbygden	1 790	240	260	2 290	410	12 480	6 460	1 940	6 390	27 680	1 010
Mellanbygden	3 560	460	350	4 370	700	28 690	15 590	6 270	16 930	68 180	1 340
Slättbygden	5 340	540	360	6 240	1 040	46 800	28 320	16 620	34 330	127 110	2 540
Hallands län	8 010	460	270	8 740	700	57 740	25 690	7 700	31 390	123 220	2 100
Slättbygden	3 820	290	130	4 240	460	29 430	14 960	4 790	18 810	68 450	1 270
Skogsbygden	2 510	100	30	2 640	160	16 790	6 260	1 640	7 670	32 520	450
Norra Halland	1 680	70	110	1 860	80	11 520	4 470	1 270	4 910	22 250	380
Göteborgs och Bohus län	8 660	870	400	9 930	960	45 460	13 760	5 170	19 030	84 380	4 810
Älvsborgs län	16 240	1 520	530	18 290	2 200	100 070	27 740	9 800	36 140	175 950	3 520
länets norra del	8 510	870	420	9 800	920	54 220	13 350	3 790	17 230	89 510	2 350
Slättbygden	4 110	400	200	4 710	520	29 450	7 900	1 860	9 460	49 190	1 560
Dalbygderna	2 590	260	140	2 990	240	15 210	3 880	1 230	4 570	25 130	440
Dalslands bergsbygd	1 530	200	80	1 810	130	7 330	1 230	700	2 780	12 170	350
Södra höglandet	280	10	—	290	30	2 230	340	—	420	3 020	—
länets södra del	7 730	650	110	8 490	1 280	45 850	14 390	6 010	18 910	86 440	1 170
Dalbygderna	680	50	20	750	130	5 560	1 770	570	2 550	10 580	160
Södra höglandet	7 050	600	90	7 740	1 150	40 290	12 620	5 440	16 360	75 860	1 010

naturliga jordbruksområden, den 1 juni 1959

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden	Hästar				Tjurar och oxar 1 år o. där- över	Kor	Kvigor 1 år o. däröver avsedda för på- lägg	Stutar, kvigor o. kalvar 1 år o. däröver avsedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år o. där- över	Ung- hästar 1 och 2 år	Föl	Sum- ma							
Skaraborgs län	12 210	1 030	440	13 680	3 330	106 370	42 040	14 000	44 630	210 370	2 380
Slättbygden	7 040	540	240	7 820	1 880	68 330	26 420	7 310	27 500	131 490	1 840
Falbygden	2 420	250	120	2 790	730	18 090	8 090	3 850	8 740	39 500	230
Noröstra höglandet	1 140	40	10	1 190	220	6 130	1 900	430	2 270	10 950	170
Sydöstra höglandet	1 610	200	70	1 880	500	13 770	5 630	2 410	6 120	28 430	140
Värmlands län	11 290	560	180	12 030	1 090	58 240	12 180	3 830	21 910	97 250	7 030
Slättbygden	3 140	220	70	3 430	490	21 140	6 420	2 100	8 720	38 870	1 380
Centr. o. v:a Värmland	6 300	340	110	6 750	480	28 350	4 770	1 290	10 150	45 040	3 750
Bergslagen	560	—	—	560	70	3 160	530	350	1 220	5 330	810
Norra Värmland	1 290	—	—	1 290	50	5 590	460	90	1 820	8 010	1 090
Örebro län	6 030	250	100	6 380	900	40 200	12 700	3 760	15 020	72 580	3 680
Södra skogsbygden	1 240	80	30	1 350	230	7 510	2 120	690	3 050	13 600	260
Slättbygden	2 610	100	30	2 740	410	21 250	7 760	2 430	8 480	40 330	2 910
Bergslagen	2 180	70	40	2 290	260	11 440	2 820	640	3 490	18 650	510
Västmanlands län	4 470	160	40	4 670	510	37 160	13 590	3 390	13 260	67 910	780
Bergslagen	860	10	—	870	100	4 740	1 470	400	1 480	8 190	150
Slättbygden	3 610	150	40	3 800	410	32 420	12 120	2 990	11 780	59 720	630
Kopparbergs län	8 630	90	180	8 900	480	41 830	7 700	1 020	10 280	61 310	5 070
Bergslagen	810	20	10	840	10	3 460	700	70	1 190	5 420	390
Östra Dalarna	2 930	60	50	3 040	240	18 260	4 320	560	4 910	28 290	2 410
Mellanbygden	4 290	10	120	4 420	200	17 380	2 470	360	3 610	24 020	1 620
Fjällbygden	600	—	—	600	30	2 740	210	30	570	3 580	650
Gävleborgs län	8 630	390	190	9 210	710	38 640	8 390	1 960	11 090	60 790	4 350
Gästrikland	2 650	50	90	2 790	240	9 570	2 570	710	2 790	15 880	980
Hälsinglands kustland	4 960	280	90	5 330	420	24 260	5 160	1 200	7 030	38 070	2 490
Inlandet	1 020	60	10	1 090	50	4 810	660	50	1 270	6 840	880
Västernorrlands län	10 830	280	140	11 250	1 030	55 330	8 840	1 420	16 790	83 410	10 780
Kustlandet	6 400	210	130	6 740	630	35 150	6 640	870	10 260	53 550	8 220
Inlandet	4 140	60	—	4 200	370	18 960	2 100	520	6 220	28 170	2 480
Silurområdet	290	10	10	310	30	1 220	100	30	310	1 690	80
Jämtlands län	8 110	610	300	9 020	940	39 290	7 150	2 560	13 760	63 700	4 280
Silurområdet	4 650	510	230	5 390	570	23 570	4 650	1 890	8 750	39 430	520
Mellanbygden	1 280	50	—	1 330	30	6 090	1 010	260	1 880	9 270	420
Fjällbygden	2 180	50	70	2 300	340	9 630	1 490	410	3 130	15 000	3 340
Västerbottens län	11 000	350	180	11 530	890	71 300	11 330	1 900	30 180	118 600	9 720
Kustlandet	8 440	330	180	8 950	650	58 100	9 680	1 630	23 780	93 840	5 930
Inlandet	2 560	20	—	2 580	240	16 200	1 650	270	6 400	24 760	3 790
Norrbottnens län	7 810	120	30	7 960	540	42 990	6 350	960	11 070	61 910	7 260
Kustlandet	5 960	120	30	6 110	450	34 870	5 370	860	9 160	50 710	4 060
Inlandet	1 850	—	—	1 850	90	8 120	980	100	1 910	11 200	3 200
Hela riket år 1959	209 340	13 540	6 130	229 010	29 800	1 353 300	459 240	158 940	578 990	2 580 270	145 830
" " " 1958	225 610	13 160	5 500	244 270	30 680	1 383 570	447 890	119 710	560 920	2 542 770	139 060
" " " 1957	235 250	13 460	6 260	254 970	31 930	1 372 730	440 050	86 300	494 660	2 425 670	143 100
" " " 1956	255 180	14 250	6 470	275 900	31 920	1 392 780	450 590	67 150	454 460	2 396 900	153 970
" " " 1955	290 250	14 990	7 190	312 430	36 420	1 513 710	478 670	63 630	482 920	2 575 350	177 200

Tab. 9. Antal kor, fördelade på åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för hållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, den 1 juni 1959
Number of cows divided into age groups and number of calves intended for breeding

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Kor som kalvat endast en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Stockholms län och stad . .	7 920	31 210	39 130	10 140	4 680	14 820
Uppsala län	7 370	29 420	36 790	9 110	4 370	13 480
Södermanlands län	10 730	40 020	50 750	14 150	5 250	19 400
Östergötlands län	14 240	54 200	68 440	21 320	11 310	32 630
<i>Norra skogsbygden</i>	2 660	10 620	13 280	3 570	1 770	5 340
<i>Östgötslätten</i>	7 120	23 450	30 570	10 580	5 890	16 470
<i>Södra skogsbygden</i>	3 670	17 060	20 730	6 040	2 960	9 000
<i>Södra kustlandet</i>	790	3 070	3 860	1 130	690	1 820
Jönköpings län	13 650	64 150	77 800	20 200	13 950	34 150
Kronobergs län	8 670	39 690	48 360	10 390	8 810	19 200
Kalmar län	14 080	56 450	70 530	21 880	15 840	37 720
länets norra del	4 890	21 430	26 320	7 660	4 370	12 030
<i>Norra kustlandet</i>	3 580	14 900	18 480	5 650	3 330	8 980
<i>Skogsbygden</i>	1 310	6 530	7 840	2 010	1 040	3 050
länets södra del	9 190	35 020	44 210	14 220	11 470	25 690
<i>Kalmarlätten</i>	3 570	10 970	14 540	4 790	3 230	8 020
<i>Norra kustlandet</i>	200	870	1 070	310	240	550
<i>Skogsbygden</i>	2 550	12 330	14 880	3 760	3 790	7 550
<i>Öland</i>	2 870	10 850	13 720	5 360	4 210	9 570
Gotlands län	4 800	15 880	20 680	8 550	6 100	14 650
Blekinge län	4 380	17 150	21 530	5 630	4 090	9 720
<i>Skogsbygden</i>	2 080	8 760	10 840	2 770	1 770	4 540
<i>Slättbygden</i>	2 300	8 390	10 690	2 860	2 320	5 180
Kristianstads län	16 770	60 180	76 950	28 280	20 760	49 040
<i>Skogsbygden</i>	5 370	21 750	27 120	8 140	7 390	15 530
<i>Mellanbygden</i>	6 150	20 220	26 370	10 800	6 840	17 640
<i>Slättbygden</i>	5 250	18 210	23 460	9 340	6 530	15 870
Malmöhus län	19 270	66 310	85 580	34 820	22 480	57 300
<i>Skogsbygden</i>	2 650	9 570	12 220	4 300	2 060	6 360
<i>Mellanbygden</i>	6 150	21 850	28 000	10 710	6 140	16 850
<i>Slättbygden</i>	10 470	34 890	45 360	19 810	14 280	34 090
Hallands län	11 810	44 410	56 220	17 540	13 640	31 180
<i>Slättbygden</i>	6 570	22 410	28 980	10 580	8 160	18 740
<i>Skogsbygden</i>	3 060	13 230	16 290	4 210	3 370	7 580
<i>Norra Halland</i>	2 180	8 770	10 950	2 750	2 110	4 860
Göteborgs och Bohus län . .	6 690	35 410	42 100	11 250	7 330	18 580
Älvsborgs län	15 570	78 850	94 420	19 640	15 740	35 380
länets norra del	8 370	43 810	52 180	9 150	7 780	16 930
<i>Slättbygden</i>	4 590	24 320	28 910	5 800	3 590	9 390
<i>Dalbygderna</i>	2 390	12 120	14 510	2 380	2 110	4 490
<i>Dalslands bergsbygd</i>	1 060	5 680	6 740	770	1 880	2 650
<i>Södra höglandet</i>	330	1 690	2 020	200	200	400
länets södra del	7 200	35 040	42 240	10 490	7 960	18 450
<i>Dalbygderna</i>	1 110	3 800	4 910	1 620	840	2 460
<i>Södra höglandet</i>	6 090	31 240	37 330	8 870	7 120	15 990

pålägg och slakt, vid brukningsenheter med över 2 hektar åker inom län, hus-

and slaughter on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land in June 1959

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Kor som kalvat endast en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Skaraborgs län	19 480	84 870	104 350	29 550	14 900	44 450
Slättbygden	12 550	54 660	67 210	18 720	8 680	27 400
Falbygden	3 350	14 370	17 720	5 560	3 140	8 700
Nordöstra höglandet	1 060	4 810	5 870	1 370	880	2 250
Sydöstra höglandet	2 520	11 030	13 550	3 900	2 200	6 100
Värmlands län	7 340	43 130	50 470	7 570	12 700	20 270
Slättbygden	3 220	17 350	20 570	3 940	4 710	8 650
Centr. o. v:a Värmland	3 430	20 880	24 310	2 920	6 510	9 430
Bergslagen	430	2 220	2 650	490	640	1 130
Norra Värmland	260	2 680	2 940	220	840	1 060
Örebro län	6 750	30 550	37 300	8 530	6 100	14 630
Södra skogsbygden	1 150	6 020	7 170	1 490	1 520	3 010
Slättbygden	4 040	16 240	20 280	5 160	3 230	8 390
Bergslagen	1 560	8 290	9 850	1 880	1 350	3 230
Västmanlands län	7 100	29 360	36 460	8 480	4 690	13 170
Bergslagen	820	3 740	4 560	930	590	1 460
Slättbygden	6 280	25 620	31 900	7 550	4 160	11 710
Kopparbergs län	4 780	30 530	35 310	4 920	4 130	9 050
Bergslagen	400	2 420	2 820	580	490	1 070
Östra Dalarna	2 440	15 180	17 620	2 920	1 910	4 830
Mellanbygden	1 780	11 760	13 540	1 360	1 570	2 930
Fjällbygden	160	1 170	1 330	60	160	220
Gävleborgs län	5 310	29 810	35 120	5 690	4 920	10 610
Gästrikland	1 430	7 700	9 130	1 430	1 310	2 740
Hälsinglands kustland	3 180	18 750	21 930	3 680	3 070	6 750
Inlandet	700	3 360	4 060	580	540	1 120
Västernorrlands län	7 050	38 130	45 180	6 390	8 420	14 810
Kustlandet	4 850	24 750	29 600	4 510	4 820	9 330
Inlandet	2 140	12 520	14 660	1 780	3 490	5 270
Silumområdet	60	860	920	100	110	210
Jämtlands län	5 220	27 830	33 050	5 940	6 290	12 230
Silumområdet	3 650	17 750	21 400	4 250	4 100	8 350
Mellanbygden	670	3 870	4 540	530	990	1 520
Fjällbygden	900	6 210	7 110	1 160	1 200	2 360
Västerbottens län	11 060	55 780	66 840	10 880	17 360	28 240
Kustlandet	9 230	46 370	55 600	9 190	14 030	23 220
Inlandet	1 830	9 410	11 240	1 690	3 330	5 020
Norrbottens län	5 510	28 380	33 890	4 490	4 950	9 440
Kustlandet	4 850	24 550	29 400	4 060	4 090	8 150
Inlandet	660	3 830	4 490	430	860	1 290
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	115 300	440 330	555 630	173 510	105 510	279 020
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	85 330	403 530	488 860	118 230	90 100	208 330
Norra Sverige	34 920	187 840	222 760	33 600	43 200	76 800
Hels riket	235 550	1 031 700	1 267 250	325 340	238 810	564 150

Tab. 10. Antal nötkreatur den 13 april och den 12 oktober 1959 i Götaland, Svealand och Gästrikland

Number of cattle in April and October 1959

Avser brukningsenheter med över 2 hektar åker.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden	Tjurar och oxar 1 år och däröver		Kor		Kvigor, 1 år och däröver, avsedda för pålägg		Stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver, avsedda för slakt		Kalvar, under 1 år		Summa nötkreatur	
	^{13/4}	^{12/10}	^{13/4}	^{12/10}	^{13/4}	^{12/10}	^{13/4}	^{12/10}	^{13/4}	^{12/10}	^{13/4}	^{12/10}
Stockholms län och stad	1 390	1 210	40 870	39 100	14 470	13 790	3 710	3 840	15 620	14 220	76 060	72 160
Uppsala län	810	750	37 040	36 980	12 990	12 920	2 250	2 530	13 280	13 110	66 370	66 290
Södermanlands län	790	750	51 290	50 430	19 350	19 540	3 300	3 590	19 370	18 330	94 100	92 640
Östergötlands län	1 980	1 760	69 830	68 490	28 950	28 920	8 770	10 300	33 160	30 700	142 690	140 170
Jönköpings län	2 300	1 980	78 450	75 780	26 220	26 550	7 500	7 420	34 060	28 600	148 530	140 330
Kronobergs län	950	980	49 840	49 830	16 030	15 720	3 640	3 360	19 730	17 740	90 190	87 630
Kalmar län	1 660	1 240	70 950	69 030	29 140	27 820	11 550	10 400	37 400	32 430	150 700	140 920
därav norra delen	550	420	26 120	25 700	10 000	9 870	2 380	2 430	11 950	10 530	51 000	48 950
södra delen	1 110	820	44 830	43 330	19 140	17 950	9 170	7 970	25 450	21 900	99 700	91 970
Gotlands län	410	280	21 090	19 930	9 020	8 710	6 390	5 940	14 690	13 730	51 600	48 590
Blekinge län	670	550	21 910	21 360	7 520	7 340	3 520	3 560	9 600	8 980	43 220	41 790
Kristianstads län	1 650	1 450	77 770	78 520	37 150	36 890	23 460	22 180	49 460	47 700	189 480	186 740
Malmöhus län	2 110	1 920	86 450	85 400	46 850	47 920	23 830	27 130	59 750	58 690	218 990	221 060
Hallands län	470	360	56 860	56 340	23 970	23 470	7 710	6 970	31 720	30 300	120 730	117 440
Göteborgs och Bohus län	820	680	41 850	40 570	13 160	11 540	5 040	3 370	18 230	16 160	79 100	72 320
Älvsborgs län	1 750	1 580	94 140	92 080	25 870	25 520	8 680	7 910	34 950	30 920	165 390	158 010
därav norra delen	760	700	51 870	50 360	12 620	11 820	3 080	2 930	15 970	14 170	84 300	79 980
södra delen	990	880	42 270	41 720	13 250	13 700	5 600	4 980	18 980	16 750	81 090	78 030
Skaraborgs län	3 370	2 890	105 820	103 670	39 600	39 650	13 640	13 670	45 590	44 730	208 020	204 610
Värmlands län	990	900	50 480	48 070	10 850	10 140	3 520	3 140	19 310	14 600	85 150	76 850
Örebro län	810	760	37 740	36 200	11 770	11 590	3 530	3 720	14 830	13 360	68 680	65 630
Västmanlands län	510	480	37 260	36 510	12 610	12 410	2 740	3 220	13 210	12 790	66 330	65 410
Kopparbergs län	430	340	34 510	35 440	6 170	6 560	730	930	9 140	8 270	50 980	51 540
Gävleborgs län ¹	270	220	9 760	9 730	2 460	2 350	570	540	2 850	2 420	15 910	15 260
Summa	24 140	21 080	1 073 910	1 053 460	394 150	389 350	144 070	143 720	495 950	457 780	2 132 220	2 065 390

¹ Endast Gästrikland redovisat.

Tab. 11. Antal kor samt kalvar under 1 år med fördelning på åldersgrupper m. m. den 13 april och den 12 oktober 1959 i Götaland, Svealand och Gästrikland

Number of cows and calves divided into groups etc.

Avser brukningsenheter med över 2 hektar åker.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Områden	Kor, som kalvat								Kalvar under 1 år avsedda för					
	1 gång		2—4 gånger		5—7 gånger		8 gånger och däröver		pålägg		slakt			
											3—12 månader		under 3 månader	
	¹³ / ₄	¹² / ₁₀	¹² / ₄	¹² / ₁₀	¹² / ₄	¹² / ₁₀	¹² / ₄	¹² / ₁₀	¹² / ₄	¹² / ₁₀	¹² / ₄	¹² / ₁₀	¹² / ₄	¹² / ₁₀
Stockholms län och stad	7 790	8 140	16 930	16 550	13 080	12 020	3 070	2 390	9 450	9 540	3 360	3 000	2 810	1 680
Uppsala län	7 110	7 670	15 530	15 440	11 970	11 380	2 430	2 490	8 310	8 970	2 380	2 650	2 590	1 490
Södermanlands län	10 690	10 960	23 290	22 350	14 040	14 340	3 270	2 780	13 540	13 290	2 700	2 860	3 130	2 180
Östergötlands län	14 010	14 500	31 250	29 570	20 490	20 410	4 080	4 010	19 830	19 860	6 560	6 850	6 770	3 990
Jönköpings län	13 550	13 380	31 150	30 820	27 700	25 980	6 050	5 600	17 540	18 390	5 280	5 760	11 240	4 450
Kronobergs län	8 580	8 920	21 380	22 040	16 520	15 830	3 360	3 040	9 980	10 600	2 420	2 920	7 330	4 220
Kalmar län	13 750	13 710	30 240	30 090	22 610	21 450	4 350	3 780	19 810	20 630	8 050	7 720	9 540	4 080
därav norra delen	4 790	4 880	11 410	11 290	8 180	8 030	1 740	1 500	7 060	7 570	1 810	1 680	3 080	1 280
södra delen	8 960	8 830	18 830	18 800	14 430	13 420	2 610	2 280	12 750	13 060	6 240	6 040	6 460	2 800
Gotlands län	4 760	4 490	9 770	9 720	5 640	4 730	920	990	7 080	7 260	4 010	5 230	3 600	1 240
Blekinge län	4 090	4 140	9 510	9 600	7 240	6 460	1 070	1 160	5 190	5 260	2 200	2 540	2 210	1 180
Kristianstads län	16 150	17 440	34 230	34 510	23 250	22 460	4 140	4 110	25 710	26 330	12 450	14 520	11 300	6 850
Malmöhus län	18 990	18 680	39 690	39 750	24 100	23 280	3 670	3 690	32 810	33 340	15 700	16 620	11 240	8 730
Hallands län	11 410	12 070	24 980	24 950	17 450	16 640	3 020	2 680	16 160	16 860	7 530	9 160	8 030	4 280
Göteborgs och Bohus län	6 590	6 790	17 370	17 030	14 480	13 010	3 410	3 740	8 640	10 190	3 360	4 550	6 230	1 420
Älvsborgs län	14 790	16 030	36 260	36 390	33 940	31 810	9 150	7 850	17 030	18 060	6 180	7 570	11 740	5 290
därav norra delen	7 730	7 950	19 730	20 000	18 980	18 010	5 430	4 400	7 600	8 230	2 880	2 990	5 490	2 950
södra delen	7 060	8 080	16 530	16 390	14 960	13 800	3 720	3 450	9 430	9 830	3 300	4 580	6 250	2 340
Skaraborgs län	18 520	19 360	44 630	44 470	35 980	33 050	6 690	6 790	28 290	29 630	8 430	10 040	8 870	5 060
Värmlands län	7 060	7 430	19 350	19 870	18 180	15 880	5 890	4 890	6 920	6 940	4 030	4 790	8 360	2 870
Örebro län	6 470	6 730	15 590	14 970	12 150	11 810	3 530	2 690	7 520	7 890	3 470	3 550	3 840	1 920
Västmanlands län	7 290	7 430	15 600	15 510	11 820	11 030	2 550	2 540	7 870	8 240	2 500	2 640	2 840	1 910
Kopparbergs län	4 740	4 840	12 790	14 240	12 520	11 760	4 460	4 600	4 730	4 990	1 740	1 680	2 670	1 600
Gävleborgs län ¹	1 410	1 710	4 120	4 070	3 420	3 130	810	820	1 560	1 550	530	580	760	290
Summa	197 750	204 420	453 660	451 940	346 580	326 460	75 920	70 640	267 970	277 820	102 880	115 230	125 100	64 730

¹ Endast Gästrikland redovisat.

Tab. 12. Antal svin den 13 april och den 12 oktober 1959 samt antal hönsningssällskapsområden

Number of hogs on 13th April and 12th October 1959, and number of poultry on

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Svinbesättningar		Avelssvin		Övriga svin	
					3 mån. o. däröver	
	13/4	12/10	13/4	12/10	13/4	12/10
1 Stockholms län o. stad . .	2 440	3 370	2 610	2 350	15 550	20 630
2 Uppsala län	3 520	3 990	6 610	5 970	21 560	21 980
3 Södermanlands län	3 650	4 230	5 280	5 610	19 880	23 630
4 Östergötlands län	5 230	7 040	10 370	9 110	40 320	47 240
5 Jönköpings län	8 470	10 250	9 780	9 670	24 650	31 460
6 Kronobergs län	7 950	9 590	9 370	8 560	24 250	31 540
7 Kalmar län	7 590	9 660	13 180	12 790	38 060	47 410
8 därav norra delen . . .	2 220	3 050	3 160	2 950	8 670	13 560
9 södra delen	5 370	6 610	10 020	9 840	29 390	33 850
10 Gotlands län	4 460	5 010	5 570	5 660	21 980	23 740
11 Blekinge län	3 660	4 380	3 710	3 570	27 550	30 330
12 Kristianstads län	14 020	15 150	39 170	37 650	180 320	194 060
13 Malmöhus län	13 310	14 560	41 770	40 210	178 790	204 920
14 Hallands län	8 470	9 130	30 250	29 530	73 580	82 970
15 Göteborgs och Bohus län .	4 000	5 620	5 880	5 170	14 800	23 040
16 Älvsborgs län	10 870	13 840	17 190	16 180	47 370	59 980
17 därav norra delen . . .	4 520	6 240	8 410	7 500	21 940	30 070
18 södra delen	6 350	7 600	8 780	8 680	25 430	29 910
19 Skaraborgs län	11 770	12 860	27 780	27 980	101 680	110 700
20 Värmlands län	3 320	9 980	2 950	2 990	11 070	19 670
21 Örebro län	2 850	4 220	4 150	4 370	16 720	20 570
22 Västmanlands län	3 560	4 380	5 000	5 070	17 310	20 660
23 Kopparbergs län	3 380	5 630	1 680	1 730	11 250	12 320
24 Gävleborgs län ¹	700	1 370	110	130	1 720	2 200
25 Summa	123 220	154 260	* 242 410	* 234 300	888 410	1 029 050

¹ Endast Gästrikland redovisat. — * Fördelade på 7 190 fargaltar, 55 670 modersuggor, dräktiga utslagsuggor. — * Fördelade på 7 680 fargaltar, 39 110 modersuggor, dräktiga första gången, 100 270

den 13 april 1959 i Götaland, Svealand och Gästrikland inom län och hushåll-

13th April 1959 in Götaland, Svealand and Gästrikland

8		9		10		11		12		13		14		15		16	
		Summa svin och grisar				Innehavare av höns	Höns kläckta		Kycklingar kläckta 1959	Summa höns och kycklingar							
Grisar under 3 mån.							1957 eller tidigare	1958									
13/4	12/10	13/4	12/10														
12 220	14 190	30 380	37 170	4 740	90 110	90 660	118 710	299 480	1								
26 310	23 430	54 480	51 380	4 310	75 660	118 370	78 780	272 810	2								
21 960	22 070	47 120	51 310	5 220	77 690	113 650	94 010	285 350	3								
38 860	39 300	89 550	95 650	9 210	127 070	152 280	102 070	381 420	4								
39 500	37 740	73 930	78 870	12 510	139 550	136 960	90 610	367 120	5								
37 990	43 320	71 610	83 420	11 140	148 930	217 680	240 570	607 180	6								
51 400	54 530	102 640	114 730	11 020	160 780	160 140	125 510	446 430	7								
11 790	14 310	23 620	30 820	3 330	47 680	45 480	24 970	118 130	8								
39 610	40 220	79 020	83 910	7 690	113 100	114 660	100 540	328 300	9								
21 040	23 600	48 590	53 000	5 650	144 210	132 360	69 290	345 860	10								
24 540	25 160	55 800	59 060	6 770	100 500	176 750	182 050	459 300	11								
161 070	167 370	380 560	399 080	18 370	345 310	574 630	513 690	1 433 630	12								
168 140	174 940	388 700	420 070	17 270	302 320	481 670	716 960	1 500 950	13								
118 750	113 240	222 580	225 740	10 680	269 470	522 970	719 120	1 511 560	14								
23 290	24 930	43 970	53 140	9 570	186 700	247 390	189 210	623 300	15								
66 950	63 680	131 510	139 840	16 950	275 680	315 040	323 510	914 230	16								
34 440	28 740	64 790	66 310	8 980	169 470	198 330	156 320	524 120	17								
32 510	34 940	66 720	73 530	7 970	106 210	116 710	167 190	390 110	18								
121 530	116 230	250 990	254 910	15 070	282 990	417 710	507 700	1 208 400	19								
12 730	14 140	26 750	36 800	10 260	129 830	133 040	127 930	390 800	20								
14 980	17 370	35 850	42 310	6 340	115 520	149 850	144 940	410 310	21								
18 610	19 330	40 920	45 060	4 250	80 320	112 340	80 550	273 210	22								
6 350	8 710	19 280	22 760	3 710	61 280	95 900	104 930	262 110	23								
210	1 480	2 040	3 810	920	7 230	8 570	18 100	33 900	24								
986 430	1 004 760	2 117 250	2 268 110	183 960	3 121 150	4 357 960	4 548 240	12 027 350	25								

första gången, 99 640 övriga dräktiga, 71 790 digivande samt icke dräktiga modersuggor och 8 120 övriga dräktiga, 74 840 digivande samt icke dräktiga modersuggor och 12 400 utslagssuggor.

Tab. 13. Beräknat antal nötkreatursenheter inom län, hushållingssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1959

Estimated number of units of cattle in 1959

1	2	1	2
Områden	Antal nötkreatursenheter	Områden	Antal nötkreatursenheter
Stockholms län och stad	76 340	Skaraborgs län	242 440
Uppsala län	73 290	Slättbygden	157 900
Södermanlands län	94 220	Falbygden	43 070
Östergötlands län	145 940	Nordöstra höglandet	12 840
Norra skogsbygden	25 120	Sydöstra höglandet	28 630
Östgöslätten	71 260	Värmlands län	103 190
Södra skogsbygden	41 600	Slättbygden	40 310
Södra kustlandet	7 960	Centr. o. v:a Värmland	48 610
Jönköpings län	157 720	Bergslagen	5 220
Kronobergs län	107 250	Norra Värmland	9 050
Kalmar län	157 770	Örebro län	75 480
länets norra del	52 750	Södra skogsbygden	13 830
Norra kustlandet	37 520	Slättbygden	41 600
Skogsbygden	15 230	Bergslagen	20 050
länets södra del	105 020	Västmanlands län	69 960
Kalmarslätten	35 910	Bergslagen	8 300
Norra kustlandet	2 580	Slättbygden	61 660
Skogsbygden	32 570	Kopparbergs län	70 330
Öland	33 960	Bergslagen	5 820
Gotlands län	57 170	Östra Dalarna	32 100
Blekinge län	55 180	Mellanbygden	28 260
Skogsbygden	22 990	Fjällbygden	4 150
Slättbygden	32 190	Gävleborgs län	67 300
Kristianstads län	250 760	Gästrikland	17 530
Skogsbygden	79 450	Hälsinglands kustland	41 870
Mellanbygden	87 680	Inlandet	7 900
Slättbygden	83 630	Västernorrlands län	91 240
Malmöhus län	271 910	Kustlandet	57 950
Skogsbygden	33 580	Inlandet	31 310
Mellanbygden	83 790	Silurområdet	1 980
Slättbygden	154 540	Jämtlands län	67 950
Hallands län	159 250	Silurområdet	41 480
Slättbygden	90 750	Mellanbygden	10 010
Skogsbygden	41 650	Fjällbygden	16 460
Norra Halland	26 850	Västerbottens län	126 230
Göteborgs och Bohus län	90 820	Kustlandet	100 760
Älvsborgs län	198 240	Inlandet	25 470
länets norra del	102 490	Norrbottnens län	66 150
Slättbygden	58 730	Kustlandet	53 240
Dalbygderna	27 240	Inlandet	12 910
Dalälans bergsbygd	12 810		
Södra höglandet	3 710	Hela riket år 1959	2 876 130
länets södra del	95 750	» » » 1958	2 853 090
Dalbygderna	11 960	» » » 1957	2 761 500
Södra höglandet	83 790	» » » 1956	2 713 740
		» » » 1955	2 924 990

Tab. 14. Antal hästar, nötkreatur och får i olika storleksgrupper, inom större riksområden, den 1 juni 1959

Number of horses, cattle and sheep within different size groups in major areas in June 1959

Se anm. till tab. 8.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Hästar				Tjurar och oxar 1 år och där- över	Kor	Kvigor 1 år och däröver avsed- da för pålägg	Stutar, kvigor o. kal- var 1 år och där- över av- sedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år och där- över	Ung- hästar 1 och 2 år	Föl	Summa							
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>											
Lägenheter m. m.	4 760	90	50	4 900	110	1 070	130	10	120	1 440	1 960
0,26—2 ha	930	10	10	950	50	12 220	1 110	130	1 450	14 960	1 970
Över 2 »	63 120	5 240	2 480	70 840	12 890	555 630	245 900	96 020	279 020	1 189 460	69 040
Summa	68 810	5 340	2 540	76 690	13 050	568 920	247 140	96 160	280 590	1 205 860	72 970
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>											
Lägenheter m. m.	2 410	10	10	2 430	20	1 260	130	10	130	1 550	790
0,26—2 ha	1 880	30	10	1 920	90	27 570	2 550	210	3 840	34 260	3 160
Över 2 »	86 330	6 450	2 700	95 480	12 490	488 860	166 790	53 990	208 330	930 460	30 140
Summa	90 620	6 490	2 720	99 830	12 600	517 690	169 470	54 210	212 300	966 270	34 090
<i>Norra Sverige</i>											
Lägenheter m. m.	2 670	10	0	2 680	20	2 320	210	10	400	2 960	760
0,26—2 ha	4 770	40	10	4 820	230	41 610	3 370	340	8 900	54 450	7 960
Över 2 »	42 470	1 660	860	44 990	3 900	222 760	39 050	8 220	76 800	350 730	30 050
Summa	49 910	1 710	870	52 490	4 150	266 690	42 630	8 570	86 100	408 140	38 770
<i>Hela riket</i>											
Lägenheter m. m.	9 840	110	60	10 010	150	4 650	470	30	650	5 950	3 510
0,26—2 ha	7 580	80	30	7 690	370	81 400	7 030	680	14 190	103 670	13 090
Över 2 »	191 920	13 350	6 040	211 310	29 280	1 267 250	451 740	158 230	564 150	2 470 650	129 230
Summa	209 340	13 540	6 130	229 010	29 800	1 353 300	459 240	158 940	578 990	2 580 270	145 830

Tab. 15. Sädesslagens medelvikt, i kilogram per hektoliter, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1959

Average weight of the different kinds of grain, in kilogrammes per hectolitre, in 1959

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter	Foder-ärter o. vicker
Stockholms län och stad	79,0	79,0	71,9	60,0	66,3	51,4	56,1	79,4	75,2
Uppsala län	79,9	80,7	74,5	..	68,9	53,0	58,8	80,6	75,5
Södermanlands län	79,2	79,8	74,1	..	66,5	51,8	55,8	79,1	78,6
Östergötlands län	79,6	80,1	73,8	63,0	67,8	54,2	59,2	78,9	76,7
Jönköpings län	72,7	72,1	69,5	67,6	64,0	50,4	56,3	..	77,0
Kronobergs län	74,9	72,3	71,0	66,0	63,0	48,6	55,7	—	..
Kalmar län	79,5	79,5	73,9	..	67,5	49,6	59,0	..	76,5
därav norra delen	82,6	82,5	75,1	..	68,5	51,3	61,8	78,0	78,0
södra delen	78,5	78,5	73,5	69,7	67,2	49,1	58,3	..	75,0
Gotlands län	79,6	80,0	73,7	71,7	69,5	55,1	62,5	79,4	79,5
Blekinge län	77,6	78,5	72,1	74,3	67,5	50,3	58,5	—	..
Kristianstads län	77,4	78,2	71,5	70,5	66,7	51,6	58,6	75,5	76,2
Malmöhus län	78,3	79,7	72,3	66,5	68,3	49,9	60,0	..	80,0
Hallands län	78,5	77,3	71,7	67,5	65,5	50,7	55,9
Göteborgs och Bohus län	76,0	74,7	72,6	75,0	66,1	48,2	57,0	79,0	76,8
Älvsborgs län	76,9	77,8	72,8	70,4	67,0	48,8	56,7	..	71,0
därav norra delen	76,4	76,2	72,1	66,0	63,3	48,0	53,2	76,7	68,0
södra delen	77,4	78,5	73,2	71,0	68,7	49,2	58,2	..	80,0
Skaraborgs län	77,0	76,3	71,3	71,0	63,4	49,8	56,6	78,6	77,7
Värmlands län	74,1	72,0	70,8	72,0	59,5	47,6	52,1	76,5	..
Örebro län	78,8	80,5	73,7	73,7	67,1	50,4	55,9	79,0	79,4
Västmanlands län	80,5	81,8	75,7	..	67,1	51,5	55,6	81,0	81,5
Kopparbergs län	78,5	70,4	75,6	..	66,8	53,0	53,2	75,0	..
Gävleborgs län	75,7	74,5	72,4	..	64,1	51,8	57,1	74,0	..
Västernorrlands län	75,0	70,0	72,0	..	62,7	44,8	54,1
Jämtlands län	—	64,2	47,0	56,5	—	..
Västerbottens län	—	..	70,0	..	66,0	53,8	59,5	—	72,5
Norrbottnens län	—	—	—	..	66,0	51,6	60,4	—	..
Hela riket år 1959	78,6	79,1	72,5	68,8	66,6	50,7	58,3	79,2	77,5
, , , 1958	74,6	73,6	68,2	67,2	63,0	46,2	53,8	76,0	74,9
, , , 1957	72,5	72,6	68,5	67,1	62,9	47,4	55,1	76,0	74,6
, , , 1956	75,2	75,9	70,1	67,7	64,3	49,1	55,9	78,5	75,6
, , , 1955	77,8	77,8	71,9	68,5	65,3	48,0	56,8	79,0	75,6
I medeltal 1949/58	75,6	75,3	70,6	68,0	64,1	48,5	56,2	78,1	75,9

Tab. 16. Antal i jordbruket den 1 juni 1959 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1958, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1959 and number of paid working-hours in 1958

Områden och storleksgrupper	Antal i jordbruket sysselsatta personer den 1/6 1959						Totala antalet lejda arbetstimmar under år 1958
	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				
			Fast anställda		Tillfälligt anställda		
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>							
2— 5 ha åker	11 110	8 800	30	—	70	80	690 360
5— 10 » »	19 680	15 650	320	380	880	590	2 872 770
10— 20 » »	34 890	25 880	2 180	1 100	3 000	2 060	13 546 230
20— 30 » »	17 640	12 060	2 770	840	2 570	1 700	13 289 760
30— 50 » »	12 390	7 370	4 990	650	2 690	2 160	19 431 250
50—100 » »	5 620	2 290	6 470	430	1 940	1 760	20 520 990
över 100 » »	1 560	330	11 300	500	2 190	1 680	31 697 310
Samtliga över 2 ha åker .	102 890	72 380	28 060	3 900	13 340	10 030	102 048 670
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>							
2— 5 ha åker	32 510	24 230	140	470	740	170	2 225 440
5— 10 » »	42 700	32 160	710	1 040	1 810	390	6 799 230
10— 20 » »	26 490	19 820	1 860	700	2 140	460	9 349 770
20— 30 » »	5 710	3 830	1 120	220	740	160	4 190 300
30— 50 » »	2 820	1 520	1 490	130	470	70	4 652 800
50—100 » »	1 080	460	1 570	80	330	70	4 561 540
över 100 » »	200	40	2 100	60	170	70	5 389 240
Samtliga över 2 ha åker .	111 510	82 060	8 990	2 700	6 400	1 390	37 168 320
<i>Norra Sverige</i>							
2— 5 ha åker	29 770	23 480	—	490	1 090	120	2 196 390
5— 10 » »	27 050	21 520	200	490	1 650	440	3 310 280
10— 20 » »	10 170	7 870	380	300	960	200	2 729 840
20— 30 » »	960	680	120	40	200	20	586 850
30— 50 » »	210	130	140	30	120	20	465 730
50—100 » »	20	10	160	10	40	0	465 910
över 100 » »	—	—	110	10	10	0	285 130
Samtliga över 2 ha åker .	68 180	53 690	1 110	1 370	4 070	800	10 040 130
<i>Hela riket</i>							
2— 5 ha åker	73 390	56 510	170	960	1 900	370	5 112 190
5— 10 » »	89 430	69 330	1 230	1 910	4 340	1 420	12 982 280
10— 20 » »	71 550	53 570	4 420	2 100	6 100	2 720	25 625 840
20— 30 » »	24 310	16 570	4 010	1 100	3 510	1 880	18 066 910
30— 50 » »	15 420	9 020	6 620	810	3 280	2 250	24 549 780
50—100 » »	6 720	2 760	8 200	520	2 310	1 830	25 548 440
över 100 » »	1 760	370	13 510	570	2 370	1 750	37 371 680
Samtliga över 2 ha åker .	282 580	208 130	38 160	7 970	23 810	12 220	149 257 120

Tab. 17. Antal i jordbruket den 1 juni 1959 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1958, per 100 hektar åker, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1959 and number of paid working-hours in 1958, per 100 hectares arable land

Områden och storleksgrupper	Antal i jordbruket den 1 juni 1959 sysselsatta personer per 100 hektar åker						Antal lejda arbets- timmar per 100 hektar åker under år 1958
	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				
			Fast anställda		Tillfälligt anställda		
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>							
2— 5 ha åker	21,6	17,1	0,1	—	0,1	0,1	1 340
5— 10 » »	12,7	10,1	0,2	0,2	0,6	0,4	1 861
10— 20 » »	7,8	5,8	0,5	0,2	0,7	0,5	3 039
20— 30 » »	5,3	3,6	0,8	0,3	0,8	0,5	3 972
30— 50 » »	3,4	2,0	1,4	0,2	0,7	0,6	5 313
50—100 » »	1,8	0,8	2,1	0,1	0,6	0,6	6 728
över 100 » »	0,5	0,1	3,3	0,1	0,6	0,5	9 300
Samtliga över 2 ha åker .	5,2	3,6	1,4	0,2	0,7	0,5	5 108
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>							
2— 5 ha åker	23,8	17,7	0,1	0,3	0,5	0,1	1 628
5— 10 » »	14,7	11,1	0,2	0,4	0,6	0,1	2 337
10— 20 » »	8,7	6,5	0,6	0,2	0,7	0,1	3 065
20— 30 » »	5,4	3,6	1,1	0,2	0,7	0,1	3 933
30— 50 » »	3,6	1,9	1,9	0,2	0,6	0,1	5 892
50—100 » »	1,8	0,7	2,6	0,1	0,5	0,1	7 441
över 100 » »	0,4	0,1	4,1	0,1	0,3	0,1	10 558
Samtliga över 2 ha åker .	10,8	8,0	0,9	0,3	0,6	0,1	3 607
<i>Norra Sverige</i>							
2— 5 ha åker	22,5	17,8	—	0,4	0,8	0,1	1 663
5— 10 » »	14,3	11,3	0,1	0,3	0,9	0,2	1 745
10— 20 » »	9,3	7,2	0,3	0,3	0,9	0,2	2 494
20— 30 » »	5,7	4,0	0,7	0,2	1,2	0,1	3 484
30— 50 » »	3,2	2,0	2,1	0,4	1,9	0,2	7 123
50—100 » »	0,7	0,4	4,9	0,4	1,3	0,1	14 046
över 100 » »	—	—	6,2	0,6	0,7	0,2	16 952
Samtliga över 2 ha åker .	14,8	11,7	0,2	0,3	0,9	0,2	2 184
<i>Hela riket</i>							
2— 5 ha åker	22,9	17,6	0,1	0,3	0,6	0,1	1 596
5— 10 » »	14,1	10,9	0,2	0,3	0,7	0,2	2 044
10— 20 » »	8,3	6,2	0,5	0,2	0,7	0,3	2 979
20— 30 » »	5,3	3,6	0,9	0,2	0,8	0,4	3 945
30— 50 » »	3,4	2,0	1,5	0,2	0,7	0,5	5 440
50—100 » »	1,8	0,7	2,2	0,1	0,6	0,5	6 912
över 100 » »	0,4	0,1	3,4	0,1	0,6	0,4	9 496
Samtliga över 2 ha åker .	8,1	6,0	1,1	0,2	0,7	0,4	4 279

Uppgift om antalet svin och höns, om antalet nötkreatur och om arbetskraften i jordbruket den 13 april 1959.

Dessa uppgifter insamlas enligt Kungl. Maj:ts kungärelse den 13 april 1956 (nr 116). Skyldig att lämna uppgift är envar, som av statistiska centralbyrån genom kommunens styrelse anmodas lämna uppgift. Uppgifterna skola endast användas för statistiskt ändamål.		Uppgifterna skola senast den 17 april 1959 av de uppgiftsskyldiga avlämnas eller med posten insändas till kommunens styrelse. Om svin, höns, nötkreatur eller arbetskraft av något slag saknas, skall detta anges med ett vågrätt streck (—) i antalskolumnen.																							
Fastighetens namn, nummer eller dylikt		Församling (ej storkommun)																							
Innehavarens (brukarens) fullständiga namn		Län																							
		Innehavarens (brukarens) postadress																							
		Telefon (station och nummer)																							
Brukningenhetens hela åkerareal i april 1959		hektar Andra än jordbrukare sätta här streck.																							
I Antalet svin den 13 april 1959 utgjorde: Under nämnda dag försälda eller till slakt levererade svin och grisar skola medräknas. Antal Fargaltar Modersuggor: a) första gången dräktiga b) övriga dräktiga c) digivande samt icke dräktiga d) utslagsuggor (d. v. s. avsedda för slakt) Övriga svin: e) hushållssvin (d. v. s. svin och grisar, som uppfödas för det egna hushållets behov av fläsk): 3 månader och däröver grisar under 3 månader f) andra svin än hushållssvin: 3 månader och däröver grisar under 3 månader <p align="right">Summa svin</p>	III Antalet nötkreatur den 13 april 1959 Antal Kor, som kalvat endast 1 gång " " " 2-4 gånger " " " 5-7 gånger " " " 8 gånger och däröver Tjurar (för avel) och oxar 1 år och däröver Kvigor och kvigkalvar 1 år och däröver avsedda för pålägg Stutar, ungtjurar, kvigor och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt Kalvar under 1 år avsedda för pålägg Kalvar under 1 år avsedda för slakt: 3-12 månader under 3 månader <p align="right">Summa nötkreatur</p>																								
II Antalet höns och kycklingar den 13 april 1959 utgjorde: Antal Höns { som kläckts 1957 och tidigare antal den 13/4 1959 som kläckts 1958 antal den 13/4 1959 Kycklingar, som kläckts 1959 antal den 13/4 1959 Kycklingar avsedda för försäljning skola även medräknas <p align="right">Summa höns och kycklingar</p>	IV Inom jordbruket sysselsatt arbetskraft den 13 april 1959 <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="padding: 5px;">Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jordbruket den 13 april 1959</td> <td colspan="4" style="padding: 5px;">Lejd arbetskraft över 15 år</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="padding: 5px;">Antal</td> <td colspan="2" style="padding: 5px;">Fast anställda den 13 april 1959</td> <td colspan="2" style="padding: 5px;">Tillfälligt anställda den 13 april 1959</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="padding: 5px;"></td> <td colspan="2" style="padding: 5px;">Antal</td> <td colspan="2" style="padding: 5px;">Antal</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">män</td> <td style="padding: 5px;">kvinnor</td> <td style="padding: 5px;">män</td> <td style="padding: 5px;">kvinnor</td> <td style="padding: 5px;">män</td> <td style="padding: 5px;">kvinnor</td> </tr> </table>	Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jordbruket den 13 april 1959		Lejd arbetskraft över 15 år				Antal		Fast anställda den 13 april 1959		Tillfälligt anställda den 13 april 1959				Antal		Antal		män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor
Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jordbruket den 13 april 1959		Lejd arbetskraft över 15 år																							
Antal		Fast anställda den 13 april 1959		Tillfälligt anställda den 13 april 1959																					
		Antal		Antal																					
män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor																				

STATISTISKA CENTRALBYRÅN 274 1959 B5 000 ex. nam 114 series

Anvisningar till punkt IV

Under rubriken "Brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes make, hemmavarande barn och föräldrar, i den mån de den 13 april 1959 deltaga i jordbruksarbetet. Under rubriken "Lejd arbetskraft" antecknas all annan arbetskraft (obal antal arbetare, ej antal dogsverken), alltså även t. ex. brukarens syskon, mäg, sonhustru, barnbarn samt icke hemmavarande barn, som den 13 april 1959 mot avlöning utföra jordbruksarbete för brukarens räkning. Redovisningen gäller sölunda just denna speciella dag och icke någon tidsperiod.

Den april 1959.

Uppgiftslämnarens underskrift

Uppgift om åkerarealens användning och antalet husdjur m. m. år 1959.

Dessa uppgifter insamlas enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 13 april 1956. Uppgifterna skola endast användas för statistiskt ändamål.

Uppgifterna skola senast den 5 juni 1959 av de uppgiftsskyldiga avlämnas eller med posten insändas till kommunens styrelse.

Fastighetens namn, nummer eller dylikt		Församling	Lin
Innehavarens (brukarens) fullständiga namn		Innehavarens (brukarens) postadress	Telefonstation Telefonnummer
I Åkerarealens användning		II Antal husdjur	
Arealen anges i hektar och tiodelar därav, ej i tunnland (1 tunnland motsvarar ungefär 0,5 hektar)		Om något eller några av nedanstående djurslag saknas, skall detta anges med ett vågrätt streck (—)	
Brukningenhetens hela åkerareal utgör hektar		Husdjur den 1 juni 1959:	
och användes sommaren 1959 på följande sätt:		Antal	
	Hektar		
1. Höstvet	1. Hästar 3 år och däröver ⁴
2. Vårvet	2. Unghästar 1 och 2 år
3. Höstråg	3. Föl
4. Vårråg	Summa hästar	
5. Korn	4. Tjurar (för avel) och oxar 1 år och däröver
6. Havre ¹	5. Kor, som kalvat endast en gång
7. Blandsäd ¹	6. Övriga kor
8. Kokärter (ej för grönskörd)	7. Kvigor och kvigkalvar 1 år och däröver avsedda för pålägg
9. Foderarter och vicker ^{1 2}	8. Stutar, kvigor och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt
10. Grönfoder av säd och baljväxter	9. Kalvar under 1 år avsedda för pålägg
11. Potatis	10. Kalvar under 1 år avsedda för slakt
12. Sockerbeter	Summa nötkreatur	
13. Foderrötfrukter	11. Fargaltar
14. Vall (på åkern) till hö ³	Modersuggor:
15. Vall (på åkern) för skörd av timotejfrö	12. Första gången dräktiga
16. " " " " " " rödklöverfrö	13. Övriga dräktiga
17. " " " " " " alsikeklövfrö	14. Digivande samt icke dräktiga
18. " " " " " " annat vallfrö	15. Utslagsuggor (d.v.s. avsedda för slakt)
19. Vall (på åkern) ej permanent, till grönfoder och bete (även ensilage) ²	Övriga svin (inräknat s. k. hushållssvin):
20. Permanent (varaktig) betesvall (på åkern) ³	16. 3 månader och däröver
21. Höstraps	17. Grisar under 3 månader
22. Vårraps	Summa svin	
23. Höstrybs	18. Får och lamm
24. Vårtrybs	19. Höns { som kläckts 1957 och tidigare
25. Oljelin	antal den 1/6 1959
26. Övriga oljeväxter	som kläckts 1958
27. Köksväxter på åkern ⁴ (ej fröodling)	antal den 1/6 1959
28. Andra växtslag ⁵	20. Kycklingar, som kläckts 1959
29. Helträda och tillfälligt obrukad åkerjord ⁶	antal den 1/6 1959
30. Varaktigt obrukad åkerjord (inräknat ej utnyttjad vall)	Antalet skall avse räkningsdagen den 1/6 1959
Summa åker		Summa höns och kycklingar	
1 Till mognad.		21. Kalkoner, antal den 1/6 1959	
2 Arter och vicker odlade tillsammans med strödd redovisare under "Mlandsård" (rad 7).			
3 Varaktigt utnyttjad vall inräknas på rad 30.			
4 Även konservarter (arter för grönskörd) och bruna bönor.			
5 Här redovisas arealer på åkern för spånadsväxter, frukt och bär, fröodling (ej vall till foderåker), koksk, planteskoter o. d.			
6 Här medräknas icke å brukningsenheten befintliga militära s. k. ockersåbåtar.			

III Inom jordbruket sysselsatt arbetskraft

Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jordbruket den 1 juni 1959		Lejd arbetskraft över 15 år		Tillfälligt anställda	
Antal		Fast anställda den 1 juni 1959		Antal	
män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor

Anvisningar

Under rubriken "Brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes make, hemmavarande barn och föräldrar, i den mån de den 1 juni 1959 deltaga i jordbruksarbetet. Under rubriken "Lejd arbetskraft" antecknas all annan arbetskraft (bortsett antal arbetare, ej antal dagsverken), alltså även t. ex. brukarens syskon, måg, sonhustru, barnbarn samt icke hemmavarande barn, som den 1 juni 1959 mot avlöning utföra jordbruksarbete för brukarens räkning. Redovisningen gäller sålunda just denna speciella dag och inte någon tidsperiod.

Användes lejd arbetskraft i jordbruket år 1958?
(Besvaras med ja eller nej)

Totala antalet lejda arbetstimmar i jordbruket under hela år 1958!

1 Här medräknas arbetstimmar utförda av såväl fast som tillfällig lejd arbetskraft.

IV Mjölproduktionen och dess användning under tiden 1/1—31/12 1958

Om mjölproduktion ej förekommit under år 1958, skall detta angivas

Kilogram
oskummad mjölk

1. Leveranser till mejeri

2. Försäljning till arbetare och övriga anställda vid brukningsenheten

3. Övrig försäljning

4. Förbrukad i hushållet samt utlämnad som fädoråd (undantag)

5. Använd till beredning av lantsmör och lantost

6. Använd till utfodring (ej skummjölk)

Summa mjölk (lika med hela produktionen av oskummad mjölk)

V Uppgifter rörande ladugården (kostallet, fähuset)

Uppgifter skola ej lämnas för särskilda häststallar, svinstallar o.dyl.

1. Vartill användes ladugården under vintern 1958/59?

(alla förekommande slag av djur anges särskilt, exempelvis enligt följande: mjölkkor, göddjur, hästar, svin o.s.v.; användning som lagerlokal; annan användning; ladugården oanvänd).

2. Ladugårdens (ej överbyggnadens) ytterväggar äro av: stenmaterial — trämaterial (det rätta understrykes).

3. I ladugården finnas st. båsplatser. Av dessa användes vintern 1958/59 högst st.

4. Ladugårdens ålder. Kan årtalet för ny- eller ombyggnad icke angivas exakt, exempelvis beroende på att arbetet utfärs före nuvarande brukarens tid, bör tidpunkten angivas ungefärligt, t. ex. "omkring 1910", vilket då innebär att arbetet skett under tiden 1906 till 1915.

a) Vilket år nybyggdes senast ladugårdens ytterväggar? År

b) Planerar Ni att bygga ny ladugård?

	Ja	Nej	(Sätt ett kryss i tillämplig ruta)
1959	☐	☐	
1960	☐	☐	

Med ny menas här att byggnaden helt nyuppföres eller att densamma bygges på gammal grund eller med bibehållande av äldre murade väggar.

c) Planerar Ni att göra omfattande ombyggnad av ladugården?

	Ja	Nej	(Sätt ett kryss i tillämplig ruta)
1959	☐	☐	
1960	☐	☐	

Omfattande anses en ombyggnad vara, när exempelvis ladugårdens väggar eller bjälklag till större del ombyggas eller när större ändringar och moderniseringar av golv, båsplatser och foderbord företogs — även till lösdrift.

Finnes mer än en ladugård, lämnas motsvarande uppgifter här nedan.

Den juni 1959.

Uppgiftslämnarens underskrift

Uppgift till arealinventering i okt. 1959, om arbetskraften i jordbruket den 1 okt. 1959 och om antalet nötkreatur den 12 okt. 1959.

Dessa uppgifter insamlas enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 13 april 1956 (nr 116). Uppgifterna skola endast användas för statistiskt ändamål.

Uppgifterna skola senast den 16 oktober 1959 av de uppgiftsskyldiga avlämnas eller med posten insändas till kommunens styrelse.

Fastighetens namn, nummer eller dylikt	Församling (ej storkommun)	Län
Innehavarens (brukarens) fullständiga namn	Innehavarens (brukarens) postadress	Telefon (station och nummer)

Brukningsenhetens

hela åkerareal i oktober 1959 hektar
(såsom åker räknas även odlad mossjord)

Arealerna skola angivas i hektar eller tiondelar därav, ej i tunnland. (1 tunnland motsvarar ungefär 0,5 hektar).

I Areal, som besåts eller skall besås¹ med vete, råg, raps eller rybs hösten 1959:

	Hektar
Höstvete
Höstråg
Höstraps
Höstrybs

II Areal, som under sommaren 1959 använts för skörd av²:

	Hektar
Timotejfrö
Rödklöverfrö
Alsikeklöverfrö
Annat vallfrö

¹ Observera att areal, som ännu ej blivit besädd men som väntas bli besädd i höst, skall här medräknas.

² Uppgifterna om fröodlingen skola avse såväl vallarealer, avsåtta till frö, som specialodlingar av vallfrö.

Om höstsådd eller vallfröodling ej förekommit, skall detta anges med ett vågrätt streck (—) i hektarkolumnen.

III Inom jordbruket sysselsatt arbetskraft den 1 oktober 1959

Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jordbruket den 1 oktober 1959		Lejd arbetskraft över 15 år			
Antal		Fast anställda den 1 oktober 1959		Tillfälligt anställda den 1 oktober 1959	
män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor
.....

Anvisningar

Under rubriken "Brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes make, hemmavarande barn och föräldrar, i den mån de den 1 oktober 1959 deltaga i jordbruksarbetet. Under rubriken "Lejd arbetskraft" antecknas all annan arbetskraft löst antal arbetare, ej antal dagsverken, alltså även tex. brukarens syssan, mäg, sonhustru, barnbarn samt icke hemmavarande barn, som den 1 oktober 1959 mot avlönning utföra jordbruksarbete för brukarens räkning. Redovisningen gäller sålunda just denna speciella dag och icke någon tidsperiod.

IV Antal nötkreatur den 12 oktober 1959

Om något eller några av nedanstående djurslag saknas, skall detta anges med ett vågrätt streck (—)

	Antal
1 Kor, som kalvat endast 1 gång
2 " " " 2—4 gånger
3 " " " 5—7 "
4 " " " 8 gånger och däröver
5 Tjurar för avel

	Antal
6. Kvigor och kvigkalvar 1 år och däröver, avsedda för pålägg
7. Stutar, ungtjurar, kvigor och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt
8. Kalvar under 1 år avsedda för pålägg
Kalvar under 1 år avsedda för slakt:	
9a. 3—12 månader
9b. under 3 månader
Summa nötkreatur

Den oktober 1959

Uppgiftslämnarens underskrift

K. Statistiska centralbyrån
Jordbruksstatistik
Blankett 5

Skörden m. m. år 1959

i {församling
stad
inom hushållningssälls­kaps område.

	Skörd per hektar, kilogram ¹⁾ (1 hektar = 2 tunnland)	Skördens beskaffenhet (T. ex. välbärgad, delvis dåligt bärgad, dåligt bärgad; angiv även omfattningen av eventuellt förekommande skador av regn, frost, svampar, insekter o. d.)	Vikt per hecto- liter, ²⁾ kilogram	Del av arealen, använd till grön- foder eventuellt bete ³⁾
Höstvete				
Höstråg				
Vårvete				
Vårråg				
Korn				
Havre				
Blandsäd				
Kokärter ⁴⁾				
Foderarter o. vicker ⁵⁾				
Potatis				
Sockerbeter				
Foderrotfrukter				
Höstraps				Av timotejfrö
Vårraps				» rödklöverfrö
Höstrybs				» alsikeklöverfrö
Vårrybs				» annat valfrö
Oljelin				
Hö från odlad jord, inräkn. efterslätter ⁶⁾				
Hö från naturlig äng, inräkn. efterslätter ⁶⁾				På hur stor del ($\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ o. s. v.) av arealen har halmen bränts eller nedplöjts:
Halm av höstsäd				
Halm av vårsträsäd				
Halm av baljväxter				

¹⁾ Skörden per hektar bör angivas i kilogram. Om skörden ej angives i kilogram, antecknas för varje värtslag det mått eller den vikt, som siffran avser. Uppgifter, som läggas till grund för beräkningen av skörden per hektar, bör anskaftas från ett så stort antal jordbrukare, att tillräcklig ledning vinnas för beräkning av skörden per hektar inom hela församlingen. Skörden angives, utan avdrag för utsädet och med inräknande av s. k. slösad och småpotatis, så noggrant som möjligt samt endast med ett sifffertal för varje värtslag; sålunda exempelvis för havre icke 1200 å 1500 kg per hektar utan 1300 kg per hektar, för så vitt denna siffra angiver det verkliga medeltalet. I fråga om sädeslagen skall skördeuppgiften avse endast den areal, från vilken mogen säd skördats.

²⁾ Odlas växtslaget i blandning med sträsäd, skall det ingå å raden »blandsäd».

³⁾ Skörden per hektar för hö från odlad jord resp. hö från naturlig äng skall vara lika med summan av första skörd och efterslätter (även för ensilage) och beräknas i form av hö (i torikat tillstånd) och ej som grönmassa samt uträknas på hela arealen slåttervall resp. äng använd för slåtter.

⁴⁾ Vikten per hektoliter skall alltid angivas i kilogram och avse vikten i medeltal för hela skörden, alltså icke endast säljbar vara. I likhet med skörden per hektar angives även vikten med ett sifffertal för varje värtslag. Sålunda exempelvis för havren icke 46 å 49 utan 47 kg per hektoliter, om detta är det rätta medeltalet.

⁵⁾ Här angives för varje sädeslag, huru stor del ($\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ o. s. v.) av den beskädda arealen, som använts till grönfoder eventuellt bete, och sålunda icke lämnat mogen skörd.

Beräknad avkastning av betet.

Avkastningen av betet anges i foderenheter (fe). En foderenhet = 2.2 kg hö. Avkastningen i form av bete torde dock bäst uppskattas med ledning av antalet betesdagar (antalet betesdjur ggr antalet dagar å bete). Är antalet betesdagar känt, kan avkastningen tillnärmelsevis beräknas genom att detta antal multipliceras med antaglig foderförbrukning i foderenheter pr djur och dag. Sistnämnda fe-förbrukning torde allt efter betets beskaffenhet och avkastningen pr djur kunna beräknas utgåra följande:

Kor, tjurar och oxar: större (låglandsras) . . . 8.0 (7.0—9.0) fe ; Ungdjur: (ungnöt och unghästar) 4.0 (3.0—5.0) fe
 medelstora (rödbrokiga) 7.0 (6.0—8.0) fe ; Arbetshästar: lättare 6.5 (6.0—7.0) fe
 mindre (tjällras) . . . 6.0 (5.0—7.0) fe ; tyngre 7.5 (7.0—8.0) fe

Ägoslag	Antal foderenheter per hektar ¹⁾	Betets beskaffenhet
Slåttervall (på åker)		
Betesvall (på åker)		
Naturlig äng		
Kultiverad betesmark		

¹⁾ Hektarakörden beräknas för hela arealen av vederbörande ägoslag. Om således endast en del av arealen slåttervall eller naturlig äng avbetas, fördelas betesavkastningen på hela arealen för respektive ägoslag. Antag t. ex. att hela arealen slåttervall är 100 hektar, att hälften därav avbetas samt att betesavkastningen på den avbetade arealen är 1000 fe per hektar. Då skall här som antal fe per hektar redovisas 500. På motsvarande sätt förfäres, om betesvall eller kultiverad betesmark delvis användes till slätter.

Anmärkningar.

A) Väderlek, slätter- och skördetider, hagel- och vattenskador, frost, insektsbärjningar m. m.:

.....

B) Areal nyodlad mark, som under senaste året första gången burit skörd, utgjorde hektar.

Av arealen nyodlad mark har använts till: grönfoder hektar.

¹⁾ hektar.

¹⁾ hektar.

¹⁾ hektar.

C) Övriga anmärkningar:

.....

¹⁾ På dessa rader angivas övriga förekommande växtslag på den nyodlade marken och den ungefärliga därtill använda arealen.

..... den januari 1960.

Uppgiftsmeddelarens namn:

Telefon: Adress:
 (station och nummer)

Uppgifter enligt denna blankett skola för samtliga församlingar och städer inom hushållningssällskapets område insändas till sällskapet senast den 15 januari 1960.

Officiella statistiska publikationer utgivna intill den 10 augusti 1960

Nedanstående publikationer utdelas till svenska myndigheter av de olika ämbetsverk, som utger dem. Statistiska centralbyrån distribuerar sålunda inom landet endast sina egna publikationer. Till utlandet sänder centralbyrån även övriga här förtecknade publikationer utom följande, som distribueras av respektive utgivare: *alla socialstyrelsens publikationer, Arbetsmarknadsstatistik, Jordbruks-ekonomiska meddelanden, Kommersiella meddelanden, Meddelanden från konjunkturinstitutet och Riksräkenskapsverkets årsbok. Försäljning sker genom Nordiska bokhandels förlag, Stockholm.*

Om en publikation förut offentliggjorts såsom en särskild avdelning i serien Bidrag till Sveriges officiella statistik, angives publikationens littera i nämnda serie.

Allmänna statistiska publikationer

Utg. av statistiska centralbyrån.

Historisk statistik för Sverige.

1. Befolkning 1720—1950. Sthlm 1955.
 2. Väderlek, lantmåteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t. o. m. 1955. Sthlm 1959.
- Statistisk tidskrift, Ny följd: årg. 1 (1952)—8 (1959), 9 (1960):1—7.
- Forts. på Statistisk tidskrift: bd 1 (1860—1862)—3 (1866—1869), årg. 1870—1913.
- Statistisk årsbok för Sverige: årg. 1 (1914)—46 (1959).
- Årsbok för Sveriges kommuner: årg. 1 (1918)—43 (1960).

Sveriges officiella statistik

Folkmängden och dess förändringar

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Befolkningsrörelsen: 1911—1958.

Litt. A.
Befolkningsrörelsen. Översikt för åren: 1901/1910, 1911/1920, 1921/1930, 1931/1940, 1941/1950.
Litt. A.

Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondet: 1901/1910, 1911/1920, 1921/1930, 1931/1940, 1941/1950.

Dödsorsaker: 1911—1958.

Folkmängden inom administrativa områden den 31 december: 1910—1959.

Litt. A.
Folkräkningen den 31 december: 1910: 1—4; 1920: 1—5; 1930: 1—9; 1940: 1—3; 1945: 1; 2; 1—3; 3: 1—3; 4—6; 7: 1—2; 8: 1—2; 9; 10: 1—2; 11; 1950: 1—8.
Litt. A.

Särskilda folkräkningen 1935/36: 1—8.

Ut- och invandring: 1911—1938.

Allmänna ekonomiska förhållanden

1951 års företagsräkning, av kommerskollegium.
1931 års företagsräkning = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 4: 10.

Jordbruk med binärningar

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Arealinventeringen, kreatursräkningen och trädgårdsinventeringen den 1 juni 1943.

Arealinventeringen och kreatursräkningen den 1 juni 1945.

Fiske: 1914—1958.

Jordbruk och boskapsskötsel: 1913—1937, 1940—1959.

Litt. N.

Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1952.

Jordbrukets skuldsättning år 1933 = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 5: 3.

Jordbrukräkningen: 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956.

Mejerihantering: 1913—1939.

Årsväxten: 1911—1959.

Litt. N.

Skogshushållning

Domänverket, av domänstyrelsen: 1911—1958. 1911—1921 med titel: Kungl. domänstyrelsens förvaltning.

Det enskilda skogsbruket, av skogsstyrelsen: 1942—1950.

Fortsättes av: Skogsstatistisk årsbok: 1951—1957.

Skogsstatistisk årsbok, av skogsstyrelsen: 1951—1957.

Forts. på: Det enskilda skogsbruket: 1942—1950.

Fast egendom

Fast egendom år 1910, av statistiska centralbyrån.

Lantmåteri

Lantmåteri, av lantmåteristyrelsen: 1911—1950.

Litt. O.

Industri och bergshantering

Berättelserna utg. av kommerskollegium, där ej annat angives.

Bergshantering: 1911—1957.

Litt. C.

Industri: 1911—1957.

Litt. D.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien. Specialundersökning. Sthlm 1915.

Statens vattenfallsverk, av vattenfallsstyrelsen: 1920—1958.

Sveriges bergshantering år 1913. Specialundersökning.

Sveriges monterade vattenkraft. Specialundersökning. Sthlm 1919.

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930. Specialundersökning.

Sågverksdriften i Sverige år 1953. 1953 års sågverksinventering.

Textil- och beklädnadsindustrien. Specialundersökning. Sthlm 1914.

Handel

Alla berättelser utg. av kommerskollegium.

Handel 1911—1957, 1958: 2—3.

Litt. F.

Månadsstatistik över handeln: 1954—1959, 1960: 1—5.

1913—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. C.

Transport- och kommunikationsväsen

Allmän järnvägsstatistik, av järnvägsstyrelsen: 1911—1952.

Litt. L.

Lotsverket, av lotsstyrelsen: 1911—1953.
Litt. T.

Postverket, av generalpoststyrelsen: 1911—1958.
Litt. M.

Sjöfart, av kommerskollegium: 1911—1957.
Litt. E.

Sveriges järnvägar, av järnvägsstyrelsen: 1911—1958.
1911—1952 med titel: Statens järnvägar. Litt. L.

Telefon, telegraf och radio, av telestyrelsen: 1911—1958/1959.
1911—1943 med titel: Telefon och telegraf.

Vagnslastgodstrafiken & statens järnvägar. Bi-hang till järnvägsstyrelsens berättelse om statens järnvägar: 1913, 1916, 1919, 1924, 1929, 1934, 1937.
Litt. L.

Väg- och vattenbyggnadsverket 1911—1939, 1944/1947, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.
1911—1939 med titel: Allmänna väg- och vattenbyggnader.

Vägrafikolyckor, av statistiska centralbyrån: 1936—1957.
1936—1938 med titel: Olyckor vid trafik med motorfordon. 1935 = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 5: 2.

Bankväsen

Allmän sparbanksstatistik, av statistiska centralbyrån: 1911—1950, 1955.
Litt. Y. Utgives från 1950 endast de år som slutar på 0 och 5.

Postsparbanken, av styrelsen för postsparbanken: 1911—1922.
Litt. Y.

Uppgifter om bankerna, av bank- och fondinspektionen: 1954—1959, 1960: jan.—juni.
1912—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. E.

Försäkringsväsen

Allmänna pensionsförsäkringen, av pensionsstyrelsen: 1915—1936.
1915—1917 med titel: Kungl. pensionsstyrelsen. Fortsättes av: Folkpensioneringen: 1937—1939/1950.

Allmänna sjukkassor, av pensionsstyrelsen: 1911/1912—1928/1930, 1938 jämte översikter för åren 1933—1937; 1939—1951; av riks-försäkringsanstalten: 1952—1958.
1911/1912—1928/1930 med titel: Registrerade sjuk-kassor. 1933—1954 med titel: Erkända sjuk-kassor.

Enskilda försäkringsanstalter, av försäkringsinspektionen: 1912—1958.

Folkpensioneringen, av pensionsstyrelsen: 1937—1939/1950.
1939/1950 med titel: Folkpensioneringen jämte sjuk-kasseväsendet m. m. Forts. på: Allmänna pensionsförsäkringen: 1915—1936.

Olycksfall i arbete, av socialstyrelsen: 1910/1912—1917; av riks-försäkringsanstalten: 1918—1954.
Fortsättes av: Yrkesskador: 1955—1957.

Olycksfall i arbete, reviderat sammandrag, av riks-försäkringsanstalten: 1918/1922, 1923/1928, 1929/1933, 1934/1938, 1939/1943.

Riks-försäkringsanstalten, av anstalten: 1911—1958.

Understödsföreningar andra än arbetslöshetskassor, av försäkringsinspektionen: 1956—1957

Yrkesskador, av riks-försäkringsanstalten: 1955—1957.
Forts. på: Olycksfall i arbete: 1910/1912—1954.

Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden

Berättelserna utg. av socialstyrelsen, där ej annat anges.

Anställnings- och avlöningsförhållandena för lägre personal i allmän tjänst. Sthlm 1931.

Arbetartillgång, arbetstid och arbetslön inom Sveriges jordbruk: 1911—1928.

Arbets- och löneförhållandena för affärsanställda i Sverige. Sthlm 1925.

Arbetsförhållandena för hotell- och restaurangpersonalen i Sverige. Sthlm 1922.

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetet & landsbygden. Sthlm 1939.

Arbetsförhållandena inom det husliga arbetsområde. Sthlm 1936.

Arbetsinställelser i Sverige: 1911—1922.
Fortsättes av: Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.

Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.
Forts. på: Arbetsinställelser i Sverige: 1911—1922, och Kollektivavtal i Sverige: 1911—1922.

Arbetslösheten inom fackförbunden samt därmed sammanhängande bestämmelser i förbundsstadgar och kollektivavtal. Sthlm 1931.

Arbetslöshetsräkningen och de lokala arbetslöshetsundersökningarna i Sverige år 1927.

Arbetstiden inom industri och hantverk m. m. i Sverige vid år 1917, av arbetstidskommittén.

Arbetstidens längd vid frisersalonger och badinrättningar i Sverige. Sthlm 1916.

Arbetsidsförhållandena inom detaljhandeln. Sthlm 1933.

Befattningshavare i statens och de större städernas tjänst. Deras antal och löneförhållanden åren 1919—1924.

Hamnarbetaryrket i Sverige. Sthlm 1916.

Inresta utlänningar åren 1938 och 1939.

Kollektivavtal i Sverige: 1911—1922.
Fortsättes av: Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.

Kollektivavtal i Sverige vid årsskiftet 1920/21: 1—2.

Kroppsutvecklingen hos minderåriga industriarbetare i Sverige. Sthlm 1925.

Lantarbetarnas arbets- och löneförhållanden inom olika bygder och & typiska lantegendomar. Sthlm 1915.

Löneförhållandena för försvarsväsendets civila arbetare och med dessa jämförliga arbetargrupper i enskild tjänst. Sthlm 1927.

Löner: 1929—1957, 1958: 1.
1929—1951 med titel: Lönestatistisk årsbok för Sverige.

Löner och levnadskostnader vid statens järnvägsbyggnader och statens vattenfallsverks byggnadsföretag samt inom därmed jämförliga arbetsområden. Sthlm 1924.

Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige: 1902/1912—1913/1922.

Sjömansyrket i Sverige: 1—2. Sthlm 1915—1919.
Skogsarbetarnas levnads- och arbetsförhållanden
i Värmland, Dalarna och Norrland. Sthlm 1916.
Skogsbyggdernas arbets- och levnadsvillkor: 1—2.
Sthlm 1937—1938.

Statistisk undersökning av statstjänstemännens
bisysslor. Sthlm 1928.

Svensk hemindustri: 1—2. Sthlm 1917.

Tjänstemän inom statlig och statsunderstödd verk-
samhet åren 1954—1957, av statistiska central-
byrån.

Undersökning rörande arbetsförhållandena inom
hotell- och restaurangnäringen 1929/30.

Undersökning rörande löneläget och lönevariatio-
nerna inom jordbruket 1935—1936.

Undersökning rörande vissa hygieniska förhållan-
den inom cellulosaindustrin i Sverige. Sthlm
1915.

Undersökningar rörande arbetstidsförhållanden
och lönevillkor för privatanställda. Sthlm 1938.

Undersökningar rörande vissa arbetstidsförhållan-
den inom bagerinäringen samt hotell- och res-
taurangnäringen. Sthlm 1938.

Priser och konsumtion

Alla berättelser utg. av socialstyrelsen.

Detailpriser och indexberäkningar åren 1913—
1930.

Hushållsbudgeter och livsmedelskonsumtion i stä-
der och tätorter 1940—1942.

Levnadskostnaderna i städer och industriorter
omkring år 1923.

Levnadskostnaderna i Sverige 1913—1914: 1,
2: 1—8; 3.

Levnadskostnaderna i tätortshushåll år 1948.

Levnadskostnaderna på landsbygden i Sverige
vid år 1920.

Levnadskostnaderna på landsbygden år 1951.

Levnadskostnaderna år 1952.

Levnadsvillkor och hushållsvanor i städer och
industriorter omkring år 1933.

Livsmedels- och bostadspriser i Sverige under
åren 1910—1912.

Livsmedelsförbrukningen inom mindre bemedlade
hushåll under krisåren 1914—1918.

Byggnadsverksamhet och bostadsförhållanden

Berättelserna utg. av socialstyrelsen, där ej an-
nat angives.

Allmänna bostadsräkningen år 1920.

Allmänna bostadsräkningen år 1933 och därmed
sammanslagda undersökningar.

Bostadsbyggandet, av bostadsstyrelsen: 1949/1950
—1957.

Forts. på: Byggnadsverksamheten i Sverige:
1912—1918/1920, 1937—1948.

Bostäder och hushåll. Enligt allmänna bostads-
räkningen 1945 och därtill anslutna undersök-
ningar.

Byggnadsverksamheten i Sverige: 1912—1918/
1920, 1937—1948.

1912—1918/1920 med titel: Byggnadsverksa-
mheten i rikets stadssamhällen. Fortsattes av:
Bostadsbyggandet: 1949/1950—1957.

Hysesräkningen: 1924: 1—2; 1926.

Undersökningar rörande de mindre bemedlades
bostadsförhållanden i vissa svenska städer
(bostadsbeskrivningar): 1—3. Sthlm 1916—
1918.

1912—1914 års allmänna bostadsräkningar: 1,
[2]: 1—12.

2 med titel: 1912—1913 års allmänna bostads-
räkning.

Ekonomiska och ideella föreningar samt stiftelser

De ideella föreningarna i Sverige och deras eko-
nomiska förhållanden år 1917, av socialsty-
relsen.

Kooperativ verksamhet, av socialstyrelsen: 1908/
1910—1949; av kommerskollegium: 1950—1958.

Stiftelser år 1910, av statistiska centralbyrån.

Hälsa- och sjukvård

Allmän hälsa- och sjukvård, av medicinalstyrelsen:
1911—1957.

Litt. K.

Det civila veterinärväsendet, av medicinalstyrel-
sen: 1916—1945; av veterinärstyrelsen: 1946—
1949.

Hälsa- och sjukvård vid armén, av arméförvalt-
ningens sjukvårdsstyrelse: 1911—1930.

Fortsattes av: Hälsa- och sjukvård vid armén
samt flygvapnet: 1931—1936.

Hälsa- och sjukvård vid armén och flygvapnet
samt veterinärvård vid armén, av arméförvalt-
ningens sjukvårdsstyrelse, chefen för flygvapnet
och överfältveterinären: 1937—1942.

Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid armén samt
flygvapnet: 1931—1936. Fortsattes av: Hälsa-
och sjukvård vid försvaret och veterinärvård
vid armén: 1943—1944.

Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet,
av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och
flygstyrelsen: 1931—1936.

Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid armén:
1911—1930. Fortsattes av: Hälsa- och sjukvård
vid armén och flygvapnet samt veterinärvård
vid armén: 1937—1942.

Hälsa- och sjukvård vid försvaret, av försvarets
sjukvårdsstyrelse: 1945—1958.

Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid försvaret och
veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Hälsa- och sjukvård vid försvaret och veterinär-
vård vid armén, av försvarets sjukvårdsförvalt-
ning och överfältveterinären: 1943—1944.

Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid armén och
flygvapnet samt veterinärvård vid armén:
1937—1942, och Hälsa- och sjukvård vid ma-
rinen: 1911/1912—1942. Fortsattes av: Hälsa-
och sjukvård vid försvaret: 1945—1958, och
Veterinärvård vid armén: 1945—1955.

Hälsa- och sjukvård vid marinen, av marinöver-
läkaren: 1911/1912—1942.

Fortsattes av: Hälsa- och sjukvård vid försvaret
och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Sinnessjukvården i riket, av medicinalstyrelsen:
1911—1939.

Litt. K.

Veterinärvård vid armén, av överfältveterinären:
1945—1955.

Forts. på: Hälsa- och sjukvård vid försvaret och
veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Sinnessjukvården i riket, av medicinalstyrelsen:
1911—1939.

Socialvård

Ensamstående mödrars sociala och ekonomiska för-
hållanden år 1955, av socialstyrelsen.

Fattigvården, av statistiska centralbyrån: 1918—1935; av socialstyrelsen: 1936—1956.

Litt. U. Fortsättes av: Socialhjälpens: 1937.

Samhällets barnavård, av statistiska centralbyrån: 1928, 1931, 1934; av socialstyrelsen: 1937, 1940, 1943, 1946, 1949—1957.

Socialhjälpens, av socialstyrelsen: 1957.

Forts. på: Fattigvården: 1918—1956.

Undersökningar angående alkoholens sociala skadeverkningar, av socialstyrelsen. Sthlm 1921. Ålderdomshemmen och deras vårdtagare år 1950, av socialstyrelsen.

Rättsväsen

Berättelserna utg. av statistiska centralbyrån, där ej annat anges.

Brottsligheten: 1913/1914—1957.

Litt. B.

Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet: 1913/1914—1917/1918, 1921/1922—1945/1947, 1949/1952—1955/1956.

Litt. B.

Fångvården, av fångvårdstyrelsen: 1911—1946/1947.

Litt. G.

Konkurser upphörda: 1914/1917, 1918/1920, 1926—1928.

Undervisning

Donationer vid allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk år 1919, av skolöverstyrelsen.

Folkskolorna, av eklestastikdepartementet: 1911—1918/1919; av skolöverstyrelsen: 1929/1930, 1914/1915—1915/1916 med titel: Folkskolorna och folkskoleseminarierna. Litt. P.

Folkskolorna och högre folkskolorna, av skolöverstyrelsen: 1919/1920—1920/1921, 1926/1927.

Det högre skolväsendet, av skolöverstyrelsen: 1927/1928; 1935/1936 jämte översikt för läsåren 1928—1935.

Högre studier, av statistiska centralbyrån: 1956/1957.

De kommunala mellanskolorna, av eklestastikdepartementet: 1917/1918—1919/1920.

Forts. på: De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917. Fortsättes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917, av eklestastikdepartementet.

Fortsättes av: De kommunala mellanskolorna: 1917/1918—1919/1920, och Privatläroverken: 1917/1918—1919/1920.

Lärarutbildningen, av eklestastikdepartementet: 1916/1917—1919/1920; av skolöverstyrelsen: 1920/1921—1921/1922, 1927/1928, 1928/1929 t. o. m. 1938/1939.

Privatläroverken, av eklestastikdepartementet: 1917/1918—1919/1920.

1918/1919—1919/1920 med titel: Statens normalskola för flickor och privatläroverken. Forts. på: De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917. Fortsättes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

Realskol- och studentexamina år 1919, av eklestastikdepartementet.

Fortsättes av: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920.

Statens allmänna läroverk, av eklestastikdepartementet: 1911/1912—1918/1919.

Litt. P. Fortsättes av: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920.

Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina, av skolöverstyrelsen: 1920/1921—1921/1922.

Forts. på: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920, De kommunala mellanskolorna: 1917/1918—1919/1920 och Privatläroverken: 1917/1918—1919/1920.

Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920, av skolöverstyrelsen.

Forts. på: Statens allmänna läroverk: 1911/1912—1918/1919 och Realskol- och studentexamina år 1919. Fortsättes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

Yrkesundervisningen, av skolöverstyrelsen: 1919/1921—1921/1922, 1928/1929; 1936/1937 jämte översikt för läsåren 1929—1936.

Inkomst och förmögenhet

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Företagens intäkter, kostnader och vinster: 1951—1957.

Skattetaxeringarna: 1922—1943.

Fortsättes av: Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet: taxeringsåren 1944—1959.

Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet: taxeringsåren 1944—1959.

1944—1948 med titel: Skattetaxeringarna samt inkomstfördelningen inom yrkesgrupper. Forts. på: Skattetaxeringarna: 1922—1943.

Taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt: 1917, 1920.

Finanser

Berättelserna utg. av kontrollstyrelsen, där ej annat anges.

Accispliktiga näringar: 1911/1912—1958.

Litt. V.

Kommunernas finanser, av statistiska centralbyrån: 1918/1921—1957.

Litt. U.

Rusdrycksförsäljningen m. m.: 1914/1915—1958, 1914/1915—1918 med titel: Brännvinsförsäljningen.

Allmänna val

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån.

Kommunala valen: 1919—1958.

Litt. R.

Landstingsmannavalen: 1912—1918.

Litt. R.

Riksdagsmannavalen: 1909—1958.

Litt. R.

Statistiska meddelanden

Utg. av statistiska centralbyrån, där ej annat anges. Serien har upphört från 1954.

Ser. A. Tillfälliga statistiska undersökningar.

Band 1:

- 1 Dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1816—1910.
- 2 Statens utarrenderade domäner arrendeåret 1910—1911.
- 3 Stadsfullmäktigvalen åren 1911 och 1912 samt den kommunala rösträtten år 1912 i de städer, som icke deltaga i landsting.
- 4—5 Utom äktenskapet födda barn. 1—2. Sthlm 1914—1916.
- 6 Dödligheten i lungсот i Sverige åren 1906—1910.
- 7 Husdjursräkningen sommaren 1915.
- 8 Stadsfullmäktigvalen åren 1913 och 1914.
- 9 Husdjursräkningen den 1 juni 1916.
- 10 Utom äktenskapet födda barn. 3. Sthlm 1917.

Band 2:

- 1 Husdjursräkningen den 1 juni 1917.
- 2 Arealinventeringen den 20 juni 1917, av folkhushållningskommissionen.
- 3 Husdjursräkningen den 1 juni 1918.
- 4 Stadsfullmäktigvalen åren 1915 och 1916.
- 5 Arealinventeringen den 1 juni 1918, av folkhushållningskommissionen.
- 6 Stadsfullmäktigvalen åren 1917 och 1918.

Band 3:

- 1 Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915 med särskild hänsyn till industri, handel och sjöfart, av kommerskollegium.
- 2—3 Arealinventeringen och husdjursräkningen den 1 juni 1919. 1—2.

Band 4:

- 1 Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1916—1923.
- 2 Brödsädsförbrukningen vid vissa mindre jordbruk. Sthlm 1928.
- 3 Undersökning rörande försörjnings- och trohetsbrotten åren 1921—1927.
- 4 Undersökning angående mejerihanteringen. Sthlm 1930.
- 5 Svinräkningen den 15 september 1930.
- 6 Inventeringen av vete och råg den 1 februari 1931.
- 7 Svinräkningen den 15 september 1931.
- 8 Kyrkofullmäktigvalen år 1931.
- 9 Svinräkningen den 15 september 1932.
- 10 1931 års företagsräkning, av kommerskollegium.

Band 5:

- 1 Undersökning angående foderförsörjningen åren 1935—1936.
- 2 Olyckor vid trafik med motorfordon år 1935.
- 3 Jordbrukets skuldsättning år 1933.
- 4 Pälsdjursräkningen den 15 september 1937.
- 5 Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1924—1937.
- 6 Undersökning angående skogsavverkningen år 1937.
- 7 Pälsdjursräkningen den 30 september 1939.
- 8 Den animaliska produktionen år 1937/1938.

Band 6:

- 1 Priser och taxeringsvärden å jordbruksfastigheter $\frac{1}{4}$ 1938— $\frac{3}{4}$ 1944.

- 2 Pälsdjursräkningen den 30 september 1945.
- 3 Brottlighetens utveckling åren 1913—1947.
- 4 Minnesskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd. Sthlm 1949.

Ser. C. Månadsstatistik över handeln, av kommerskollegium: 1913—1953.

Forts. se serien Sveriges officiella statistik. Handel.

Ser. D. Järnvägsstatistiska meddelanden, av järnvägsstyrelsen: 1912—1953.

Ser. E. Uppgifter om bankerna, av bank- och fondinspektionen: 1912—1953.

Forts. se serien Sveriges officiella statistik. Bankväsen.

Ser. F. Sociala meddelanden, av socialstyrelsen: 1912—1953.

Fortsättes utanför serien under samma titel; se sista avdelningen av denna förteckning.

Andra officiella publikationer med omfattande statistiska uppgifter

För en fullständig förteckning över det officiella trycket se Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer, av riksdagsbiblioteket.

Arbetsmarknadsstatistik, av arbetsmarknadsstyrelsen: 1953—1959, 1960: 1—7.

Jordbruksekonomiska meddelanden, av statens jordbruksnämnd: årg. [1] (1939)—21 (1959), 22 (1960): 1—6.

Årg. 1—11 med titel: Jordbruksekonomiska uppgifter.

Kommersiella meddelanden, av kommerskollegium: årg. 1 (1914)—46 (1959), 47 (1960): 1—6.

Meddelanden från konjunkturinstitutet. Ser. A: 1—32, B: 1—30. Sthlm 1938—1960.

Riksgäldskontoret, årsbok, av kontoret: årg. 1 (1920)—39 (1958/1959).

Riksräkenskapsverkets årsbok, av verket: 1929/1930—1938/1939, 1948, 1950—1959.

Riksstat: 1835—1959/1960. (Riksdagens protokoll. Bihang.)

Sammandrag av till statistiska centralbyrån inkomna årsväxt- och skörderapporter, av statistiska centralbyrån: 1913—1959, 1960: 1, 5.

Litt. N.

Sociala meddelanden, av socialstyrelsen: 1954—1958. Från 1959, uppdelad i två serier med undertitel:

Allmänna häftet: 1959, 1960: 2.

Statistisk information: 1959, 1960: 1—7.

1912—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. F.

Sparbankernas verksamhet, särskilda uppgifter för varje sparbank, av statistiska centralbyrån: 1951—1954, 1956—1958.

1951—1954, 1956—1957 med titel: De särskilda sparbankernas verksamhet. Utgives icke de år som slutar på 0 och 5.

Den svenska statsskulden [månadsuppgift], av riksgäldskontoret: årg. 1 (1941)—19 (1959), 20 (1960): 229—234.

Sveriges riksbank, tillgångar och skulder [vecko-uppgift], av banken: 1912—1959, 1960: $\frac{1}{4}$ — $\frac{30}{4}$.

Sveriges riksbank, Årsbok, av banken: årg. 1 (1908)—52 (1959).